

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งเนื้อหาตามลำดับ ดังนี้

1. การเรียนรู้อย่างมีความสุข
 - 1.1 ความหมายของการเรียนรู้อย่างมีความสุข
 - 1.2 ความสำคัญของการเรียนรู้อย่างมีความสุข
 - 1.3 ลักษณะของนักเรียนที่เรียนรู้อย่างมีความสุข
2. แนวคิดทฤษฎีปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุข
3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้
 - 3.1 ความหมายของปัจจัย
 - 3.2 ความสำคัญของปัจจัย
4. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุข
 - 4.1 การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดี
 - 4.2 การรู้จักธรรมชาติของเด็ก
 - 4.3 การจัดแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย
 - 4.4 การจัดให้เด็กเลือกเรียนตามความถนัด
 - 4.5 บทเรียนสนุกและแปลกใหม่
 - 4.6 ครูมีความเมตตา จริงใจ และอ่อนโยนต่อเด็กทุกคนโดยทั่วถึง
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 5.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

การเรียนรู้อย่างมีความสุข

1. ความหมายของการเรียนรู้อย่างมีความสุข

สுகนธ์ ภูริเวทย์ (2542, หน้า 55) ให้ความหมายของการเรียนรู้อย่างมีความสุขว่าหมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม (behavior) อันเนื่องมาจากการที่คนได้รับประสบการณ์ (experience) หรือการฝึกฝนทำให้เกิดการเรียนรู้และมีความสุขจากการได้เรียนรู้

จรวยรัตน์ ขวัญรัมย์ (2545, หน้า 18) กล่าวว่า การเรียนรู้ที่มีความสุข หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคล อันเนื่องมาจากการเรียนรู้ เช่น การตั้งใจเรียน สนุกต่อการเรียน และมีความพอใจในการเรียนของตน

วีรวิฐ มาณะศิริวานนท์ (2545, หน้า 19) ได้กล่าวว่า การเรียนรู้ที่มีความสุข คือ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ซึ่งจำแนกได้ 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ การเรียนรู้ที่สมบูรณ์จะต้องเป็นการเปลี่ยนแปลงทั้ง 3 ด้าน ซึ่งมีใช้การเปลี่ยนแปลงเพียงพฤติกรรมภายนอกที่มองเห็นด้วยตาเพียงอย่างเดียว แต่ยังรวมไปถึงพฤติกรรมอันประกอบด้วย กระบวนการทางจิตใจ เช่น ความนึกคิด ความสามารถทางสมอง และความรู้สึกต่าง ๆ

โครว์, และโครว์ (Crow, & Crow 2001, pp. 32-34) ได้กล่าวถึง การเรียนรู้ที่มีความสุขว่า หมายถึง การเรียนที่มีความพึงพอใจในวิชาใดวิชาหนึ่งของผู้เรียน มีความรู้สึกรักหรือชอบวิชานั้น มีความสนใจเรียน ถ้าผู้เรียนชอบวิชาใดก็จะมี ความตั้งใจเรียนวิชานั้น ๆ เป็นอย่างดี สนใจเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ

เบอร์ตัน (Burton, 2003, pp. 45-47) ให้ความหมายของการเรียนรู้ที่มีความสุขว่า คือ การเปลี่ยนแปลงในตัวบุคคล และเป็นปฏิสัมพันธ์ (interaction) ที่เกิดขึ้นในตัวบุคคลต่อสิ่งแวดล้อม (environment) ซึ่งจะทำให้บุคคลได้สนองความต้องการของตน และจะทำให้สามารถต่อสู้กับสภาพแวดล้อมได้อย่างเหมาะสมต่อไป

วูล์ฟอล์ค (Woolfolk, 2004, pp. 76-77) ได้ให้ความหมายของการเรียนรู้ที่มีความสุข ไว้ว่า การเรียนรู้เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเมื่อบุคคลได้รับประสบการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง และประสบการณ์เป็นต้นเหตุสำคัญที่ทำให้ความรู้และพฤติกรรมของบุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างถาวร โดยที่การเปลี่ยนแปลงนั้นอาจเกิดขึ้นโดยตั้งใจหรือไม่ตั้งใจเพื่อสิ่งที่ดีกว่าหรือเลวลงก็ได้ การที่จะจัดว่าเรื่องใดเป็นการเรียนรู้ให้สังเกตว่า การเปลี่ยนแปลงนั้นเกิดจากการได้รับประสบการณ์โดยที่บุคคลได้มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมหรือไม่ ทั้งนี้ไม่รวมถึงการเปลี่ยนแปลงอันเนื่องมาจากการที่มีพัฒนาการและวุฒิภาวะ

เมเยอร์ (Mayer, 2006, pp. 68-70) กล่าวว่า การเรียนรู้ที่มีความสุข หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียน ทั้งทางด้านปริมาณและด้านคุณภาพ คือนอกจากผู้เรียนจะมีสิ่งที่เรียนรู้เพิ่มขึ้นแล้ว ยังมีความรู้สึกรักและสนุกต่อการเรียน มีความสนใจในกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างการเรียนการสอน เรียบเรียงสิ่งที่เรียนรู้เหล่านั้นให้เป็นระเบียบ เพื่อให้สามารถเรียกกลับมาใช้ได้ตามที่ต้องการ

สรุป การเรียนรู้ที่มีความสุข หมายถึง การที่นักเรียนมีความรู้สึกพึงพอใจในตนเอง สนุกกับการเรียน รักเรียน ไม่เกิดความเครียดหรือความเบื่อหน่ายต่อการเรียน ซึ่ง

ความรู้สึกเหล่านี้จะสะท้อนออกมาเป็นพฤติกรรมที่นักเรียนได้แสดงออกหลังจากได้รับการเรียนรู้หรือประสบการณ์ต่างๆ

2. ความสำคัญของการเรียนรู้อย่างมีความสุข

พรรณพิมล หล่อตระกูล (2552, มิถุนายน 15) กล่าวถึงความสำคัญของการเรียนรู้อย่างมีความสุขไว้ว่า การศึกษาจะได้ผลก็ต่อต้องมีประสิทธิภาพ คือ มีเป้าหมายแน่นอน มีวิธีการถูกต้อง มีอุปกรณ์ในการดำเนินงานครบถ้วน มีบุคลากรที่มีความสามารถ มีหลักสูตรที่เจาะตรงเป้าหมาย และยึดหยุ่นได้ตามสภาพการณ์ ในช่วงเวลาและท้องถิ่น มีวิธีวัดผลและติดตามผลสำคัญที่สุดจะต้องมีการประสานงาน และร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานต่างๆ ที่ดำเนินการนี้ ทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน มีการสนับสนุนทางการเงินอย่างสม่ำเสมอ มีระบบข้อมูลข่าวสารที่ทันต่อเหตุการณ์ และไปถึงประชาชน มีแผนงานในระดับชาติ และระดับท้องถิ่น สำหรับการศึกษาในระบบและนอกระบบโรงเรียน สอดคล้องสัมพันธ์ส่งเสริมซึ่งกันและกัน เป็นกิจกรรมครบวงจร ระบบการศึกษาต่อเนื่องที่จัดอย่างมีประสิทธิภาพจะทำให้ประชาชนมีความรู้สึกมั่นคงในชีวิต มีความหวังและมีที่พึ่งพาอาศัยในด้านวิชาความรู้ ข้อมูลข่าวสารอันจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตน แม้จะยากจนอยู่ห่างไกลสถานศึกษาและความเจริญขาดทุนทรัพย์และเวลาที่จะศึกษาในระบบให้เต็มที่ก็ยังมียุทธศาสตร์ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมให้ทัดเทียมผู้อื่นและทันต่อเหตุการณ์ ความอยากรู้อยากเรียนของคนต้องได้รับการตอบสนอง ความรู้ก็จะเพิ่มพูนจนสามารถช่วยในการพัฒนาสังคม และอาจก่อให้เกิดความรู้ใหม่ๆ เพิ่มขึ้นอีก สังคมนั้นก็จะเป็นสังคมแห่งความรู้ทั้งในด้านวิชาการต่างๆ และในด้านศีลธรรมและความเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

จันทร์รัตน์ วงศ์อารีย์สวัสดิ์ (2552, มิถุนายน 28) กล่าวถึงความสำคัญของการเรียนรู้อย่างมีความสุขว่า การศึกษาก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี ทำให้คนมีความรู้ความเข้าใจ ในวิทยาการใหม่ๆ กระตุ้นให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ ปรับปรุง เปลี่ยนแปลงตลอดทั้งมีเหตุผลในการแก้ปัญหาต่างๆ การพัฒนาด้านการศึกษาถือเป็นการพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพของบุคคล และเมื่อบุคคลซึ่งเป็นสมาชิกของสังคมมีคุณภาพแล้วก็จะทำให้สังคมมีการพัฒนาตามไปด้วย ประเทศไทยได้ตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษา และเริ่มพัฒนาแนวความคิดในการพัฒนาการศึกษาแผนใหม่ขึ้น

กลิกแมน (Glickman, 2001, p.6) กล่าวถึงความสำคัญของการเรียนรู้อย่างมีความสุข ว่า การเรียนรู้ทำให้การเกิดพัฒนา การเปลี่ยนแปลง การสร้างสรรค์ และสามารถแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้ การเรียนรู้ทำให้บุคคลสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

บ็อบบิท (Bobbit, 2002, p.168) กล่าวถึงความสำคัญของการเรียนรู้อย่างมีความสุขว่ามีความสำคัญมาก เพราะเป็นปัจจัยที่กำหนดระดับความเข้มข้นของบุคคลและสังคม

ซึ่งทำหน้าที่ถ่ายทอดและพัฒนาระบบค่านิยมและกิจกรรมของคนในสังคม สังคมจะดำรงรักษาความเข้มแข็งไว้ได้มากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของกระบวนการศึกษาและการเรียนรู้

สรุปได้ว่า ความสำคัญของการเรียนรู้อย่างมีความสุขในปัจจุบันนั้นมีประโยชน์หลายด้าน เพราะทำให้คนได้เรียนรู้และเพิ่มประสบการณ์ใหม่จากสื่อการเรียนการสอนต่างๆ ทำให้ได้เรียนรู้เท่าทันโลกการเปลี่ยนแปลงทั้งทางบวกและทางลบที่มีทั้งผลดีและผลเสียต่อตัวเอง ดังนั้นการศึกษาเล่าเรียนจึงเป็นความรู้ที่ไม่มีวันจบสิ้น เพราะโลกมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอเพราะฉะนั้นการเรียนรู้มากๆ จะให้สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างทันเหตุการณ์ และเป็นคนมีเหตุมีผล

3. ลักษณะของนักเรียนที่เรียนรู้อย่างมีความสุข

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2542, หน้า 11) ได้กล่าวถึง นักเรียนที่เรียนรู้อย่างมีความสุขว่าจะมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตดี อันเป็นผลมาจากการเรียนรู้ โดยผู้เรียนได้รับการตอบสนองจากการใฝ่รู้ การกระทำ การสร้างสรรค์ของตนเอง ใช้ความสามารถในการคิด การใช้เหตุผลเกี่ยวกับการบริโภค การเลือกใช้วัสดุสิ่งของ รวมทั้งทรัพยากรอย่างประหยัดด้วยการอนุรักษ์ และเห็นคุณค่า เป็นบุคคลที่บริโภคด้วยปัญญา การที่ผู้เรียนได้ทำสิ่งที่ตนสนใจ สามารถเรียนรู้ให้รู้ความจริง บรรลุความดี ความงาม ความรัก อิสรภาพ มีการแบ่งปันซึ่งกันและกัน และประสบความสำเร็จ จะมีความสุขเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่สมดุลและมีความสุข

สุชา จันทน์เอม (2543, หน้า 20) ได้กล่าวถึง นักเรียนที่เรียนรู้อย่างมีความสุขจะมีลักษณะเป็นคนที่มีความสมหวัง เป็นคนที่สามารถประกอบกิจการงานประสบความสำเร็จตามความปรารถนา มีร่างกายแข็งแรง ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ ไม่มีอารมณ์ขุ่นมัวหรือวิตกกังวลอยู่เสมอ มีอารมณ์มั่นคง มีความอดทน และมีความสามารถต่อสู้อุปสรรคต่างๆ ได้ เป็นคนที่ยอมรับความจริงในชีวิต ทำตัวให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

ตันสนีย์ ฉัตรคุปต์, และคนอื่นๆ (2544, หน้า 10) ได้กล่าวถึง นักเรียนที่เรียนรู้อย่างมีความสุขว่ามีลักษณะดังนี้ 1) ขยันทำการบ้าน 2) ไม่หนีเรียน 3) เกิดความรู้หลังจากการเรียน 4) กระตือรือร้นในการเรียนและการทำกิจกรรม 5) สนใจไขว่คว้าหาความรู้ 6) อยากที่จะเรียนอยู่เสมอ 7) สนุกที่จะได้เรียนรู้ 8) กระทำสิ่งต่างๆ ได้สำเร็จ

ศักดิ์สิทธิ์ สีหลวงเพชร (2544, หน้า 78) ได้กล่าวถึง ลักษณะของนักเรียนที่เรียนรู้อย่างมีความสุขว่ามี ดังนี้ 1) นักเรียนมีสุขภาพแข็งแรง ร่าเริง แจ่มใส 2) นักเรียนมีการเคลื่อนไหวร่างกายในห้องเรียน 3) นักเรียนได้รับการยอมรับว่าเป็นผู้ที่มีความสามารถ 4) นักเรียนเข้าเรียนได้ตรงตามเวลา 5) นักเรียนนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ 6) นักเรียนได้แสดงออกในด้านความคิด การกระทำและการตัดสินใจ 7) นักเรียนมีความสุขเมื่อได้เข้าเรียน 8) นักเรียนสามารถคิดแก้ปัญหาได้ 9) นักเรียนมีความมุ่งมั่นที่จะหาคำตอบให้สำเร็จ

10) นักเรียนมีการปรับปรุงผลงานตนเองอยู่เสมอ 11) นักเรียนสนุกสนานกับกิจกรรมที่ทำ 12) นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม 13) นักเรียนชอบวิชาที่เรียน 14) นักเรียนทำแบบฝึกหัดได้ถูกต้อง 15) นักเรียนสนใจและตั้งใจเรียน 16) นักเรียนปรับตัวเข้ากับเพื่อนได้ 17) นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนๆ ในห้องเรียน 18) นักเรียนให้เพื่อนมีส่วนร่วมในการประเมินผลงานตนเอง 19) นักเรียนมีการยกย่องชมเชยเพื่อน 20) นักเรียนพร้อมให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมของห้อง 21) นักเรียนมีความสามัคคีกับเพื่อนในห้องเรียน 22) นักเรียนช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการปฏิบัติงาน 23) นักเรียนมีการแบ่งงานกันทำอย่างเท่าเทียมกัน 24) นักเรียนคิดว่าความสำเร็จของกลุ่มเกิดจากความร่วมมือกัน 25) นักเรียนยอมรับความแตกต่างระหว่างผู้เรียนด้วยกัน 26) ครูใช้สื่อประกอบการสอน 27) ครูให้คำแนะนำเมื่อนักเรียนต้องการความช่วยเหลือ 28) ครูยิ้มแย้มแจ่มใสมีความเป็นมิตรกับนักเรียน 29) ครูให้กำลังใจนักเรียนเวลาทำงาน 30) ครูมีความเป็นกันเองกับนักเรียน 31) ครูเอาใจใส่นักเรียนอย่างทั่วถึง 32) ครูมีความยุติธรรมกับนักเรียนทุกคน 33) บรรยากาศในห้องเรียนมีความผ่อนคลาย ไม่ตึงเครียด 34) นักเรียนปรับตัวเข้ากับสถานการณ์และสิ่งแวดล้อมได้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544, หน้า 3) ได้กล่าวว่า นักเรียนที่เรียนรู้อย่างมีความสุข จะมีความรู้สึกและพฤติกรรม ดังนี้ 1) เด็กรู้สึกว่าตนเองได้รับการยอมรับว่าเป็นมนุษย์ที่มีหัวใจ มีความสามารถ 2) เด็กรู้สึกว่าครูมีความรัก ความเมตตา จริงใจ และอ่อนโยนต่อตนเอง 3) เด็กมีความรู้สึกว่สิ่งที่เรียนรู้ไม่สูญเปล่า สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ 4) เด็กมีความอยากเรียนรู้ 5) เด็กเป็นผู้ใฝ่รู้ในเรื่องต่างๆ 6) เด็กกระตือรือร้นในการเรียนและการค้นคว้า 7) เด็กกระตือรือร้นที่จะค้นคว้าหาคำตอบด้วยตนเองจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น ห้องสมุด พิพิธภัณฑ์ สื่อต่างๆ คนรอบข้าง คนในชุมชน

สรุปได้ว่า นักเรียนที่เรียนรู้อย่างมีความสุขมีลักษณะที่เห็นได้ชัดเจนหลายประการ คือ นักเรียนมีสุขภาพที่แข็งแรงทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ มีความใฝ่รู้ใฝ่เรียน สนใจในการเรียน ไม่หนีเรียน มีความกระตือรือร้นในการศึกษาหาความรู้และการทำกิจกรรมต่างๆ กล้าคิดกล้าแสดงออกอย่างถูกต้อง สามารถคิดหาทางแก้ปัญหาได้อย่างมีเหตุผล มีความมุ่งมั่นและปรับปรุงผลงานของตนเองอยู่เสมอ มีความสนุกสนานกับกิจกรรมที่ทำ รู้จักเลือกใช้ทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์อย่างประหยัดและเกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่าที่สุด มีความรัก ความสามัคคี รู้จักแบ่งปันซึ่งกันและกัน ช่วยเหลือและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รู้จักนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน มีความสุข ความสมหวัง และประสบผลสำเร็จ

แนวคิดทฤษฎีปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุข

แนวคิดและทฤษฎีการเรียนรู้อย่างมีความสุข (กิตติยวดี บุญชื้อ, และคนอื่นๆ ,2540, หน้า 4-29) มีแนวคิดหลักการ คือ ต้องการให้เด็กได้แสวงหาความรู้ ทักษะ

สำนักงานคณะกรรมการว้จยแห่งชาติ
ห้องสมุดแห่งชาติ
วันที่ 7 ก.ย. 2555
เลขทะเบียน 249372

ประสบการณ์ต่างๆ อย่างมีความสุข ให้โรงเรียนเป็นแหล่งค้นพบสิ่งมหัศจรรย์ที่เด็กสามารถพบได้ด้วยตนเอง ซึ่งแนวคิดในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของทฤษฎีการเรียนรู้อย่างมีความสุข เป็นแนวคิดของนักการศึกษาและผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาโดยมี กิติยวดี บุญชื้อ เป็นหัวหน้าคณะผู้เชี่ยวชาญ ได้ร่วมกันสร้างทฤษฎีการเรียนรู้อย่างมีความสุขขึ้นจากแนวคิดพื้นฐานของกระบวนการเรียนการสอน 5 ประการ คือ 1) แก่นแท้ของการเรียนการสอน คือ การเรียนรู้ของผู้เรียน 2) การเรียนรู้เกิดขึ้นได้ทุกแห่งทุกเวลาต่อเนื่องยาวนานตลอดชีวิต 3) ศรัทธาเป็นจุดเริ่มต้นที่ดีที่สุดของการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ 4) ผู้เรียนเรียนรู้ได้ดีจากการสัมผัสและสัมพันธ์ 5) สารที่สมดุลเกิดขึ้นจากการเรียนรู้ คือ ความรู้ ความคิด ความสามารถและความดี

จากแนวคิดพื้นฐานของกระบวนการเรียนการสอน 5 ประการ ดังกล่าว ทำให้เกิดทฤษฎีการเรียนรู้อย่างมีความสุข 6 ทฤษฎี ดังนี้

ทฤษฎีที่ 1 สร้างความรักและความศรัทธา (love and respect) การเรียนรู้บนฐานแห่งความรักและศรัทธาของนักเรียนที่มีต่อครูและวิชา ถือว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่จำเป็น เพราะเมื่อนักเรียนเกิดความรักและความสนใจต่อบทเรียน ต่อครู และต่อผู้ร่วมเรียน ทำให้เกิดความศรัทธาและความเข้าใจตรงกันในระหว่างครู และนักเรียนด้วยกัน ก็จะทำให้ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุขได้ โดยแนวคิดหลัก ดังนี้

1. การเรียนบนฐานแห่งความรัก โดยมีแนวทางดำเนินการ ดังนี้

1.1 การสร้างความเข้าใจที่ตรงกันระหว่างครู วิชาที่สอน นักเรียน ตัวครูเอง และธรรมชาติของมนุษย์ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1.1.1 ครูและวิชาที่สอน คือ ครูต้องเข้าใจวิชาที่สอน มีความรู้ลึกกว้างและแม่นยำจึงจะสามารถสร้างบทเรียนที่มีคุณภาพ สร้างแผนการสอนที่เป็นขั้นตอน และเหมาะสมกับสภาพนักเรียน

1.1.2 ครูและนักเรียน คือ ครูต้องเข้าใจนักเรียน รู้ภูมิหลัง จุดเด่นและจุดด้อย และรู้ซึ่งถึงความคิด ความฝัน ความทุกข์และความสุขของนักเรียนแต่ละคน สัมผัสได้ถึงจิตใจและความรู้สึกของนักเรียน และพร้อมที่จะช่วยเหลือสนับสนุนให้นักเรียนได้พัฒนาไปในทางที่ถูกต้อง

1.1.3 ครูและตัวครูเอง คือ ครูต้องเข้าใจตนเองเกี่ยวกับบทบาท หน้าที่และความรับผิดชอบ มีสำนึกของการเป็นผู้ให้มากกว่าผู้รับ มีความมุ่งมั่นที่จะถ่ายทอดความรู้ให้แก่ นักเรียนด้วยวิธีการต่างๆ

1.1.4 ครูและธรรมชาติของมนุษย์ คือ ครูต้องเข้าใจธรรมชาติของมนุษย์ ไม่ว่าจะเด็กหรือผู้ใหญ่ ต้องการกำลังใจ การยอมรับ และมีมิตรที่เชื่อใจได้ ความเป็นกัลยาณมิตรของครูเป็นส่วนที่สำคัญที่สุดในการสร้างให้นักเรียนเกิดความรักและศรัทธา

1.2 การให้กำลังใจและให้โอกาส โดยครูยอมรับเด็กในสภาพที่เป็นอยู่เปิดโอกาสให้ได้แสดงออก รักษาความยุติธรรม จริงใจและอดทน มุ่งมั่นที่จะช่วยเหลือเมื่อมีปัญหาและแก้ปัญหาอย่างนุ่มนวลด้วยเหตุผลโดยไม่ใช้อารมณ์

2. บทเรียนที่สนุกและน่าสนใจ สิ่งนี้เป็นสิ่งที่จูงใจให้นักเรียนเกิดการตื่นตัว กระตือรือร้น สนใจใฝ่รู้ใฝ่เรียนติดตามและอยากแสวงหาความรู้ต่อไปอย่างไม่รู้จบ ซึ่งครูสามารถดำเนินการ ได้ดังนี้

2.1 การเตรียมการสอน โดยมีการกำหนดการสอนล่วงหน้า กำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้ที่ชัดเจน มีการปรับเนื้อหาให้เหมาะสมกับวัยของนักเรียน และมีการวางโครงการสอนที่กระชับและรัดกุม

2.2 การทำแผนการสอนครูต้องทำอย่างต่อเนื่อง เนื้อหาไม่ซ้ำซ้อน มีการประเมินพัฒนาการของนักเรียน เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ประเมินตนเอง และประเมินนักเรียนด้วยกัน มีการรายงานผลความก้าวหน้าของการเรียน จัดช่วงเวลาเรียนให้มีความยืดหยุ่นเหมาะสมกับบทเรียนและได้สัดส่วนของวิชาต่อสัปดาห์

2.3 การเลือกสื่อประกอบบทเรียน จากสื่อที่ครูสร้างเอง หรือสื่อที่นักเรียนช่วยกันสร้าง โดยการจัดสัดส่วนของสื่อและบทเรียนให้ตรงตามสภาพวัย และความสามารถของนักเรียน มีการจัดหาสื่อที่เหมาะสมกับบทเรียนและตรงตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

2.4 การประเมินพัฒนาการของนักเรียน นอกจากครูเป็นผู้ประเมินแล้ว ยังเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ประเมินตนเอง ประเมินนักเรียนด้วยกันและมีการรายงานผลความก้าวหน้านั้นๆ รวมทั้งให้ทราบจุดอ่อนของตนเอง เพื่อหาทางแก้ไขปรับปรุงให้พัฒนายิ่งขึ้นอย่างเต็มตามศักยภาพของแต่ละคน

2.5 การจัดช่วงเวลาเรียน มีความยืดหยุ่นเหมาะสมกับบทเรียน สัดส่วนของวิชาต่อสัปดาห์ มีโอกาสได้พักผ่อนคลายความเครียดด้วยกิจกรรมที่สนุกๆ ที่ผ่อนคลายแต่ได้สาระ

2.6 การจัดบรรยากาศในชั้นเรียน โดยสร้างบรรยากาศในการเรียนที่ผ่อนคลาย แทรกอารมณ์ขัน เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงออก แลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น กระตุ้นให้เกิดการคิด สรุปและจับประเด็นที่สำคัญๆ ได้

2.7 การแก้ปัญหา โดยการใช้เหตุผลในการพิจารณา รับฟังความคิดเห็นของทุกฝ่าย การมองหาจุดดีของนักเรียน เปิดโอกาสให้นักเรียนคิดหาแนวทางแก้ปัญหาด้วยตนเอง และการเป็นแบบอย่างที่ดีของนักเรียน

3. การส่งเสริมความสนใจและสร้างความผูกพัน ครูมีบทบาทสำคัญในการสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนรักการเรียน โดยดำเนินการดังนี้

3.1 ทำความรู้จักกับนักเรียน โดยศึกษาประวัตินักเรียนเป็นรายบุคคล จดจำสิ่งเล็กๆ น้อยๆ เกี่ยวกับนักเรียนได้ติดตามถามข่าวคราวในวาระต่างๆ

3.2 การรักษามิตรภาพ ด้วยการทำให้เป็นที่ไว้วางใจของนักเรียน โดยรักษาความลับของนักเรียน เห็นความสำคัญและความสามารถของนักเรียนทุกคน เอาใจใส่นักเรียนอย่างทั่วถึง จริงใจและพร้อมที่จะช่วยเหลือ อดทนเสียสละ ใช้คำพูดในเชิงสร้างสรรค์

ทฤษฎีที่ 2 เห็นคุณค่าการเรียนรู้ (learning appreciation) แนวคิดนี้ช่วยให้นักเรียนเห็นคุณค่าในการเรียนรู้ รู้ว่าเรียนไปทำไม เรียนไปเพื่ออะไร เรียนแล้วได้อะไร เรียนแล้วจะเป็นอะไรและเรียนแล้วจะเป็นอย่างไร เมื่อนักเรียนเห็นคุณค่าในสิ่งที่เรียน จะทำให้นักเรียนมีความตั้งใจเรียนและสนใจในการเรียนรู้ โดยมีแนวคิดและการดำเนินการ ดังนี้ 1) การเรียนที่มีความหมาย ประกอบด้วย บทเรียนเหมาะสมกับวัยและความสนใจ เนื้อหากระชับ กระจ่างและง่ายต่อการทำความเข้าใจ มีตัวอย่างที่ชัดเจน ระวังให้คิดและติดตาม คำอธิบายไม่คลุมเครือ 2) นักเรียนแต่ละคนมีความสามารถพิเศษเฉพาะตัว มีจุดอ่อนที่ต้องการความช่วยเหลือ มีความสนใจและความถนัด มีความคิดและจิตใจ มีความชอบและความต้องการแตกต่างกัน 3) นักเรียนจะเกิดความรักและเห็นคุณค่าในสิ่งที่เรียน เมื่อบทเรียนนั้นสัมพันธ์กับสิ่งที่นักเรียนเคยรู้จักมาก่อน เนื้อหาวิชาที่เรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ เนื้อหาของวิชามีความหมายที่เป็นรูปธรรมในจินตนาการของนักเรียน นักเรียนประสบความสำเร็จและมีผลงานเป็นที่ยอมรับและครูผู้สอนมีเมตตา มีความเป็นกันเอง และให้ออกาสนักเรียน

ทฤษฎีที่ 3 เปิดประตูสู่ธรรมชาติ (naturalization) ในบางครั้งการเรียนเฉพาะในห้องเรียนอาจจะรู้สึกอึดอัดและคับแคบ นักเรียนจะมีความรู้สึกสดชื่นและมีชีวิตชีวาขึ้น หากได้มีการออกไปนอกห้องเรียน บทเรียนในห้องเรียนแม้จะสนุกสนานและได้ความรู้เพียงใด แต่การเปิดโอกาสให้นักเรียนออกไปนอกห้องเรียน จะช่วยให้นักเรียนเกิดความรู้สึกเสรีไม่กดดัน และเป็นธรรมชาติมากขึ้น โดยมีแนวคิดเน้นให้นักเรียนเกิดความรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. บทเรียนในห้องเรียนจะน่าสนใจเมื่อมีสภาพห้องเรียนที่น่าเรียน ป้ายนิเทศที่สะดุดตาและเร้าความคิด มีสื่อการเรียนที่ตรงจุดประสงค์ มีกิจกรรมที่หลากหลายและเปิดโอกาสให้นักเรียนได้สัมผัสและเรียนรู้ด้วยตนเองมากๆ

2. บทเรียนนอกห้องเรียนจะช่วยเสริมการเรียน ทำให้นักเรียนได้เปลี่ยนบรรยากาศการเรียน ได้สัมผัสของจริง ไม่ใช่แต่ในหนังสือหรือภาพ ได้สังเกตและเปรียบเทียบสิ่งที่พบเห็น ได้ข้อคิดที่ต่างออกไปจากการเรียนนานๆ อาจทำให้นักเรียนรู้สึกว่คับแคบ และอึดอัด การออกไปสู่ที่โล่งและกว้างจะช่วยให้นักเรียนเกิดความรู้สึกที่เสรี ไม่กดดันและเป็นธรรมชาติ

3. การนำธรรมชาติมาเป็นบทเรียนอาจทำได้โดยจัดให้มีการศึกษานอกสถานที่ จัดห้องเรียนกลางแจ้งร่มรื่น ใต้ร่มไม้ ริมน้ำ เชิญวิทยากรผู้เชี่ยวชาญภายนอกมาสนทนาแลกเปลี่ยนความรู้ร่วมกัน จัดโครงการเยี่ยมสถานที่ต่างๆ เพื่อเพิ่มประสบการณ์ตรงแก่นักเรียน

4. เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วม โดยให้คนในท้องถิ่นร่วมรับรู้กิจกรรมร่วมกันของโรงเรียน ส่งเสริมกิจกรรมที่สัมพันธ์กับชุมชน ร่วมมือกับชุมชนในการแก้ปัญหาเด็ก ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น

ทฤษฎีที่ 4 มุ่งมาดและมั่นคง (willing and firm) การรู้จักตนเอง รู้จุดดีและจุดด้อยของตนเอง ยอมรับสภาวะแห่งตนไม่ดูถูกตนเอง ไม่โทษคนรอบข้าง ใจกว้างและพร้อมที่จะปรับปรุงและแก้ไข รู้จักระดับอารมณ์ มั่นใจ และตั้งใจจริง ย่อมจะนำความสำเร็จในชีวิตมาให้แก่ตน ซึ่งจะนำไปสู่ความภูมิใจในตนเอง เห็นคุณค่าตนเอง และไม่คิดว่าชีวิตของตนเองไร้ค่า คุณสมบัติเหล่านี้จะเพิ่มพูนและพัฒนาได้ในตัวของนักเรียน ต้องมีผู้ช่วยเหลือแนะนำและให้โอกาส เมื่ออยู่บ้านต้องการให้พ่อแม่ช่วยเหลือ เมื่ออยู่โรงเรียนต้องการให้ครูช่วย เมื่อนักเรียนมีความมั่นใจย่อมจะกล้าเผชิญสภาวะต่างๆ อย่างมั่นคง มีความแน่วแน่ในการตัดสินใจ มีความกล้าที่จะเผชิญสิ่งที่จะเกิดขึ้น ทั้งยังมีหลักการและเหตุผลพอที่จะแก้ปัญหาต่างๆ ได้อย่างเหมาะสมกับเวลา บุคคลและสภาพการณ์ ดังมีรายละเอียด ดังนี้ 1) การพัฒนาความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง ทำได้โดยมองเห็นตนเองในส่วนตัวและส่วนด้อย กล้ารับสภาพของตนเอง กล้ารับฟังคำวิจารณ์เกี่ยวกับตนเอง มุ่งมั่นพัฒนาและปรับปรุง รู้จักควบคุมอารมณ์ในสถานการณ์ต่างๆ และเห็นคุณค่าของตนเอง 2) ความตั้งใจจริงจะเกิดขึ้น เมื่อรู้คุณค่าของสิ่งนั้น มีเป้าหมายที่ชัดเจนได้รับการสนับสนุนอย่างจริงจัง และได้รับโอกาสเมื่อเกิดความผิดพลาด 3) การพัฒนาความเชื่อมั่น ทำได้โดยเปิดใจรับความรู้ใหม่ รู้จักแยกแยะหาเหตุผล ไตร่ตรองหาคำตอบ รู้จักเชื่อมโยงประสบการณ์ และตัดสินใจโดยมีหลักการ

ทฤษฎีที่ 5 คำารรักษไมตรีจิต (friendship) จากแนวคิดที่ว่ามนุษย์เป็นสัตว์สังคม และมีสัญชาตญาณของการอยู่ร่วมกันเป็นหมู่เป็นพวก ไม่ชอบอยู่โดดเดี่ยว แต่อีกด้านหนึ่งของสมองก็แออัดไปด้วยความคิดเกี่ยวกับตนเอง ซึ่งพฤติกรรมที่แสดงให้รู้ว่าคนคิดถึงแต่ตนเองนั้น จะเห็นได้ชัดในเด็ก ยิ่งเล็กเท่าไรยิ่งชัดเท่านั้น เมื่อโตขึ้นก็จะค่อยๆ ลดลง การที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข จะต้องมีความรู้สึกที่ดีต่อผู้อื่น ยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล ยอมรับความคิดเห็นและความสามารถของผู้อื่น เข้าใจและเห็นใจผู้อื่น มีความอ่อนโยนและรู้จักผ่อนปรน รู้จักประมาณความสามารถแห่งตนไม่มุ่งมั่นเอาชนะ โดยหลักแล้วนักเรียนควรจะได้เรียนรู้ว่า คนแม้จะคิดต่างกันแต่ถ้ามีจุดหมายปลายทางอันเดียวกัน ยอมรับฟังกันและกัน ช่วยกันคิดช่วยกันทำ เห็นความสำคัญของคนและกัน ทำงานร่วมกันโดยไม่มีอคติ มีความอดทนและอดกลั้น ให้อภัยและให้โอกาสยอมรับเหตุผลและความเปลี่ยนแปลง สร้างสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน สื่อความคิดและความรู้สึกด้วยความสุภาพอ่อนโยน จริงใจและให้เกียรติให้กำลังใจแก่กันและกัน แล้วความสำเร็จย่อมจะอยู่ไม่ไกล ดังรายละเอียดต่อไปนี้ 1) การมีความรู้สึกที่ดีต่อผู้อื่น ทำได้โดยยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล ยอมรับความคิดเห็นและความสามารถของผู้อื่น เข้าใจและเห็นใจผู้อื่น มีความอ่อนโยนและผ่อนปรน และรู้จักประมาณ

ตนเองไม่มุ่งเอาชนะ 2) การทำงานร่วมกันโดยไม่มีอคติ ทำได้โดยมองผู้อื่นในแง่ดี มีความอดทนและอดกลั้น ให้อภัยและให้โอกาสผู้อื่น ยอมรับเหตุผลและการเปลี่ยนแปลง นึกถึงตนเองทีหลัง มีเป้าหมายอันเดียวกัน และสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อกัน 3) การสื่อความคิดและความรู้สึก ทำได้โดยมีความสุภาพและอ่อนโยน ใช้คำพูดเชิงสร้างสรรค์ จริงใจและให้เกียรติ ให้กำลังใจแก่กันและกัน และมีความสามัคคีปรองดอง

ทฤษฎีที่ 6 ชีวิตที่สมดุล (equilibrium of life) การรักษาสมดุลของชีวิต คือ การปรับตนเองให้อยู่ในความพอเหมาะพอดี รู้ขีดจำกัดของความปรารถนาส่วนตน มีการประพฤติปฏิบัติที่ดั่งงามไม่มากไม่น้อย มีความสำรวม ไม่หลงตัวเองและขณะเดียวกันก็ไม่ดูถูกตนเอง ผู้ที่ปฏิบัติเช่นนี้ได้ย่อมมีความสุข โดยมีแนวคิดและแนวดำเนินการ ดังนี้

1. ความสุขทางใจ จะเกิดขึ้นเมื่อนักเรียนมีความรักและเป็นที่รัก ได้รับการยอมรับว่ามีความสามารถ ประสบความสำเร็จในสิ่งที่ทำ ได้รับคำชมเชยว่าเป็นคนดี เกิดความรู้สึกว่าตนเองมีค่าและสมหวังในสิ่งที่ปรารถนา

2. ความสุขทางกาย เกิดจากความรู้สึกว่าตนเองปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ มีที่อยู่ที่ดีสงบ และสบาย มีอาหารกินโดยไม่หิวโหย มีเครื่องนุ่งห่มและของใช้ไม่ขาดแคลน และมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

3. การเรียนรู้ที่นำไปสู่ความสำเร็จ แบ่งออกเป็น

3.1 การเรียนรู้เพื่อให้อูู้ (learn to know) คือ อูู้ให้ชัด อูู้ให้กระจ่าง ในสิ่งที่ไม่เคยอูู้ไม่เคยเห็น ไม่เคยสัมผัส เกิดความเข้าใจอย่างแจ่มแจ้ง สามารถคาดคะเนได้ใกล้เคียงและสร้างจินตนาการตามที่ได้เรียนอูู้

3.2 การเรียนรู้เพื่อให้อูู้ยวชาญ (learn to do) คือ ต้องฝึกฝนจนสามารถทำได้ เข้าใจขั้นตอน บอกขั้นตอนการปฏิบัติได้ครบถ้วน ตอบคำถามหรืออธิบายได้และสามารถแสดงให้อูู้เป็นตัวอย่างได้

3.3 การเรียนรู้เพื่อให้อูู้เป็น (learn to be) คือ เข้าใจธรรมชาติของสิ่งนั้น มีระบบในการคิดและปฏิบัติอย่างอูู้ที่อยู่ในวิชาชีพนั้น ตลอดจนมีความรับผิดชอบในผลงานของตนเอง

ปรักศนี จีรวงศ์รุ่งเรือง (2542, หน้า 35-49) กล่าวว้า การที่เด็กจะเรียนอูู้อย่างมีความสุขจะต้องคำนึงถึงปัจจัยด้านต่างๆ ดังนี้

1. การจัดบรรยากาศการเรียนอูู้ที่ดี มีบรรยากาศที่แจ่มใส มีรอยยิ้ม การทักทายเป็นกันเอง ครูคอยเป็นที่ปรึกษา มีคำแนะนำที่เด็กสามารถนำไปปฏิบัติได้ โดยลักษณะของการจัดบรรยากาศการเรียนอูู้ที่ดี คือเมื่อนักเรียนเข้ามาในห้องเรียน นักเรียนไม่ต้องนั่งนิ่งๆ คอยฟังคำสั่งครูเพียงอย่างเดียว แต่นักเรียนควรมีโอกาสได้แสดงความสามารถ แสดงความคิดเห็น สภาพการเรียนการสอนที่เปิดกว้างให้อูู้สระในด้านการคิดสร้างสรรค์ ส่งเสริมจินตนาการของนักเรียน ส่งเสริมให้นักเรียนได้มีโอกาสมทำกิจกรรมต่างๆ เช่น วาดรูป เล่นกีฬา เล่นดนตรี

ส่งเสริมกิจกรรมทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม ทำให้นักเรียนได้มีโอกาสเรียนรู้ร่วมกัน ก่อให้เกิดความสามัคคี การเข้าใจผู้อื่น ความมีน้ำใจ เอื้อเฟื้อ และนำไปสู่การเรียนรู้อย่างมีความสุข

2. การรู้จักธรรมชาติของเด็ก การที่ครูเข้าใจและรับรู้ว่าเด็กนักเรียนเป็นมนุษย์คนหนึ่งที่มีสมอง มีหัวใจ มีความคิดเป็นของตนเอง ความต้องการของเด็กเป็นเรื่องพื้นฐานง่ายๆ ไม่ซับซ้อน ต้องการความสนุกสนานร่าเริงมีร่างกายที่แข็งแรง บางครั้งก็มีความสุขทั้งจากตัวเด็กเอง กล่าวคือ รูปร่างหน้าตา ความมั่นใจในตนเอง สุขภาพความสามารถในการใช้วัยวะต่างๆ เช่น การใช้สายตา นอกจากนี้ความทุกข์อาจมาจากสภาพแวดล้อมภายนอกรอบตัวนักเรียน เช่น ภูมิหลังของครอบครัว ฐานะทางเศรษฐกิจ ครูควรมองเด็กด้วยใจเป็นธรรม ไม่ด่วนสรุปตัดสินเด็กกว่า ดี-เลว เมื่อพิจารณาอย่างถ่องแท้ และมีความจริงใจในการแก้ปัญหาให้กับเด็กทุกคน เอาใจใส่เขา ก็จะทำให้สามารถจัดการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับบุคคล สามารถส่งเสริมและสนับสนุนนักเรียนให้มีพัฒนาการเรียนรู้ได้ดีขึ้น และทำให้นักเรียนสามารถอยู่ในสังคมและเรียนรู้ได้อย่างมีความสุข ซึ่งลักษณะธรรมชาติของนักเรียน มีดังนี้ 1) มีความสามารถที่จะพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ 2) มีความแตกต่างกันในหลายด้านๆ ทั้งในเรื่องพันธุกรรม สิ่งแวดล้อม การอบรมเลี้ยงดู วัฒนธรรม ความรู้ความสามารถ ความถนัด 3) มีแรงจูงใจในทางที่ดีที่สูงขึ้น ทุกคนต้องการพัฒนาตนเองให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น มีแรงจูงใจให้ทำในสิ่งที่ดี เพื่อให้บรรลุไปสู่เป้าหมาย 4) การกระทำใดๆ ย่อมมีเหตุผลแห่งการกระทำทั้งสิ้น เช่น คนที่ขยันเรียนอาจ มาจากความต้องการผลสัมฤทธิ์ในการเรียนที่ดี 5) ต้องการความภาคภูมิใจในตนเอง ชอบความเป็นธรรมชาติ

3. การจัดแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย คือการจัดแหล่งข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ และประสบการณ์ทั้งหลายที่สามารถทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง จนเกิดกระบวนการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้ เช่น สวนสาธารณะ ห้องสมุด แปลงเกษตร สนามกีฬา แหล่งน้ำ ลักษณะของการจัดแหล่งการเรียนรู้ มีหลายลักษณะ ดังนี้ 1) แหล่งการเรียนรู้ที่มีลักษณะเป็นบุคคล ได้แก่ บุคคลทั่วไปที่อยู่ในชุมชน ซึ่งสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับผู้เรียนได้ เช่น ช่างฝีมือ นักกีฬา ภิภษุสงฆ์ 2) แหล่งการเรียนรู้ที่มีมนุษย์สร้างขึ้น เช่น สถานที่สำคัญทางด้านประวัติศาสตร์ โบราณสถาน สถานที่ราชการ สถาบันทางศาสนา พิพิธภัณฑ์ สะพาน เขื่อน 3) แหล่งการเรียนรู้ลักษณะที่เป็นทรัพยากรธรรมชาติ เช่น ภูเขา ป่าไม้ พืช ดิน หิน ทะเล น้ำตก สัตว์ป่า 4) แหล่งการเรียนรู้ลักษณะที่เป็นกิจกรรมทางสังคม ประเพณี และความเชื่อ ได้แก่ ขนบธรรมเนียมประเพณีพื้นบ้าน การละเล่นพื้นบ้าน กีฬาพื้นบ้าน วรรณกรรมท้องถิ่น ศิลปะพื้นบ้าน ดนตรีพื้นบ้าน วิถีชีวิตความเป็นอยู่ การจัดให้มีแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายมีความสำคัญอย่างยิ่ง ดังนี้ 1) เป็นแหล่งรวมองค์ความรู้อันหลากหลาย 2) เป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง 3) เป็น

แหล่งข้อมูลที่ทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยความสุข เกิดความสนุกสนาน ตื่นเต้น รั้าใจ ไม่เกิดความเบื่อหน่าย

4. การจัดให้เด็กเลือกเรียนตามความถนัด คือ การจัดการเรียนการสอนโดยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เลือกเรียนตามความสามารถ ความสนใจหรือความถนัดของแต่ละบุคคล เช่น การเลือกเรียนแผนวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษา การจัดให้เด็กเลือกเรียนตามความถนัดมีส่วนช่วยให้เด็กได้แสดงความรู้ความสามารถอย่างเต็มตามศักยภาพ เป็นการส่งเสริมให้นักเรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง และส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยความสุขและได้แสดงออกอย่างเหมาะสม

5. บทเรียนสนุกและแปลกใหม่ บทเรียน คือ เอกสารซึ่งเรียบเรียงจากผลงานทางวิชาการของตนเองหรือผู้อื่นในลักษณะที่เป็นการวิเคราะห์หรือเสนอแนวคิด บทเรียนสนุกและแปลกใหม่ที่มีลักษณะกระตุ้นให้เด็กเกิดความใคร่เรียนรู้ มีลักษณะต้องมีความแปลกใหม่ ทันสมัย ชวนให้ติดตาม รั้าให้เด็กอยากศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง จัดเรียงเนื้อหาตามลำดับความยากง่าย ซึ่งบทเรียนที่สนุกและแปลกใหม่จะช่วยกระตุ้นความสนใจของนักเรียน ทำให้เกิด ความสนใจ ตั้งใจเรียนตลอดเวลา เกิดการรับรู้ได้อย่างรวดเร็ว เข้าใจเนื้อหาเรื่องที่เรียนได้อย่างถูกต้องและแม่นยำ

6. ครูมีความเมตตา จริงใจ และอ่อนโยนต่อเด็กทุกคนโดยทั่วถึง คือ การที่ครูมีความรัก ความเข้าใจ ความรู้สึกเห็นใจเด็ก ความปรารถนาดี ความต้องการให้เด็กมีความสุข เป็นความรักที่บริสุทธิ์ จริงใจ ลักษณะครูที่มีความเมตตา จริงใจ และอ่อนโยนต่อเด็กทุกคนโดยทั่วถึง คือ วิเคราะห์และตัดสินนักเรียนอย่างเป็นธรรม ให้ความช่วยเหลือเมื่อนักเรียนมีปัญหาหรือขอความช่วยเหลือ ปรารถนาให้นักเรียนทุกคนมีความสุขและประสบความสำเร็จ สนับสนุนและชี้แนะนักเรียนไม่ว่ากรณีใดๆ การที่ครูมีความเมตตา จริงใจ และอ่อนโยนต่อเด็กทุกคนโดยทั่วถึง จะทำให้นักเรียนกล้าพูดคุยกับครู และกล้าแสดงความคิดเห็นมากขึ้น ทำให้ครูกับนักเรียนมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

ศันสนีย์ ฉัตรคุปต์ (2544, หน้า 124-141) กล่าวว่า การที่เด็กจะเรียนรู้ด้วยความสุขจะต้องคำนึงถึงปัจจัย 5 ประการ ดังนี้

1. สุขภาพร่างกาย และความปลอดภัยจากยาเสพติด ถ้าเด็กมีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บก็จะมีความสุข แต่ถ้าเด็กป่วยเป็นโรคบางอย่างที่ทำให้เกิดความเจ็บปวด ก็จะทำให้ไม่มีความสุข นอกจากนั้นสิ่งที่ต้องคำนึงถึงคือ ความปลอดภัยจากยาเสพติด ดังนั้นการที่พ่อแม่และครูให้ความรัก ความใส่ใจและความเอื้ออาทร ก็เป็นการเพิ่มความสุขลดความทุกข์ในชีวิตเด็ก

2. ภาวะทางจิตใจ ความรู้สึกนึกคิด อารมณ์ การที่เด็กจะเรียนรู้ด้วยความสุข เด็กจำเป็นต้องไม่เกิดความเบื่อหน่าย ไม่รู้สึกว่าเป็นความจำเป็นที่จะต้องเรียน หรือถูกบังคับให้

เรียน หน้าที่สำคัญของครูและพ่อแม่ คือ พยายามให้เด็กเกิดความสนใจ เกิดความรู้สึกว่าสิ่งที่กำลังเรียนรู้เป็นสิ่งที่มีความหมาย เรียนแล้วรู้อะไรจะนำไปใช้ประโยชน์อะไรได้

นอกจากนี้ การพัฒนาอารมณ์หรือการสร้างอารมณ์ที่เป็นสุข (EQ) ก็เป็นสิ่งที่สำคัญที่จะทำให้การเรียนรู้อย่างมีความสุข

3. กระบวนการศึกษาโดยเฉพาะการประเมินผล ควรมีการประเมินความสามารถในการเรียนรู้ของเด็กในส่วนตัวและกระบวนการที่ควรจะเป็นตามระดับชั้นเรียนและความสอดคล้องกับอายุ เพื่อจะได้รู้ว่าเด็กจะต้องได้รับการช่วยเหลือสนับสนุนส่งเสริมมากน้อยเพียงไรจึงจะทำให้เขาทำได้เต็มตามศักยภาพมากกว่าที่จะมีการประเมินผล และนำมาจัดอันดับให้เด็ก ซึ่งจะก่อให้เกิดความรู้สึกไม่ดีและทำให้ไม่เกิดความสุขในชั้นเรียน

4. ครูและผู้บริหารโรงเรียน การเรียนรู้ที่มีความสุขส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับตัวบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือ ครู เด็กสนใจเรียนวิชานั้นๆ เพราะว่ารักครู เมื่อรักครูเด็กก็อยากทำตัวเป็นคนดี อยากให้ครูชื่นชม การที่ครูรักและเข้าใจเด็ก ไม่ได้หมายความว่าครูต้องตามใจเด็ก แต่เป็นครูที่ทราบว่าเวลาไหนควรเข้มงวด เวลาไหนควรจะอ่อนโยน และที่สำคัญ คือ เป็นครูที่ทำให้เด็กรู้สึกได้ถึงแม้งานจะยังไม่เสร็จ มีข้อบกพร่อง แต่ก็มีความสามารถระดับหนึ่ง และให้กำลังใจว่าเด็กมีความสามารถที่จะทำต่อไปได้ ความรู้สึกรักเด็กเข้าใจเด็กของครู คือสิ่งสำคัญที่ทำให้เด็กรักครู ชอบครูและสนใจอยากจะทำ เรียน ทำให้เด็กมีความสุขในการเรียน

5. พ่อแม่ผู้ปกครอง ต้องเข้าใจระบบการศึกษา ว่าเด็กจะเรียนรู้ได้ดีถ้ามีความสุข ดังนั้นพ่อแม่ผู้ปกครองต้องเข้าใจศักยภาพของเด็กและส่งเสริมตามความสามารถที่เด็กมี ต้องเข้าใจว่าเด็กแต่ละคนมีความแตกต่างกัน จึงควรมีความคาดหวังในตัวลูกตามความเป็นจริง คาดหวังให้เขาพยายามเต็มที่และยอมรับในความสามารถเท่าที่ทำได้ ไม่ควรคาดหวังและเคี่ยวเข็ญให้เด็กทำในสิ่งที่ทำไม่ได้หรือไม่อยากทำ

จากแนวคิดทฤษฎีดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุข ของนักเรียนประกอบด้วยปัจจัยหลายประการ คือ ครู ต้องเข้าใจธรรมชาติของนักเรียน ทักษะในการสื่อสาร รักและเอาใจใส่นักเรียน เพื่อนในกลุ่ม ได้แก่ พฤติกรรมเพื่อนในกลุ่ม พ่อแม่ผู้ปกครองต้องเข้าใจศักยภาพของนักเรียน ส่งเสริมความสามารถของนักเรียน เอาใจใส่ต่อนักเรียน และสัมพันธ์ภาพในครอบครัว การเรียนการสอน ได้แก่ บทเรียน บรรยากาศในการเรียนการสอน กิจกรรมในการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน และการประเมินผล การเรียนการสอน นักเรียน ได้แก่ สุขภาพอนามัย การเห็นคุณค่าในการเรียนรู้ การเห็นคุณค่าในตนเอง และความรู้สึกที่ดีต่อผู้อื่น

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้

1. ความหมายของปัจจัย

เจ็จันท์ จงสถิตอยู่ (2541, หน้า 12) ได้ให้ความหมายของปัจจัย คือ สิ่งที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของโรงเรียน ปัจจัยภายในสถานศึกษา ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านผู้สอน ปัจจัยด้านผู้เรียน และปัจจัยด้านทรัพยากร ปัจจัยภายนอกสถานศึกษา ได้แก่ ปัจจัยด้านหน่วยบังคับบัญชา ปัจจัยด้านผู้ปกครอง และปัจจัยด้านองค์กรที่เกี่ยวข้อง

จรัส เบี้ยวน้อย (2541, หน้า 16) ได้ให้ความหมายของปัจจัยว่า หมายถึง สิ่งที่ทำให้โรงเรียนสามารถดำรง และดำเนินต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ และจำเป็นต้องอาศัยสิ่งเหล่านี้ ซึ่งจะขาดเสียไม่ได้ ถ้าหากขาดสิ่งเหล่านี้จะทำให้การดำเนินงานของโรงเรียนไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร

อำนาจ เกทพอค้า (2541, หน้า 7) ได้กล่าวถึงความหมายของปัจจัยว่า หมายถึง ปัจจัยแวดล้อมที่ใช้ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของโรงเรียน

นุชนรา รัตนศิริประภา (2543, หน้า 27) ได้ให้ความหมายของปัจจัยว่า หมายถึง สิ่งที่ทำให้โรงเรียนสามารถดำรงและดำเนินการต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

ศรีทิพย์ ลัดดาวัลย์ (2543, หน้า 6) กล่าวว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการศึกษา ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครู ปัจจัยด้านผู้เรียนและปัจจัยด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับผู้เรียน

สมเกียรติ เกากัน (2545, หน้า 9) ได้ให้ความหมายของปัจจัยว่า หมายถึง สิ่งที่สนับสนุนหรือกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

แมน (Man, 2003, p. 75) กล่าวว่า ปัจจัย หมายถึง สิ่งที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานต่างๆ ในโรงเรียน ไม่ว่าจะเป็นด้านบริหารจัดการ ด้านการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของโรงเรียน

ร็อบบิ้นส์, และเคอูลเตอร์ (Robbins, & Coulter, 2004, p.9) กล่าวว่า ปัจจัย หมายถึง สิ่งที่มีอิทธิพลต่อการจัดการศึกษาในสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

สรุปได้ว่า ปัจจัย หมายถึง สิ่งต่างๆ ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานภายในโรงเรียน ในด้านการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของโรงเรียน

2. ความสำคัญของปัจจัย

สมนึก พรเจริญ (2544, หน้า 18) กล่าวว่า ปัจจัยต่างๆ มีความสำคัญคือ เป็นสิ่งที่ช่วยกำหนดเป้าหมายขององค์กร ดังนั้นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับปัจจัยและการจัดการศึกษาคว

มีความรู้ความสามารถในการบริหารทรัพยากรและปัจจัยต่างๆ เพื่อให้เกิดความร่วมมือร่วมกันในการจัดการศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์

วิรัช สงวนวงศวาน (2546, หน้า 2-3) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของปัจจัยว่า เป็นสิ่งที่ช่วยส่งผลต่อความสำเร็จของสถานศึกษา ในด้านการจัดการเรียนการสอนและการจัดการศึกษา

แมน (Man, 2003, pp. 77-83) กล่าวถึงความสำคัญของปัจจัยไว้ว่า ปัจจัยมีความสำคัญในการที่ทำให้บุคคลเกิดการเรียนรู้ ซึ่งการเรียนรู้นั้นมี 2 ลักษณะ คือ 1) ปัจจัยที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ภายในตัวบุคคลนั้นๆ เอง (internalization) และ 2) ปัจจัยที่ทำให้เกิดการเรียนรู้จากสภาพแวดล้อมภายนอก (externalization) ซึ่งการเรียนรู้ในตัวบุคคลต่างๆ จะเกิดขึ้นได้ต้องขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ เช่น ประสบการณ์การเรียนรู้ที่กลุ่มเป้าหมายมีอยู่แต่เดิม ระดับความสามารถของบุคคลที่จะเรียนรู้ได้ เนื้อหาสาระสอดคล้องกับความสามารถที่เป้าหมายจะเรียนรู้ได้ ปัจจัยและสภาพแวดล้อมต่างๆ ที่เอื้ออำนวยและเสริมแรงให้เกิดการเรียนรู้

สตีเยร์ (Steers, 2002, pp. 21-22) กล่าวว่า ปัจจัยมีความสำคัญต่อการบริหารจัดการ ความสัมพันธ์ต่อประสิทธิผลของโรงเรียนและการจัดการศึกษา ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยใหญ่ๆ 2 ปัจจัย คือ ปัจจัยสิ่งแวดล้อมภายนอก และปัจจัยภายในโรงเรียน

สรุปได้ว่า ปัจจัยมีความสำคัญคือ เป็นสิ่งที่ช่วยส่งผลให้สถานศึกษาสามารถดำเนินการได้อย่างบรรลุวัตถุประสงค์ ไม่ว่าจะเป็นด้านการจัดการเรียนการสอน การบริหารงาน และการปฏิสัมพันธ์กับองค์กรที่เกี่ยวข้อง

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุข

ปรัศนี จีรวงศ์รุ่งเรือง (2542, หน้า 38-44) กล่าวว่า ปัจจัยที่จะทำให้นักเรียนเรียนรู้อย่างมีความสุขนั้นมีดังนี้

1. การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดี

ความหมายของการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดี

ปรัศนี จีรวงศ์รุ่งเรือง (2542, หน้า 38) กล่าวว่า การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดี หมายถึง ห้องเรียนซึ่งมีบรรยากาศที่แจ่มใส มีชีวิตชีวา มีรอยยิ้ม การทักทายเป็นกันเอง ครูคอยเป็นที่ปรึกษา มีคำแนะนำที่เด็กสามารถนำไปปฏิบัติได้ สภาพการเรียนการสอนที่เปิดกว้างให้อิสระในด้านการคิดสร้างสรรค์ ส่งเสริมจินตนาการของนักเรียน

สุพิน บุญชูวงศ์ (2543, หน้า 23) กล่าวว่า การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดี หมายถึง ห้องเรียนหรือสภาพโดยทั่วไปในการจัดการเรียนการสอนที่มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับนักเรียน และนักเรียนกับนักเรียน มีรอยยิ้ม ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงออกทางความคิดและความสามารถในทางที่ถูกต้อง

ชาญชัย อาจินสมอาจารย์ (2544, หน้า 43) กล่าวว่า การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดี หมายถึง สภาพการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีบรรยากาศของความเป็นกันเอง มีสื่อประกอบการเรียนการสอนที่เพียงพอ มีความผ่อนคลาย ไม่กดดัน มีความปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันระหว่างครูกับนักเรียน และนักเรียนกับนักเรียน

บัญชา แสหนทวี (2544, หน้า 43) กล่าวว่า การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดี หมายถึง สภาพหรือสิ่งแวดล้อมทางสังคมมีการเคลื่อนไหว อันประกอบไปด้วยพฤติกรรมกรรมการสอนของครู ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียน

เบญจมาพร อุ่ณสุข (2552, หน้า 35) กล่าวว่า การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดี หมายถึง การรับรู้ของนักเรียนถึงสภาพการเรียนการสอน ซึ่งมีอิทธิพลต่อสภาพจิตใจ หรืออารมณ์ของนักเรียนช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ เรียนอย่างมีชีวิตชีวา มีความกระตือรือร้นที่จะศึกษาหาความรู้ และการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และระหว่างนักเรียนกับนักเรียน

มูส, และมูส (Moos, & Moos, 2004, pp. 59-64) กล่าวว่า การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดี หมายถึง เป็นบรรยากาศหรือสภาพการณ์ที่ครูผู้สอนพยายามสร้างขึ้น เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนดำเนินไปอย่างราบรื่น บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

ลอว์เรนซ์ (Rawrens, 2005, p. 418) กล่าวว่า การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดี หมายถึง สภาพหรือบรรยากาศในห้องเรียนที่มีพฤติกรรมของครูและนักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ผู้เรียนรู้สึกเป็นกันเอง ไม่เครียดหรือกดดันมากเกินไป

กูด (Good, 2006, p. 588) กล่าวว่า การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดี หมายถึง สภาพแวดล้อมทางการเรียนในห้องเรียนที่มีบรรยากาศแจ่มใส เป็นกันเอง มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับนักเรียน และนักเรียนกับนักเรียน

สรุปว่า การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดี หมายถึง สภาพแวดล้อมหรือบรรยากาศในห้องเรียนที่มีความแจ่มใส มีการยิ้มแย้ม ทักทายกัน มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันระหว่างครูกับนักเรียน และระหว่างนักเรียนกับนักเรียน

ลักษณะของการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดี

ประกายทิพย์ พิชัย (2544, หน้า 29) กล่าวว่า ลักษณะของการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดี ควรมีลักษณะดังนี้ 1) ความเป็นกันเอง ความรู้สึกใกล้ชิดสนิทสนม ความคุ้นเคยของสมาชิก 2) มีการแบ่งกลุ่มเพื่อทำกิจกรรมการเรียนต่างๆ ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ 3) ปฏิบัติตามกฎหมายเกณฑ์ กิจกรรมการเรียนรู้มีรูปแบบที่สามารถปฏิบัติได้และให้ประโยชน์ 4) ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างนักเรียนกับนักเรียน และนักเรียนกับครู มีความพยายามลดความขัดแย้งระหว่างกัน

ปรัดน์ จีรวงศ์รุ่งเรือง (2542, หน้า 38) กล่าวว่า ลักษณะของการจัดบรรยากาศ การเรียนรู้ที่ดี ควรมีลักษณะดังนี้ เมื่อนักเรียนเดินเข้ามาในโรงเรียน ห้องเรียนมีบรรยากาศที่แจ่มใส มีชีวิตชีวา มีรอยยิ้มการทักทายเป็นกันเอง ไม่มีเสียงไม้เรียว นักเรียนไม่ต้องนั่งนิ่งๆ คอยฟังคำสั่งครูเพียงอย่างเดียวเมื่อมีปัญหา ก็จะมีครูคอยเป็นที่ปรึกษา มีคำแนะนำที่เด็กสามารถนำไปปฏิบัติได้ สภาพการเรียนการสอนที่เปิดกว้างให้อิสระในด้านการคิดสร้างสรรค์ ส่งเสริมจินตนาการของนักเรียนมีโอกาสได้วาดรูป เล่นกีฬา ทำกิจกรรมต่างๆ ทั้งรายบุคคล และกิจกรรมกลุ่มร่วมกับเพื่อนได้มีโอกาสเรียนรู้ร่วมกัน

พิมพันธ์ เดชะคุปต์ (2544, หน้า 48-52) กล่าวว่า ลักษณะของการจัดบรรยากาศ การเรียนรู้ที่ดี ควรมีลักษณะดังนี้

1. บรรยากาศมีความคุ้นเคย หรือความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ประกอบด้วย บุคลิกภาพของครูผู้สอน ได้แก่ การยิ้มแย้มแจ่มใส การแต่งกายสุภาพและสะอาด มีอารมณ์ขัน ท่าทางและการใช้คำพูดเหมาะสม มีน้ำเสียงนำฟัง และพฤติกรรมการสอนของครู ควรเปิดโอกาสให้นักเรียนทำกิจกรรมและค้นคว้าด้วยตนเอง เปิดโอกาสให้ซักถาม การสอนที่เป็นประชาธิปไตย

2. บรรยากาศที่เป็นอิสระ คือ บรรยากาศที่เปิดโอกาสให้นักเรียนมีอิสระในการเรียน การค้นคว้าหาความรู้ โดยใช้กระบวนการค้นหาความรู้ เน้นการทำงานเป็นกลุ่ม ให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนและประสานความคิดร่วมกัน เป็นบรรยากาศที่มีชีวิตชีวาและสนุกสนาน

3. บรรยากาศที่ท้าทาย คือ บรรยากาศที่ครูสร้างให้นักเรียนกระตือรือร้น สนใจ ติดตามค้นคว้า เช่น การถามคำถามที่ต้องใช้ความคิด การค้นคว้า การถามเรื่องราวที่ทันสมัย ทันเหตุการณ์ ตลอดจนการสร้างบรรยากาศการแข่งขันระหว่างบุคคล หรือระหว่างกลุ่ม

4. บรรยากาศการยอมรับนับถือ คือ บรรยากาศที่นักเรียนยอมรับนับถือครูผู้สอน ในฐานะเป็นผู้ให้ความรู้ มีความสามารถทั้งด้านเนื้อหาและกระบวนการถ่ายทอดความรู้ที่ทำให้ นักเรียนประสบความสำเร็จ และครูจะต้องยอมรับนักเรียนให้คุณค่าของนักเรียนแต่ละคน ประสานสัมพันธ์ให้เกิดประโยชน์

5. บรรยากาศของการควบคุม เป็นบรรยากาศที่ทำให้นักเรียนมีระเบียบวินัยในตนเอง ปฏิบัติตามกฎหมายเกณฑ์ ระเบียบของห้องเรียนและของโรงเรียน มีความตรงต่อเวลา ประพฤติตนอย่างเหมาะสม ทั้งด้านกาย ภาษา ท่าทางมีความสุข และมีส่วนร่วมการระ

6. บรรยากาศของการกระตุ้นความสนใจ คือ ครูทำให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจเพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่กำหนด ครูรู้จักให้การเสริมแรง เพื่อให้นักเรียนแสดงออกถึงพฤติกรรมอันพึงประสงค์

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2544, หน้า 74) กล่าวว่า ลักษณะของการจัดบรรยากาศการเรียนรู้อย่างดี ควรมีลักษณะดังนี้

1. มีการสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอนที่ผ่อนคลาย ไม่กดดันด้วยเนื้อหาที่ยากเกินไปจนเด็กเกิดความเครียด และไม่ยากเกินไปจนเด็กหมดความสนใจ เนื้อหามีความต่อเนื่องกับบทเรียนที่เรียนมาแล้ว

2. มีการเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความสามารถ เพื่อเป็นการสร้างความมั่นใจให้กับตัวเอง ซึ่งจะทำให้เด็กเกิดความภาคภูมิใจ

3. ส่งเสริมให้เด็กได้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในแต่ละกลุ่ม และแลกเปลี่ยนความคิดภายในชั้นเรียน เพื่อให้รู้จักยอมรับเหตุผลของผู้อื่น

4. ส่งเสริมให้เด็กได้มีการคิดและคิดแก้ปัญหา โดยอาศัยเหตุผลในการตัดสินใจ

5. จัดบรรยากาศในชั้นเรียนที่มีลักษณะส่งเสริมหรือกระตุ้นความสนใจ เช่น การจัดบอร์ด จัดสภาพห้องที่สะอาด มีป้ายนิเทศที่สะดุดตา

6. มีการจัดสื่อการเรียนการสอนให้เพียงพอ เพื่อให้เด็กได้สัมผัส มีขนาดพอเหมาะ มีสีสันสวยงาม เพื่อดึงดูดความสนใจและสร้างความสนใจของเด็ก

7. ส่งเสริมให้เด็กได้มีการศึกษาค้นคว้านอกห้องเรียน เพื่อเสริมความรู้แก่ตนเอง

8. จัดที่นั่งให้นักเรียนอย่างพอเหมาะ

9. ส่งเสริมให้มีการปรับปรุงพัฒนาผลงานของนักเรียนเอง และให้เพื่อนช่วยประเมินผลงานด้วย

พิศดี มินศิริ (2547, หน้า 39) กล่าวว่า ลักษณะของการจัดบรรยากาศการเรียนรู้อย่างดี ควรมีลักษณะที่คำนึงถึงความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ความคิด ความรู้สึก ท่าที เจตคติ ค่านิยม และความเชื่อ ควรได้รับความสนใจและให้ความสำคัญไม่น้อยไปกว่าการเน้นทางวิชาการและสติปัญญา เนื่องจากสภาพแวดล้อมที่มีบรรยากาศไม่ตึงเครียดเป็นการเสริมความอบอุ่นมั่นใจ และเชื่อถือระหว่างครูกับนักเรียน

บรรเทา กิตติศักดิ์ (2548, หน้า 74-75) กล่าวว่า ลักษณะของการจัดบรรยากาศการเรียนรู้อย่างดี ควรมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. มีกฎระเบียบในการอยู่ร่วมกันและมีข้อตกลงในการเรียนร่วมกัน

2. มีความรับผิดชอบ ครูรับผิดชอบต่อการสอนและหน้าที่ที่ตนมีต่อวิชาชีพ นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อการเรียน

3. มีมาตรฐานของความประพฤติ นักเรียนมีวินัยในตนเอง และสามารถนำตนเองและผู้อื่นได้ รู้จักควบคุมตนเอง

4. มีบรรยากาศอบอุ่น และช่วยเหลือเกื้อกูลกัน นักเรียนมีความสัมพันธ์ฉันท์มิตร ครูกับนักเรียนมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน บรรยากาศการเรียนเป็นสุข มีความอบอุ่น และมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

5. มีเป้าหมายการเรียนรู้ นักเรียนรู้เป้าหมายและจุดมุ่งหมายการเรียนรู้โดยเฉพาะจุดมุ่งหมายและแนวทางการเรียนของบทเรียนแต่ละครั้ง

6. มีคำชมเชยเมื่อนักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนแต่ละบทเรียน

7. มีความเข้าใจกันระหว่างครูกับนักเรียน และนักเรียนกับนักเรียน มีการพูดจาทำความเข้าใจกัน ให้ข้อมูลต่างๆ เพื่อสร้างความเข้าใจต่อกัน มีความรักในฐานะเพื่อนมนุษย์

8. มีความเป็นอิสระในการคิดและการกระทำ นักเรียนมีอิสระในการทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย

9. มีวิธีการเรียนและวิธีการสอนที่มุ่งให้ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม มีการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง มีการแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ วิจัยปัญหา พัฒนาระบบการคิดโดยรู้จักเรียงลำดับความคิดอย่างมีเหตุผล พัฒนาทักษะการแก้ปัญหา ครูจะต้องเปลี่ยนบทบาทเป็นผู้กระตุ้นและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เป็นสุข

โรเจอร์ (Rogers, 2002, p. 157) กล่าวว่า ลักษณะของการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดี ควรมีลักษณะดังนี้ ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับนักเรียน ระหว่างนักเรียนกับนักเรียน สภาพแวดล้อมไม่ตึงเครียด เป็นกันเอง อบอุ่น เป็นมิตร นักเรียนมีโอกาสแสดงความสามารถและความคิดเห็นในการเรียนและการทำกิจกรรม

แอนเดอร์สัน (Anderson, 2003, pp. 135-136) กล่าวว่า ลักษณะของการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดี ควรมีลักษณะดังนี้ 1) นักเรียนมีความพึงพอใจกับกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน 2) นักเรียนมีโอกาสทำกิจกรรมที่ท้าทายความสามารถอยู่เสมอ 3) ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างนักเรียนกับนักเรียน นักเรียนกับครู 4) มีเสรีภาพอยู่ในขอบเขต ไม่ปล่อยปละละเลยจนขาดระเบียบวินัยและความรับผิดชอบ 5) สร้างความตื่นตัวและขจัดความเฉื่อยชาอันเป็นสาเหตุของการเบื่อหน่ายการเรียน

เบอร์นาร์ด (Bernard, 2005, p. 265) กล่าวว่า ลักษณะของการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดี ควรมีลักษณะดังนี้ ต้องคำนึงถึงบรรยากาศการเรียนการสอนที่มีความสดชื่น เป็นกันเอง ไม่ตึงเครียด ครูกับนักเรียนมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน รวมถึงนักเรียนกับนักเรียนด้วย และมีกิจกรรมต่างๆ ที่เร้าความสนใจนักเรียนทำให้สนุกกับการเรียน

สรุปว่า ลักษณะของการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดี ควรมีลักษณะดังนี้ 1) บรรยากาศภายในห้องเรียนแจ่มใส มีรอยยิ้ม มีการทักทายเป็นกันเอง 2) ครูเป็นที่ปรึกษาและให้คำแนะนำเมื่อนักเรียนเกิดปัญหา 3) สภาพการเรียนการสอนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ 4) ส่งเสริมจินตนาการของนักเรียนให้ทำกิจกรรมต่างๆ ทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม

ความสำคัญของการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดี

ปรีศณี จีรวงศ์รุ่งเรือง (2542, หน้า 39) กล่าวว่า ความสำคัญของการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดี คือ ห้องเรียนมีบรรยากาศที่แจ่มใส มีชีวิตชีวา มีรอยยิ้ม เป็นกันเอง นักเรียนได้มีโอกาสเรียนรู้ร่วมกัน ก่อให้เกิดความสามัคคี และนำไปสู่การเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน เกิดสังคมเล็กๆ ที่มีความสุข

พิมพ์นธ์ เดชะคุปต์ (2544, หน้า 48-52) กล่าวว่า ความสำคัญของการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดี เป็นสิ่งที่ช่วยส่งเสริมสนับสนุนให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ กล่าวคือ บรรยากาศการเรียนรู้ที่ดีเป็นความร่วมมือระหว่างครูกับนักเรียน ทำให้การเรียนการสอนสนุกมีชีวิตชีวา นักเรียนได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นและความสามารถ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างดี ยอมรับในข้อผิดพลาดของตน และชื่นชมในความสามารถของผู้อื่น มีความรักความสามัคคีกันในหมู่คณะ

วรพรรณ สิทธิเลิศ (2547, หน้า 65) กล่าวว่า ความสำคัญของการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดี มีผลต่อบรรยากาศการเรียนการสอน มีความน่าสนใจ สนุกสนาน ผู้เรียนมีโอกาสเคลื่อนไหว ได้ใช้ความคิดของตนเอง มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักเรียนกับนักเรียน และระหว่างนักเรียนกับครู

บรรเทา กิตติศักดิ์ (2548, หน้า 74-75) กล่าวว่า ความสำคัญของการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดี มีความสำคัญมากต่อสุขภาพจิตของครูและนักเรียน ทำให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยความสุข และครูสอนอย่างมีความสุข บรรยากาศในชั้นเรียนดูสดชื่น เป็นกันเอง

เบญจมาพร อุ่นสุข (2552, หน้า 38) กล่าวว่า ความสำคัญของการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดี มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของนักเรียน และการสอนของครู บรรยากาศการเรียนรู้ที่ดีส่งเสริมให้นักเรียนมีความตั้งใจเรียน ใช้เวลาอย่างเต็มที่ในการเรียน มีสุขภาพจิตที่ดี เรียนรู้ด้วยความสุข

ฮิล (Hills, 2001, p. 76) กล่าวว่า ความสำคัญของการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดี เป็นการสร้างบรรยากาศที่ผ่อนคลาย เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความสามารถ สร้างความมั่นใจในตนเอง ส่งเสริมให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับสมาชิกในกลุ่ม กระตุ้นความสนใจในการเรียนมากขึ้น

โรเจอร์ (Rogers, 2002, p. 159) กล่าวว่า ความสำคัญของการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดี เป็นการเสริมความอบอุ่น มั่นใจ และความเชื่อถือนระหว่างครูกับนักเรียน บรรยากาศการเรียนการสอนไม่ตึงเครียด และไม่ปล่อยปละละเลยจนเกินไป

แอนเดอร์สัน (Anderson, 2003, pp. 135-152) กล่าวว่า ความสำคัญของการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดี คือช่วยสร้างความเป็นกันเอง ความใกล้ชิดสนิทสนม การดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีลำดับขั้นตอน ไม่ลำช้า ลดความขัดแย้งระหว่างกัน ครู

และนักเรียนทราบจุดประสงค์และความคาดหวังในการเรียนอย่างชัดเจน สร้างความเป็นธรรมชาติ นักเรียนเกิดความสนใจในการเรียน ไม่เกิดการแบ่งพรรคแบ่งพวก

ฮอร์นบี (Hornby, 2005, p. 325) กล่าวว่า ความสำคัญของการจัดบรรยากาศ การเรียนรู้ที่ดี เป็นการกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความอยากเรียนรู้มากขึ้นและตลอดเวลา เพราะนักเรียนเป็นผู้ริเริ่มการเรียนรู้ด้วยตนเองในบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดี ส่งเสริมให้นักเรียน มีความคิดอย่างอิสระ มีความเชื่อมั่นในตนเอง และมีความคิดสร้างสรรค์

สรุปว่า ความสำคัญของการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดี เป็นสิ่งที่ช่วยให้ บรรยากาศในการเรียนการสอนสนุกสนาน สร้างความเป็นกันเอง ไม่ตึงเครียด นักเรียนมีโอกาสแสดงความคิดเห็น และแสดงออกในทางที่ถูกต้องเหมาะสม ครูและนักเรียน นักเรียนกับนักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

2. การรู้จักธรรมชาติของนักเรียน

ความหมายของการรู้จักธรรมชาติของนักเรียน

จรัส เบี้ยวน้อย (2541, หน้า 17) กล่าวถึง ความหมายของการรู้จักธรรมชาติของนักเรียน ว่าหมายถึง การที่ครูเข้าใจนักเรียนแต่ละคนว่ามีพฤติกรรม การแสดงออก ความต้องการอย่างไรบ้าง เพราะนักเรียนแต่ละคนมีพฤติกรรม การแสดงออก ความต้องการแตกต่างกัน เช่น ต้องการการยอมรับ เรียนอย่างมีความสุข มีสุขภาพกายที่แข็งแรง และต้องการความเป็นมิตร ครูจึงต้องเอาใจใส่และดูแลอย่างทั่วถึง

เจือจันทร์ จงสถิตอยู่ (2541, หน้า 21) กล่าวถึง ความหมายของการรู้จักธรรมชาติของนักเรียน ว่าหมายถึง การที่ครูเข้าใจนักเรียนแต่ละคนที่มีความต้องการที่จะมีความคิดเป็นอิสระ การยอมรับจากบุคคลรอบข้าง กำลังใจ ครูควรทำความเข้าใจและส่งเสริมตามความต้องการของนักเรียนอย่างถูกต้องและเป็นธรรมชาติ

ปรักณี จีรวงศ์รุ่งเรือง (2542, หน้า 48) กล่าวถึง ความหมายของการรู้จักธรรมชาติของนักเรียน ว่าหมายถึง การที่ครูเข้าใจและรับรู้ถึงเด็กนักเรียนว่ามนุษย์คนหนึ่งที่มีสมอง มีหัวใจ มีความคิดเป็นของตนเอง เพียงแต่เยาว์วัยกว่าผู้ใหญ่ ความต้องการของเด็กเป็นเรื่องพื้นฐานง่ายๆ ไม่ซับซ้อน ต้องการความสนุกสนานว่าเรริงมีร่างกายที่แข็งแรง บางครั้งก็มีความทุกข์ทั้งจากตัวเด็กเอง กล่าวคือ รูปร่างหน้าตา ความมั่นใจในตนเอง สุขภาพ ความสามารถในการใช้อวัยวะต่างๆ เช่น การใช้สายตา นอกจากนี้ความทุกข์อาจมาจากสภาพแวดล้อมภายนอกรอบตัวนักเรียน เช่น ภูมิหลังของครอบครัว ฐานะทางเศรษฐกิจ ครูควรมองเด็กด้วยใจเป็นธรรมชาติ ไม่ด่วนสรุปตัดสินเด็กว่า ดี-เลว เมื่อพิจารณาอย่างถี่ถ้วนและมีความจริงใจในการแก้ปัญหาให้กับเด็กทุกคนเอาใจใส่เขา

สุรัฐ ศิลปะอนันต์ (2542, หน้า 32) กล่าวถึง ความหมายของการรู้จักธรรมชาติของนักเรียนว่า หมายถึง การที่ครูสามารถเข้าใจในธรรมชาติ หรือความแตกต่างของนักเรียน

แต่แต่ละคนว่าเป็นอย่างไร นอกจากครูจะมีหน้าที่สอนเป็นหน้าที่หลักแล้ว ครูต้องเข้าใจ เข้าถึง และรู้จักนักเรียนแต่ละคน ว่าแต่ละคนมีความต้องการอะไร บางครั้งนักเรียนอาจมีความสุข ความเศร้า ครูควรใกล้ชิดและช่วยนักเรียนแก้ปัญหาหากนักเรียนคนใดต้องการความช่วยเหลือ

ศรีทิพย์ ลัดดาวลย์ (2543, หน้า 6-7) กล่าวถึง ความหมายของการรู้จักธรรมชาติของนักเรียน ว่าหมายถึง การที่ครูเข้าใจและรับรู้ถึงพฤติกรรม ความต้องการของนักเรียนแต่ละคนว่าต้องการอะไร เช่น ความไว้วางใจ ความเป็นมิตร การยอมรับจากบุคคลรอบข้าง ความสนุกสนานจากการเรียนรู้ การเรียนอย่างประสบผลสำเร็จ ครูจึงต้องช่วยส่งเสริมพฤติกรรมนั้น ในทางที่ถูกต้อง และพร้อมช่วยแก้ปัญหาให้กับนักเรียนในด้านต่างๆ

สุมาลี จันทร์ชโล (2543, หน้า 11) กล่าวถึง ความหมายของการรู้จักธรรมชาติของนักเรียน ว่าหมายถึง การที่ครูเข้าใจในธรรมชาติของนักเรียนว่านักเรียนเป็นผู้ควรได้รับการเอาใจใส่ การดูแล นักเรียนทุกคนมีความต้องการเป็นที่ยอมรับของเพื่อนและครู รวมทั้งผู้ที่ใกล้ชิดทุกคน ครูควรทำความเข้าใจถึงความสามารถ ความต้องการ ความถนัดของนักเรียนแต่ละคน และส่งเสริมสนับสนุนให้ถูกต้องตามความต้องการของนักเรียน

แพรวพรรณ พิเศษ (2548, หน้า 7) กล่าวถึง ความหมายของการรู้จักธรรมชาติของนักเรียน ว่าหมายถึง การที่ครูเข้าใจธรรมชาติ ลักษณะของนักเรียนแต่ละคนว่านักเรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกันอย่างไร มีจุดเด่นจุดด้อยอย่างไร ต้องการการยอมรับและต้องการกำลังใจเรื่องใดอย่างไร ครูควรทำความเข้าใจ และเอาใจใส่ สนับสนุนส่งเสริมนักเรียนตามความแตกต่างของแต่ละบุคคล

แมน (Man, 2001, p. 73) กล่าวถึง ความหมายของการรู้จักธรรมชาติของนักเรียน ว่าหมายถึง การที่ครูเข้าใจลักษณะของนักเรียนแต่ละคนว่ามีความต้องการอะไร เพราะนักเรียนแต่ละคนมีความต้องการต่างกัน ครูจึงต้องศึกษาพฤติกรรมและความต้องการของนักเรียนแต่ละคนให้ถ่องแท้

มูส, และมูส (Moos, & Moos, 2002, p. 58) กล่าวถึง ความหมายของการรู้จักธรรมชาติของนักเรียน ว่าหมายถึง การที่ครูเข้าใจลักษณะเฉพาะของนักเรียนแต่ละคน นักเรียนบางคนต้องการการยอมรับจากเพื่อน ความสนุกสนานในการเรียน สุขภาพที่แข็งแรง ครูจึงต้องทำความเข้าใจนักเรียนแต่ละคน

แอนเดอร์สัน (Anderson, 2003, p. 138) กล่าวถึง ความหมายของการรู้จักธรรมชาติของนักเรียน ว่าหมายถึง การที่ครูเข้าใจและรับรู้ถึงนักเรียนว่าเป็นมนุษย์คนหนึ่งที่มีสมอง มีความคิดเป็นของตนเอง มีความต้องการเป็นของตัวเอง ต้องการความสนุกสนานร่าเริง ความเป็นมิตรจากคนรอบข้าง มีร่างกายที่แข็งแรง ครูจึงต้องทำความเข้าใจและรับรู้พฤติกรรมของนักเรียนแต่ละคน เพื่อสนับสนุนส่งเสริมได้ถูกต้องทุกด้าน

ร็อบบินส์, และเคอส์เตอร์ (Robbins, & Coulter, 2004, p. 9) กล่าวถึงความหมายของการรู้จักธรรมชาติของนักเรียน ว่าหมายถึง การที่ครูเข้าใจลักษณะของนักเรียนแต่ละคนว่าเป็นอย่างไร มีความรู้ความสามารถ ความต้องการอะไร เพราะนักเรียนแต่ละคนมีความถนัดและความสามารถที่แตกต่างกัน ครูจึงต้องทำความเข้าใจและส่งเสริมนักเรียนแต่ละคนให้เหมาะสมกับความต้องการของนักเรียน

สรุปว่า ความหมายของการรู้จักธรรมชาติของนักเรียน หมายถึง การที่ครูเข้าใจลักษณะธรรมชาติของนักเรียนแต่ละคนว่ามีความต้องการอย่างไร นักเรียนแต่ละคนต้องการการยอมรับจากเพื่อนและครู ต้องการความคิดที่เป็นอิสระ สุขภาพร่างกายที่แข็งแรง เรียนอย่างสนุกสนาน ความเข้าใจและความเป็นมิตร ครูจึงต้องทำความเข้าใจธรรมชาติและความต้องการของนักเรียนแต่ละคน เพื่อส่งเสริมสนับสนุนได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

ลักษณะธรรมชาติของนักเรียน

ปรีศนี จีรวงศ์รุ่งเรือง (2542, หน้า 67-68) กล่าวว่า ลักษณะธรรมชาติของนักเรียน มีดังนี้ 1) มีความสามารถที่จะพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพที่ต้องการ 2) มีความแตกต่างกัน ทั้งในเรื่องพันธุกรรม สิ่งแวดล้อม การอบรมเลี้ยงดู วัฒนธรรม ความรู้ความสามารถ ความถนัด 3) มีแรงจูงใจในทางที่ดีที่สูงขึ้น ทุกคนต้องการพัฒนาตนเองให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น มีแรงจูงใจให้ทำในสิ่งที่ดี เพื่อให้บรรลุไปสู่เป้าหมาย 4) การกระทำใดๆ ย่อมมีเหตุผลแห่งการกระทำทั้งสิ้น เช่น คนที่ขยันเรียนอาจมาจากความต้องการผลสัมฤทธิ์ในการเรียนที่ดี 5) ต้องการความภาคภูมิใจในตนเอง ชอบความเป็นธรรม

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2542, หน้า 40-42) กล่าวว่า ลักษณะธรรมชาติของนักเรียน มีดังนี้ 1) นักเรียนมีธรรมชาติของความเป็นผู้มีเหตุผลและการใช้อารมณ์ สามารถวิเคราะห์งานได้ รวบรวมข้อมูลข่าวสารได้ 2) ต้องการมีสุขภาพที่แข็งแรง สมบูรณ์ สามารถอบรมเลี้ยงดูให้เป็นไปตามต้องการได้ 3) คำนึงถึงเศรษฐกิจและรู้จักตนเอง

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2542, หน้า 15) กล่าวว่า ลักษณะธรรมชาติของนักเรียน มีดังนี้ 1) ต้องการการยอมรับจากครูและเพื่อน 2) ต้องการความเป็นมิตรจากคนรอบข้าง 3) ใฝ่ต่อความรู้สึก 3) ต้องการความเป็นอิสระทางความคิด

รุ่ง แก้วแดง (2543, หน้า 140-145) กล่าวว่า ลักษณะธรรมชาติของนักเรียนมีดังนี้ 1) ทุกคนมีความสามารถที่จะพัฒนาตนเองให้เต็มตามศักยภาพเท่าที่ต้องการได้ 2) ปรารถนาการเคารพและการให้เกียรติกัน 3) มีความแตกต่างกันในเรื่องพันธุกรรม สิ่งแวดล้อม การอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว ความรู้ ความสามารถ ความถนัด และความสนใจ 4) ต้องการการยอมรับจากบุคคลรอบข้างในลักษณะธรรมชาติของแต่ละคน 5) ต้องการความยุติธรรม ไม่เอารัดเอาเปรียบกัน

สุมาลี จันทรชลอ (2543, หน้า 13) กล่าวว่า ลักษณะธรรมชาติของนักเรียน มีดังนี้ 1) ต้องการอิสระ 2) ความสนุกสนานในการเรียน 3) มีศักยภาพในการรับรู้ เกี่ยวกับความคิดความรู้สึกและอารมณ์ของตนเอง 4) สามารถรับผิดชอบต่อชีวิตของตนเองได้

อรทัย มูลคำ, และสุวิทย์ มูลคำ (2544ก, หน้า 21-22) กล่าวว่า ลักษณะธรรมชาติของนักเรียน มีดังนี้ 1) ต้องการเพื่อน ต้องการกลุ่ม ต้องการสมาคม ไม่มีใครอยากอยู่คนเดียวบนโลก 2) ต้องการขนบธรรมเนียมและวัฒนธรรม มีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ค่านิยมเจตคติ การตัดสินใจ รวมถึงการแสดงพฤติกรรมต่างๆ ที่ทำให้มีความแตกต่างกันด้วย 3) มีความต้องการอยากรู้อยากเห็น อยากเข้าใจในสิ่งที่ตนยังไม่เข้าใจ เพื่อพัฒนาศักยภาพของตนเอง

ปัญญา แก้วกีร (2545, หน้า 32) กล่าวว่า ลักษณะธรรมชาติของนักเรียน มีดังนี้ 1) มีความต้องการพัฒนาตนเองให้ก้าวหน้าสู่เป้าหมายที่ต้องการ 2) ต้องการความรัก การยอมรับจากเพื่อนและครู 3) ต้องการความสำเร็จและความภาคภูมิใจในตนเอง 4) ต้องการมีบุคลิกภาพที่ดี สุขภาพร่างกายที่แข็งแรง เจริญเติบโตตามวัย 5) ต้องการความสุข ความสดชื่น 6) ต้องการอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างปกติสุข

จันจิรา อินตะยะ (2550, หน้า 20) กล่าวว่า ลักษณะธรรมชาติของนักเรียน มีดังนี้ 1) ต้องการความสุขจากการเรียน ความสดชื่นแจ่มใสในการดำรงชีวิตและอยู่ร่วมกับผู้อื่น 2) ต้องการการยอมรับจากบุคคลรอบข้าง เช่น ครูและเพื่อน 3) ต้องการอยู่ร่วมกันเป็นสังคม เป็นกลุ่ม ไม่ต้องการอยู่คนเดียวโดยปราศจากเพื่อน 4) ต้องการพัฒนาตนเองให้มีศักยภาพมากขึ้น 5) นักเรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกันในเรื่องความรู้ ความสามารถ ความสนใจและความถนัด

เอมเมอร์, เอเวอร์ทสัน, และแอนเดอร์สัน (Emmer, Evertson, & Anderson 2000, p. 228) กล่าวว่า ลักษณะธรรมชาติของนักเรียน มีดังนี้ 1) ต้องการพัฒนาตนเองให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น 2) ต้องการความเป็นมิตรจากคนรอบข้าง 3) ต้องการเป็นที่ยอมรับจากบุคคลรอบข้าง 4) ต้องการความสนุกสนาน และความสุข

กิลเบิร์ต (Gilbert, 2000, p. 66) กล่าวว่า ลักษณะธรรมชาติของนักเรียน มีดังนี้ 1) ต้องการเป็นที่ยอมรับของเพื่อนและครู 2) ต้องการความสุขจากการเรียน 3) ต้องการพัฒนาตนเองให้มีศักยภาพมากขึ้น 4) ต้องการมีบุคลิกภาพที่ดี สุขภาพร่างกายแข็งแรง

ฮิล (Hills, 2001, p. 76) กล่าวว่า ลักษณะธรรมชาติของนักเรียน มีดังนี้ 1) นักเรียนแต่ละคนมีความสามารถและศักยภาพแตกต่างกัน 2) ต้องการพัฒนาตนเองให้มีความก้าวหน้าและประสบความสำเร็จ 3) ต้องการเป็นที่ยอมรับของเพื่อนและครู 4) มีความต้องการขั้นพื้นฐานและตอบสนองความต้องการนั้นๆ 5) ต้องการความสุขจากการเรียน และการดำรงชีวิต

โอเลส (Ohles, 2002, p. 32) กล่าวว่า ลักษณะธรรมชาติของนักเรียน มีดังนี้ 1) ต้องการการยอมรับจากเพื่อนและครู 2) ต้องการเพื่อน 3) ต้องการความสำเร็จในการเรียน และการประกอบอาชีพ 4) อยากรู้ อยากเห็น ในสิ่งแปลกใหม่และท้าทาย 5) ต้องการสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง 6) ต้องการความเป็นธรรมจากครู

สกินเนอร์ (Skinner, 2003, p. 61) กล่าวว่า ลักษณะธรรมชาติของนักเรียน มีดังนี้ 1) ต้องการความสุข 2) ต้องการการยอมรับจากบุคคลรอบข้าง 3) ต้องการความสำเร็จ 4) ต้องการเพื่อน มิตรแท้

สรุปว่า ลักษณะธรรมชาติของนักเรียน มีดังนี้ 1) ต้องการการยอมรับจากเพื่อน และครู 2) ต้องการมีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง 3) ต้องการมิตรแท้ 4) ต้องการประสบความสำเร็จในการเรียนและการดำรงชีวิต 5) ต้องการพัฒนาตนเองให้มีความก้าวหน้าและประสบความสำเร็จ 6) นักเรียนแต่ละคนมีความรู้ สามารถ ความถนัด ความสนใจและศักยภาพแตกต่างกัน 7) ต้องการความยุติธรรม 8) ต้องการความสุข และสนุกสนาน 9) ต้องการอยู่ร่วมกันเป็นสังคม เป็นกลุ่ม ไม่ต้องการอยู่คนเดียวโดยปราศจากเพื่อน 10) อยากรู้ อยากเห็น ในสิ่งที่แปลกใหม่และท้าทาย

ความสำคัญของการรู้จักธรรมชาติของนักเรียน

อำนาจ เกทพ้อคำ (2541, หน้า 11) กล่าวถึง ความสำคัญของการรู้จักธรรมชาติของนักเรียน ว่าการเข้าใจและรู้จักธรรมชาติของนักเรียนแต่ละคนเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้ครูและผู้เกี่ยวข้องกับนักเรียนได้ทราบพฤติกรรมของนักเรียนแต่ละคนได้อย่างดี ทำให้สามารถปรับปรุง พัฒนา และแก้ไขพฤติกรรมของนักเรียนได้ถูกต้องและเหมาะสม

ปรีศณี จีรวงศ์รุ่งเรือง (2542, หน้า 51) กล่าวถึง ความสำคัญของการรู้จักธรรมชาติของนักเรียนว่าการเข้าใจและรู้จักธรรมชาติของนักเรียนแต่ละคนเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้ครูได้ทราบความต้องการและพฤติกรรมของนักเรียนแต่ละคน ทำให้สามารถจัดการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับบุคคล สามารถส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนมีพัฒนาการที่ดีได้

นุชนรา รัตนศิริระประภา (2543, หน้า 29) กล่าวถึง ความสำคัญของการรู้จักธรรมชาติของนักเรียน ว่าการรู้จักธรรมชาติของนักเรียนแต่ละคนเป็นสิ่งที่ช่วยให้ครูได้ทราบความต้องการของนักเรียน เช่น การยอมรับจากบุคคลรอบข้าง ทำให้ครูและเพื่อนแสดงความไว้วางใจและแสดงความเป็นมิตร พร้อมทั้งจะยอมรับยกย่อง ทำให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจ และช่วยปรับปรุงพฤติกรรมที่ไม่ดีให้กับนักเรียน

สุชา จันทน์โสม (2543, หน้า 34) กล่าวถึง ความสำคัญของการรู้จักธรรมชาติของนักเรียน ว่าการเข้าใจและรู้จักธรรมชาติของนักเรียนแต่ละคนเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่จะช่วยให้ครูสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะครูเข้าใจนักเรียนแต่ละคน ทำให้สามารถจัดบทเรียนได้เหมาะสม

ปรางทิพย์ ทรงวุฒิสีล (2544, หน้า 87) กล่าวถึง ความสำคัญของการรู้จักธรรมชาติของนักเรียน ไว้ว่า การรู้จักธรรมชาติของนักเรียนมีประโยชน์ต่อครูคือ 1) ช่วยให้ครูได้ทราบรายละเอียดเกี่ยวกับนักเรียนและเข้าใจธรรมชาติของนักเรียนแต่ละคนเป็นอย่างดี 2) ช่วยให้ครูได้ทราบสาเหตุและเงื่อนไขต่าง ๆ ที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมที่เป็นปัญหา ทำให้เห็นแนวทางในการแก้ปัญหาได้เหมาะสม และมีประโยชน์ต่อตัวนักเรียนคือ 1) ทำให้นักเรียนเข้าใจตนเอง ยอมรับความเป็นจริง มีการปรับปรุงตนเองเสมอ 2) ทำให้นักเรียนมีกำลังใจและมีความเต็มใจที่จะดำเนินชีวิตต่อไปอย่างมีความสุขและความหวัง

กัญญา สุวรรณแสง (2546, หน้า 44) กล่าวถึง ความสำคัญของการรู้จักธรรมชาติของนักเรียน ว่าการรู้จักธรรมชาติของนักเรียนช่วยให้ทราบข้อเท็จจริงต่าง ๆ เกี่ยวกับตัวนักเรียน ได้ทราบปัญหา ความต้องการ ความสามารถ ความสนใจ และความถนัด ทำให้นำข้อเท็จจริงนั้นมาใช้ในการปรับปรุงพฤติกรรม การเรียนการสอน ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

สงวน วงศ์วาน (2546, หน้า 5-7) กล่าวถึง ความสำคัญของการรู้จักธรรมชาติของนักเรียน ว่าการรู้จักธรรมชาติของนักเรียนช่วยให้ครู ผู้บริหารสถานศึกษาผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนได้ทราบความต้องการพื้นฐานของแต่ละคนว่าต้องการอะไร เช่น ต้องการความคิดที่เป็นอิสระ ความสนุกสนาน การมีสุขภาพกายและใจที่แข็งแรง ทำให้สามารถตอบสนองความต้องการได้อย่างถูกต้อง

ฮิล (Hills, 2001, p. 78) กล่าวถึง ความสำคัญของการรู้จักธรรมชาติของนักเรียน ว่าการรู้จักธรรมชาติของนักเรียนช่วยให้ครูทราบลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคล ทำให้ทราบปัญหาและสามารถช่วยแก้ปัญหานั้นได้อย่างถูกต้อง

โอเลส (Ohles, 2002, p. 34) กล่าวถึง ความสำคัญของการรู้จักธรรมชาติของนักเรียน ว่าการรู้จักธรรมชาติของนักเรียนช่วยให้ครูทราบพฤติกรรมและความต้องการขั้นพื้นฐานของนักเรียนแต่ละคนว่าต้องการอะไร เช่น การได้รับความไว้วางใจ การยอมรับจากบุคคลรอบข้าง การมีมิตรแท้ การเรียนอย่างมีความสุข ทำให้สามารถแก้ไขหรือพัฒนาพฤติกรรมความต้องการนั้นๆ ให้นักเรียนได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

เพรสคอต (Prescott, 2003, p. 60) กล่าวถึง ความสำคัญของการรู้จักธรรมชาติของนักเรียน ว่าการรู้จักธรรมชาติของนักเรียนช่วยให้ครู และผู้ที่เกี่ยวข้องได้ทราบพฤติกรรมและความต้องการของนักเรียน ได้ส่งเสริมสนับสนุนและช่วยแก้ไขปัญหให้กับนักเรียนได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

วูล์ฟอล์ค (Woolfolk, 2004, p. 113) กล่าวถึง ความสำคัญของการรู้จักธรรมชาติของนักเรียน ว่าการรู้จักธรรมชาติของนักเรียนช่วยให้ครู และผู้ที่เกี่ยวข้องได้ทราบพฤติกรรมบางอย่างของนักเรียน เช่น ความมั่นใจในรูปร่างหน้าตา บุคลิก การยอมรับจากเพื่อนและครู ทำให้สามารถพัฒนาและส่งเสริมให้เหมาะสมกับความต้องการของแต่ละบุคคล

สรุปว่า ความสำคัญของการรู้จักธรรมชาติของนักเรียน ช่วยให้ครู และผู้ที่เกี่ยวข้องกับได้ทราบพฤติกรรมของนักเรียน ธรรมชาติ ลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคล ความต้องการ เช่น ต้องการการยอมรับจากบุคคลรอบข้าง ความสนุกสนาน ร่างกายแข็งแรง ความคิดที่เป็นอิสระ ความสำเร็จในการเรียน ทำให้ครูส่งเสริมสนับสนุน และช่วยแก้ปัญหาให้กับนักเรียนได้อย่างถูกต้อง

3. การจัดแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย

ความหมายของการจัดแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย

เจือจันทร์ จงสถิตอยู่ (2541, หน้า 52) กล่าวถึง ความหมายของการจัดแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย ว่าหมายถึง การมีแหล่ง หรือที่รวม ซึ่งอาจเป็นสภาพ สถานที่ หรือ ศูนย์รวมที่ประกอบด้วย ข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ และกิจกรรมที่มีกระบวนการเรียนรู้ หรือ กระบวนการเรียนการสอนเกิดขึ้นอย่างหลากหลาย เช่น สถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ เชื้อนหรือฝายทดน้ำ ภูเขา ป่าไม้ เรือนเพาะชำ แปลงเกษตร

ศรีทิพย์ ลัดดาวัลย์ (2543, หน้า 16) กล่าวถึง ความหมายของการจัดแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย ว่าหมายถึง การจัดแหล่งข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ และประสบการณ์ ทั้งหลายที่สามารถทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง จากการศึกษาเอง ปฏิบัติเองและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ตามอัธยาศัยและต่อเนื่อง จนเกิดกระบวนการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้ เช่น สวนสาธารณะ ห้องสมุด เรือนเพาะชำ แปลงเกษตร สนามกีฬา แหล่งน้ำ

สิริพร สุขเจริญ (2544, หน้า 29) กล่าวถึง ความหมายของการจัดแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย ว่าหมายถึง การจัดถิ่นที่อยู่ บริเวณ ป่าเกิด แห่ง ที่ หรือศูนย์ความรู้ที่ให้เข้าไปศึกษาหาความรู้ ความเข้าใจ และความชำนาญ ซึ่งแหล่งเรียนรู้นี้อาจเป็นไปได้ทั้งสิ่งที่เป็นธรรมชาติหรือสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น เป็นได้ทั้งบุคคล สิ่งมีชีวิตและไม่มีชีวิต แหล่งเรียนรู้อาจอยู่ในห้องเรียนหรือนอกห้องเรียนก็ได้

กรมวิชาการ (2545, หน้า 55) กล่าวถึง ความหมายของการจัดแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย ว่าหมายถึง การจัดให้มีแหล่งข้อมูลข่าวสาร ความรู้ ประสบการณ์ สารสนเทศ และเทคโนโลยีอย่างหลากหลาย สำหรับผู้เรียนใช้ในการแสวงหาความรู้ ซึ่งมีอยู่ตามธรรมชาติและที่มนุษย์สร้างขึ้น หรืออาจเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความชำนาญในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

สุรางค์ ไคว์ตระกูล (2545, หน้า 126) กล่าวถึง ความหมายของการจัดแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย ว่าหมายถึง สถานที่ที่มีแหล่งข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศ แหล่งความรู้ทางวิชาการและประสบการณ์อย่างหลากหลาย เช่น ห้องสมุด สวนสาธารณะ แปลงเกษตร สนามกีฬา

สุพรรณพิมพ์ นิมสะอาด (2552, มิถุนายน 17) กล่าวถึง ความหมายของการจัดแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย ว่าหมายถึง การจัดให้มีแหล่งข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศ แหล่ง

ความรู้ทางวิชาการและประสบการณ์ที่ส่งเสริมสนับสนุนส่งเสริมให้ผู้เรียนใฝ่เรียน ใฝ่รู้ แสวงหาความรู้และเรียนรู้ด้วยตนเอง ตามอภิปรัชญาอย่างกว้างขวางและต่อเนื่องจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการการเรียนรู้และเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้

แมน (Man, 2001, pp. 76-79) กล่าวถึง ความหมายของการจัดแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย ว่าหมายถึง การจัดสถานที่สำหรับการศึกษานอกเหนือจากห้องเรียน โดยอาจเป็นแหล่งข้อมูล ข่าวสาร ที่ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองตลอดเวลา ตัวอย่างแหล่งการเรียนรู้ เช่น ห้องสมุด สนามกีฬา เรือนเพาะชำ บุคคลที่มีความรู้ความชำนาญในเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ

สตีเยร์ (Steers, 2002, pp. 23-24) กล่าวถึง ความหมายของการจัดแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย ว่าหมายถึง การจัดให้มีสถานที่สำหรับผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างหลากหลายนอกเหนือไปจากห้องเรียน โดยอาจจัดในรูปแบบต่างๆ เช่น พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ ห้องสมุด สวนสัตว์ สวนสาธารณะ สวนพฤกษศาสตร์ โรงงาน เชื้อน วรรณกรรมท้องถิ่น

คลีน (Klein, 2004, p. 12) กล่าวถึง ความหมายของการจัดแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย ว่าหมายถึง การจัดสถานที่ สภาพ หรือศูนย์รวมที่ประกอบด้วยข้อมูลข่าวสาร ความรู้และกิจกรรมที่มีกระบวนการเรียนรู้ หรือกระบวนการเรียนการสอนที่มีรูปแบบแตกต่างจากกระบวนการเรียนการสอนที่มีครูเป็นผู้สอน หรือศูนย์กลางการเรียนรู้ ได้แก่ ห้องสมุด ประชาชน พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ สวนพฤกษศาสตร์ อุทยาน ศูนย์การศึกษาและนันทนาการ

ฮอร์นบี้ (Hornby, 2005, p. 304) กล่าวถึง ความหมายของการจัดแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย ว่าหมายถึง การจัดแหล่งสำหรับให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ นอกเหนือจากห้องเรียน โดยอาจเป็นสถานที่ตามธรรมชาติ หรือที่มนุษย์สร้างขึ้นสำหรับการเรียนรู้ อาจเป็นบุคคลหรือสถานที่ เช่น สวนวรรณคดี สวนสมุนไพร เรือนเพาะชำ บ่อปลา ห้องเกียรติยศ แหล่งน้ำ โบราณสถาน โบราณวัตถุ ป่าไม้ ห้องโสตทัศนศึกษา ทะเล

สรุปว่า ความหมายของการจัดแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย หมายถึง การจัดให้มีแหล่งข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศ แหล่งความรู้ต่างหลากหลาย นอกเหนือจากในห้องเรียน ซึ่งผู้เรียนสามารถค้นคว้าหาความรู้ได้ด้วยตนเองและตลอดเวลาทำให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ ตัวอย่างแหล่งการเรียนรู้ เช่น ห้องสมุด พิพิธภัณฑ์ สนามกีฬา เรือนเพาะชำ แปลงเกษตร สวนสมุนไพร สวนสาธารณะ สวนสัตว์ เชื้อน วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีพื้นบ้าน ดนตรีพื้นบ้าน

ลักษณะของการจัดแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย

ปรีศณี จีรวงศ์รุ่งเรือง (2542, หน้า 78-79) กล่าวถึง ลักษณะของการจัดแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย ว่าการจัดแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายมีลักษณะ ดังนี้ 1) แหล่งการ

เรียนรู้ที่มีลักษณะเป็นบุคคล ได้แก่ บุคคลทั่วไปที่อยู่ในชุมชน ซึ่งสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับผู้เรียนได้ เช่น ช่างฝีมือ นักกีฬา ภิภษุสงฆ์ 2) แหล่งการเรียนรู้ที่มีมนุษย์สร้างขึ้น เช่น สถานที่สำคัญทางด้านประวัติศาสตร์ โบราณสถาน สถานที่ราชการ สถาบันทางศาสนา พิพิธภัณฑ์ สะพาน เขื่อน 3) แหล่งการเรียนรู้ลักษณะที่เป็นทรัพยากรธรรมชาติ เช่น ภูเขา ป่าไม้ พืช ดิน หิน ทะเล น้ำตก สัตว์ป่า 4) แหล่งการเรียนรู้ลักษณะที่เป็นกิจกรรมทางสังคม ประเพณี และความเชื่อ ได้แก่ ขนบธรรมเนียมประเพณีพื้นบ้าน การละเล่นพื้นบ้าน กีฬาพื้นบ้าน วรรณกรรมท้องถิ่น ศิลปะพื้นบ้าน ดนตรีพื้นบ้าน วิถีชีวิตความเป็นอยู่

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2542, หน้า 109-110) กล่าวถึง ลักษณะของการจัดแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย ว่าการจัดแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายมี 2 ลักษณะ ดังนี้ 1) แหล่งการเรียนรู้ที่มีอยู่ตามธรรมชาติ เช่น บรรยากาศ สิ่งแวดล้อม ปรากฏการณ์ธรรมชาติ ภูเขา แหล่งน้ำ ทะเล สัตว์ป่า 2) แหล่งการเรียนรู้ที่มนุษย์สร้างขึ้น เช่น ห้องสมุดโรงเรียน ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ สวนพฤกษศาสตร์ เรือนเพาะชำ โบราณสถาน สวนสมุนไพร

สุมาลี จันทรชลอ (2543, หน้า 13) กล่าวถึง ลักษณะของการจัดแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายว่าการจัดแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายมี 2 ลักษณะคือ 1) แหล่งการเรียนรู้ที่มีอยู่ในโรงเรียน เช่น ห้องสมุด สวนสมุนไพร เรือนเพาะชำ แปลงเกษตร 2) แหล่งการเรียนรู้ที่อยู่นอกโรงเรียน เช่น โบราณสถาน โบราณวัตถุ น้ำตก แม่น้ำ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ทะเล ภูเขา

อรทัย มูลคำ, และสุวิทย์ มูลคำ (2544ก, หน้า 19-20) กล่าวถึง ลักษณะของการจัดแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย ว่าการจัดแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายมี 2 ลักษณะ ดังนี้คือ 1) แหล่งการเรียนรู้ในโรงเรียน เช่น ห้องสมุดโรงเรียน ห้องปฏิบัติการ สวนสมุนไพร แปลงเกษตร เรือนเพาะชำ สวนหย่อม บ่อปลา 2) แหล่งการเรียนรู้นอกโรงเรียน เช่น ป่าไม้ ภูเขา แม่น้ำ ทะเล สัตว์ป่า โบราณสถาน โบราณวัตถุ ประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น

ปัญญา แก้วกียูร (2545, หน้า 34) กล่าวถึง ลักษณะของการจัดแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย ว่าการจัดแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายมี 2 ลักษณะใหญ่ๆ คือ 1) แหล่งการเรียนรู้ในโรงเรียน ซึ่งแบ่งออกเป็นแหล่งการเรียนรู้ที่มีอยู่ตามธรรมชาติเช่น สิ่งแวดล้อม บรรยากาศ และแหล่งการเรียนรู้ที่มนุษย์สร้างขึ้น เช่น ห้องสมุด สวนหย่อม สวนสมุนไพร สวนวรรณคดี 2) แหล่งการเรียนรู้นอกโรงเรียน ซึ่งแบ่งออกเป็นแหล่งการเรียนรู้ที่มีอยู่ตามธรรมชาติ เช่น ภูเขา ป่าไม้ แหล่งน้ำ สัตว์ป่า และแหล่งการเรียนรู้ที่มนุษย์สร้างขึ้น เช่น ประเพณีวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น สถานที่สำคัญ

แครร์รอล (Carrol, 2001, pp. 43-44) กล่าวถึง ลักษณะของการจัดแหล่งการเรียนรู้ ว่าการจัดแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย มี 2 ลักษณะ คือ 1) ลักษณะที่เป็นธรรมชาติ หมายถึง เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ เช่น ภูเขา น้ำตก แม่น้ำ และ 2) ลักษณะที่มนุษย์

สร้างขึ้น หมายถึง ไม่ได้เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติแต่มนุษย์เป็นผู้สร้างขึ้น เช่น ห้องสมุด ห้องเกียรติยศ สวนหย่อม สวนสมุนไพร

โรเจอร์ (Rogers, 2002, p. 26) กล่าวถึง ลักษณะของการจัดแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย ว่าการจัดแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายมี 2 ลักษณะ คือ 1) แหล่งการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ และ 2) แหล่งการเรียนรู้ที่มนุษย์สร้างขึ้น

ลอว์เรนซ์ (Rawrens, 2005, p. 79) กล่าวถึง ลักษณะของการจัดแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย ว่าการจัดแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายมี 2 ลักษณะ คือ 1) แหล่งการเรียนรู้ที่มีตามธรรมชาติ เช่น ป่าไม้ ทะเล แหล่งน้ำ 2) แหล่งการเรียนรู้ที่มนุษย์สร้างขึ้น เช่น ห้องสมุด สวนหย่อม ประเพณี ความเชื่อ การละเล่นพื้นบ้าน

กู๊ด (Good, 2006, p. 125) กล่าวถึง ลักษณะของการจัดแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย ว่าการจัดแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายมี 2 ลักษณะ คือ 1) แหล่งการเรียนรู้ที่มีอยู่ตามธรรมชาติ เช่น สภาพแวดล้อม ป่าไม้ ภูเขา ทะเล น้ำตก 2) แหล่งการเรียนรู้ที่มนุษย์สร้างขึ้น เช่น ห้องสมุด สวนสุขภาพ สวนหย่อม เรือนเพาะชำ แปลงเกษตร

สรุปว่า ลักษณะของการจัดแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายมีหลายลักษณะ คือ 1) แหล่งการเรียนรู้ที่มีอยู่ตามธรรมชาติ เช่น ภูเขา แหล่งน้ำ น้ำตก และ 2) แหล่งการเรียนรู้ที่มนุษย์สร้างขึ้น เช่น ห้องสมุด สวนสมุนไพร สวนหย่อม เพราะการเรียนรู้เกิดขึ้นได้ทุกที่ ทุกเวลา การเรียนไม่จำกัดเฉพาะในห้องเรียน ควรขยายวงกว้างสู่แหล่งเรียนรู้เพิ่มเติม เช่น แปลงเกษตร โรงฝึกงาน สวนหย่อม ห้องสมุด การที่นักเรียนมีโอกาสได้สัมผัสธรรมชาติได้เรียนรู้จากสถานที่จริงทำให้เกิดการเรียนรู้และเข้าใจได้ดี

ความสำคัญของการจัดแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย

ปรีศินี จีรวงศ์รุ่งเรือง (2542, หน้า 80-81) กล่าวถึง ความสำคัญของการจัดแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย ว่ามีความสำคัญ ดังนี้ 1) เป็นแหล่งที่รวมองค์ความรู้อันหลากหลายพร้อมที่จะให้ผู้เรียนเข้าไปศึกษาค้นคว้า ด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่แตกต่างของแต่ละบุคคล 2) เป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต 3) เป็นแหล่งข้อมูลที่ทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยความสุข เกิดความสนุกสนาน และมีความสนใจที่จะเรียนไม่เกิดความเบื่อหน่าย

อรทัย มูลคำ, และสุวิทย์ มูลคำ (2544ก, หน้า 24) กล่าวถึง ความสำคัญของการจัดแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย ว่ามีความสำคัญ ดังนี้ 1) ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติจริงให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน การเขียน 2) เกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต 3) ผู้เรียนสามารถนำองค์ความรู้นั้นไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ตลอดไป

ปัญญา แก้วกียูร (2545, หน้า 33) กล่าวถึง ความสำคัญของการจัดแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายว่ามีความสำคัญ ดังนี้คือ 1) ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการได้คิดเอง ปฏิบัติเอง และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง 2) สามารถเข้าร่วมกิจกรรมและทำงานร่วมกับ

ผู้อื่นได้ 3) ปลุกฝังให้ผู้เรียนรักและภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตน มองเห็นคุณค่า และตระหนักถึงปัญหาในชุมชนของตน พร้อมทั้งจะเป็นสมาชิกที่ดีของชุมชนทั้งในปัจจุบันและอนาคต

จันจิรา อินตะยะ (2550, หน้า 23) กล่าวถึง ความสำคัญของการจัดแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายว่ามีความสำคัญ ดังนี้ 1) ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต 2) ทำให้มีองค์ความรู้เกิดขึ้นมากมาย เกิดกระบวนการเรียนรู้ได้อย่างแท้จริง 3) เป็นแหล่งเชื่อมโยงให้สถานศึกษาและชุมชนมีความใกล้ชิดกัน ทำให้คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

แมน (Man, 2001, pp. 82-83) กล่าวถึง ความสำคัญของการจัดแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายว่ามีความสำคัญ ดังนี้คือ 1) ผู้เรียนตระหนักและเห็นคุณค่าของแหล่งการเรียนรู้ 2) ทำให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กันเป็นอย่างดี มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แสดงความคิดเห็นและช่วยเหลือเกื้อกูลกัน 3) ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ผักผ่อนทักษะอย่างเต็มที่ เกิดความรู้ความสามารถ และประสบการณ์จากการเรียนรู้ด้วยตนเอง

โรเจอร์ (Rogers, 2002, p. 23) กล่าวถึง ความสำคัญของการจัดแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายว่ามีความสำคัญ ดังนี้คือ 1) เป็นแหล่งที่รวมองค์ความรู้มากมายพร้อมที่จะให้ผู้เรียนได้ศึกษาหาความรู้ 2) เกิดกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่แตกต่างกันตามความสามารถ ความสนใจและความถนัด 3) ทำให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียน ไม่เบื่อหน่ายต่อการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

สตีเยร์ (Steers, 2002, pp. 27-29) กล่าวถึง ความสำคัญของการจัดแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายว่ามีความสำคัญ ดังนี้คือ 1) ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิตอย่างต่อเนื่อง 2) มีองค์ความรู้ให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าอย่างหลากหลาย 3) สนับสนุนการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่แตกต่างกันของแต่ละบุคคล ตามความสามารถ ความรู้ ความเข้าใจและความถนัด

สกินเนอร์ (Skinner, 2003, p. 65) กล่าวถึง ความสำคัญของการจัดแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายว่ามีความสำคัญ ดังนี้คือ 1) ช่วยลดภาระของครูผู้สอน เพราะแหล่งการเรียนรู้สามารถให้ความรู้กับผู้เรียนได้อย่างมากมายและเป็นระบบ 2) ช่วยเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้ผู้เรียนมากขึ้น ผู้เรียนรู้สึกสนุกและมีความสุขกับการเรียนรู้ด้วยตนเอง

คลีน (Klein, 2004, p. 15) กล่าวถึง ความสำคัญของการจัดแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายว่ามีความสำคัญ ดังนี้คือ 1) เกิดองค์ความรู้มากมายในแหล่งการเรียนรู้ 2) ผู้เรียนเกิดความสนใจและเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง 3) ช่วยลดภาระของครู 4) ผู้เรียนเกิดความสนุกสนานและมีความสุขต่อการเรียนรู้ 4) ผู้เรียนตระหนักและเห็นคุณค่าของแหล่งการเรียนรู้

สรุปว่า ความสำคัญของการจัดแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย มีความสำคัญ ดังนี้คือ 1) เป็นแหล่งที่รวมขององค์ความรู้มากมายพร้อมที่จะให้ผู้เรียนเข้าไปศึกษาค้นคว้า 2) ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างต่อเนื่อง 3) ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยความสุข

เกิดความสนุกสนาน และมีความสนใจที่จะเรียน ไม่เกิดความเบื่อหน่าย 4) ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้จากการคิดเอง ปฏิบัติเอง และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง 5) ผู้เรียนเห็นความสำคัญและตระหนักในคุณค่าของแหล่งการเรียนรู้ที่มีในท้องถิ่นของตน

4. การจัดให้เด็กเลือกเรียนตามความถนัด

ความหมายของการจัดให้เด็กเลือกเรียนตามความถนัด

สุจริต เพียรชอบ (2540, หน้า 25) กล่าวถึง ความหมายของการจัดให้เด็กเลือกเรียนตามความถนัด ว่าหมายถึง การเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เลือกเรียนในสิ่งที่มีความรู้ความสามารถ หรือมีความถนัด ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เพื่อให้นักเรียนได้แสดงความรู้อย่างเต็มความสามารถ

เจือจันทร์ จงสถิตอยู่ (2541, หน้า 28) กล่าวถึง ความหมายของการจัดให้เด็กเลือกเรียนตามความถนัด ว่าหมายถึง การให้อิสระแก่นักเรียนในการเรียนเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ตามที่นักเรียนมีความสนใจ หรือมีความสามารถเป็นพิเศษ เช่น การเล่นดนตรี การเล่นกีฬา

ปรีศณี จีรวงศ์รุ่งเรือง (2542, หน้า 92) กล่าวถึง ความหมายของการจัดให้เด็กเลือกเรียนตามความถนัด ว่าหมายถึง การจัดการเรียนการสอนโดยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เลือกเรียนตามความสามารถ ความสนใจหรือความถนัดของแต่ละบุคคล เช่น การเลือกเรียนแผนวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษา เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้อย่างมีความสุขและได้แสดงออกอย่างเหมาะสม

อภาร บัวศรี (2543, หน้า 20) กล่าวถึง ความหมายของการจัดให้เด็กเลือกเรียนตามความถนัด ว่าหมายถึง การที่ครูจัดการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงความสามารถ ความถนัดของนักเรียนแต่ละคน แล้วส่งเสริมสนับสนุนในทางที่ถูกต้อง เพื่อให้นักเรียนสามารถแสดงความสามารถได้อย่างเต็มที่

สิริพร สุขเจริญ (2544, หน้า 15) กล่าวถึง ความหมายของการจัดให้เด็กเลือกเรียนตามความถนัด ว่าหมายถึง การเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความสามารถตามที่ตนถนัดหรือมีความสนใจ เช่น มีความถนัดในด้านกีฬา ก็เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เล่นกีฬาในประเภทที่นักเรียนสนใจและมีความสามารถเล่นได้ดี

กรมวิชาการ (2545, หน้า 52) กล่าวถึง ความหมายของการจัดให้เด็กเลือกเรียนตามความถนัด ว่าหมายถึง การจัดการเรียนการสอนโดยเน้นที่นักเรียนเป็นหลัก โดยให้นักเรียนได้มีโอกาสเลือกเรียนในเรื่องใดเรื่องหนึ่งตามที่ต้องการและมีความถนัด การได้เรียนในสิ่งที่ถนัดจะทำให้นักเรียนเรียนรู้ได้ดี

นวลจิตต์ ชาวเกียรติพงศ์, และคนอื่นๆ (2545, หน้า 7) กล่าวถึง ความหมายของการจัดให้เด็กเลือกเรียนตามความถนัด ว่าหมายถึง การเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ทำในสิ่งที่ชอบและมีความถนัด ทำให้นักเรียนสามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองได้

สุรวงศ์ ไคว้ตระกูล (2545, หน้า 286) กล่าวถึง ความหมายของการจัดให้เด็กเลือกเรียนตามความถนัด ว่าหมายถึง การเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เลือกเรียนในสิ่งที่ชอบ และมีความสนใจเป็นพิเศษ เช่น ด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา

กิลเบิร์ต (Gilbert, 2000, p. 85) กล่าวถึง ความหมายของการจัดให้เด็กเลือกเรียนตามความถนัด ว่าหมายถึง การจัดการเรียนการสอนโดยให้นักเรียนได้เลือกเรียนในสิ่งที่ถนัดหรือมีความสนใจเป็นพิเศษ เพื่อตอบสนองการเรียนรู้

แครร์รอล (Carrol, 2001, p. 685) กล่าวถึง ความหมายของการจัดให้เด็กเลือกเรียนตามความถนัด ว่าหมายถึง การเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เลือกทำในสิ่งที่ถนัดหรือมีความสนใจที่จะเรียนรู้เป็นพิเศษ เช่น การเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เลือกเรียนสาขาวิชาใดวิชาหนึ่งในวิชาช่างทั้งหมด

มูลี (Mouly, 2002, p. 45) กล่าวถึง ความหมายของการจัดให้เด็กเลือกเรียนตามความถนัด ว่าหมายถึง การเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เลือกเรียนหรือทำกิจกรรม เรื่องใดเรื่องหนึ่งที่ตนถนัดหรือมีความสามารถเป็นพิเศษ เป็นการส่งเสริมให้นักเรียนได้แสดงความสามารถอย่างเต็มที่

ฮอร์นบี้ (Hornby, 2005, p. 124) กล่าวถึง ความหมายของการจัดให้เด็กเลือกเรียนตามความถนัด ว่าหมายถึง การจัดการเรียนการสอนโดยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เลือกทำกิจกรรมหรือเลือกเรียนในสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ตนถนัดหรือมีความสามารถ เพื่อเป็นการเพิ่มศักยภาพในการเรียนให้กับนักเรียน

สรุปว่า ความหมายของการจัดให้เด็กเลือกเรียนตามความถนัด หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เลือกเรียนเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เลือกทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งตามที่นักเรียนมีความสามารถ ความสนใจ หรือความถนัด เพื่อเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุขและได้แสดงศักยภาพอย่างเต็มความสามารถ

ลักษณะของการจัดให้เด็กเลือกเรียนตามความถนัด

บุญเรือน หมั่นทรัพย์ (2540, หน้า 53) กล่าวถึง ลักษณะของการจัดให้เด็กเลือกเรียนตามความถนัด ว่าแบ่งลักษณะ ได้ดังนี้ นักเรียนแต่ละคนมีความรู้ ความสามารถ ความสนใจ ความถนัดแตกต่างกัน ครูจึงต้องการการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงความสามารถ ความถนัดของนักเรียนเป็นสำคัญ

เจือจันทร์ จงสถิตอยู่ (2541, หน้า 29) กล่าวถึง ลักษณะของการจัดให้เด็กเลือกเรียนตามความถนัด ว่านักเรียนแต่ละคนมีระดับความสามารถมากน้อยแตกต่างกันไป บางคนมีความถนัดในการทำงานหลายๆ ด้าน แต่บางคนมีความถนัดในการทำงานด้านใดด้านหนึ่งโดยเฉพาะ ความถนัดขึ้นอยู่กับระดับความสามารถของบุคคล ซึ่งอาจเกิดขึ้นได้โดยที่บุคคล

นั้นๆ ได้รับการฝึกอบรม หรือมีประสบการณ์ในงานนั้นๆ มาด้วยกัน และสามารถที่จะนำประสบการณ์หรือความรู้ที่ได้จากการฝึกอบรมนั้นไปใช้ให้เป็นประโยชน์

ปรัศนี จีรวงศ์รุ่งเรือง (2542, หน้า 94) กล่าวถึง ลักษณะของการจัดให้เด็กเลือกเรียนตามความถนัด ว่ามีลักษณะดังนี้ นักเรียนแต่ละคนมีระดับความสามารถมากน้อยแตกต่างกันไป แล้วแต่โอกาส ความรู้ ความสามารถ ความถนัด ความสนใจ การให้นักเรียนได้เลือกเรียนหรือทำกิจกรรมที่ชอบและถนัดเท่ากับเป็นการส่งเสริมศักยภาพที่มีอยู่ในตัวนักเรียนแต่ละคน

ศิริพันธ์ ดำรงผล (2542, หน้า 64) กล่าวถึง ลักษณะของการจัดให้เด็กเลือกเรียนตามความถนัด ว่ามีลักษณะดังนี้ 1) จัดกิจกรรมให้นักเรียนที่มีลักษณะชอบสิ่งที่เป็นรูปธรรม 2) จัดกิจกรรมให้นักเรียนที่มีลักษณะชอบใช้ความคิดในการแก้ปัญหา 3) จัดกิจกรรมให้นักเรียนที่มีลักษณะชอบเข้าสังคม การอยู่ร่วมกัน การทำงานเป็นทีม 4) จัดกิจกรรมให้นักเรียนที่มีลักษณะชอบระเบียบแบบแผน ชอบการทำงานอย่างเป็นระบบ มีหลักเกณฑ์ มีขั้นตอนในการทำงาน 5) จัดกิจกรรมให้นักเรียนที่มีลักษณะชอบอำนาจ ชอบความทะเยอทะยาน ชอบความเป็นผู้นำ 6) จัดกิจกรรมให้นักเรียนที่มีลักษณะชอบศิลปะ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543, หน้า 18) กล่าวถึง ลักษณะของการจัดให้เด็กเลือกเรียนตามความถนัด ว่ามีลักษณะดังนี้ 1) จัดกิจกรรมให้นักเรียนที่มีลักษณะแสวงหาสภาพแวดล้อมและอาชีพ ซึ่งเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ใช้ความสามารถและทักษะเพื่อแสดงออกถึงค่านิยมและทัศนคติ 2) จัดกิจกรรมให้นักเรียนที่มีลักษณะแสดงบทบาทหน้าที่ที่เหมาะสม และหลีกเลี่ยงบทบาทที่ไม่เหมาะสมกับตนเอง

สุวัฒนา พรหมศิริ (2546, หน้า 58) กล่าวถึง ลักษณะของการจัดให้เด็กเลือกเรียนตามความถนัด ว่ามีลักษณะดังนี้ 1) นักเรียนที่มีลักษณะชอบใช้ความคิดในการแก้ปัญหา 2) นักเรียนที่มีลักษณะชอบอำนาจ ชอบความทะเยอทะยาน 3) นักเรียนที่มีลักษณะชอบเข้าสังคม

สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์ (2549, หน้า 50) กล่าวถึง ลักษณะของการจัดให้เด็กเลือกเรียนตามความถนัด ว่ามีลักษณะดังนี้ นักเรียนแต่ละคนมีระดับความสามารถมากน้อยแตกต่างกันไป แล้วแต่โอกาส ความรู้ ความสามารถ ความถนัด ความสนใจ การให้นักเรียนได้เลือกเรียนหรือทำกิจกรรมที่ชอบและถนัดเท่ากับเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนแต่ละคนมีศักยภาพมากขึ้น

แมน (Man, 2001, p. 76-79) กล่าวถึง ลักษณะของการจัดให้เด็กเลือกเรียนตามความถนัด ว่ามีลักษณะดังนี้ นักเรียนแต่ละคนมีความรู้ ความสามารถ ความสนใจ ความถนัดแตกต่างกัน ครูจึงต้องการการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงความสามารถ ความถนัดของนักเรียนเป็นสำคัญ

โอเลส (Ohles, 2002, p. 34) กล่าวถึง ลักษณะของการจัดให้เด็กเลือกเรียนตามความถนัดว่ามีลักษณะดังนี้ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนควรคำนึงถึงความรู้ ความสามารถ ความสนใจ และความถนัดของนักเรียนแต่ละคน เพราะนักเรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกัน มีศักยภาพไม่เท่ากัน

วูล์ฟอล์ก (Woolfolk, 2004, p. 113) กล่าวถึง ลักษณะของการจัดให้เด็กเลือกเรียนตามความถนัด ว่ามีลักษณะดังนี้ 1) นักเรียนที่มีลักษณะมีศิลปะ สนุกทริยภาพทางความคิด 2) นักเรียนที่มีลักษณะชอบความคิดสร้างสรรค์ 3) นักเรียนที่มีลักษณะกล้าคิดกล้าทำ 4) นักเรียนที่มีลักษณะชอบอ่านจ ชอบความทะเยอทะยาน

กู๊ด (Good, 2006, p. 125) กล่าวถึง ลักษณะของการจัดให้เด็กเลือกเรียนตามความถนัด ว่ามีลักษณะดังนี้ นักเรียนแต่ละคนมีความรู้ ความสามารถ ความสนใจ ความถนัดแตกต่างกัน ครูจึงต้องการการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงความรู้ ความสามารถ ความถนัด ความสนใจของนักเรียนแต่ละคนเป็นสำคัญ

สรุปว่า ลักษณะของการจัดให้เด็กเลือกเรียนตามความถนัด ว่ามีลักษณะดังนี้ 1) การเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เลือกเรียน 2) ทำกิจกรรมที่ชอบและถนัดเท่ากับเป็นการส่งเสริมศักยภาพที่มีอยู่ในตัวนักเรียนแต่ละคน

ความสำคัญของการจัดให้เด็กเลือกเรียนตามความถนัด

ปรีศณี จีรวงศ์รุ่งเรือง (2542, หน้า 97) กล่าวถึง ความสำคัญของการจัดให้เด็กเลือกเรียนตามความถนัด ว่ามีส่วนช่วยให้นักเรียนได้มีโอกาสแสดงความรู้ความสามารถอย่างเต็มตามศักยภาพ เป็นการส่งเสริมให้นักเรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง

ศิริพันธ์ คำรงผล (2542, หน้า 67) กล่าวถึง ความสำคัญของการจัดให้เด็กเลือกเรียนตามความถนัด ว่าทำให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข เนื่องจากได้ทำกิจกรรมหรือเรียนในสิ่งที่ตนมีความสามารถและมีความถนัด

วิเศษ ชินวงศ์ (2544, หน้า 43) กล่าวถึง ความสำคัญของการจัดให้เด็กเลือกเรียนตามความถนัด ว่ามีส่วนสำคัญที่ช่วยให้นักเรียนได้แสดงออกในทางที่เหมาะสม และเป็นการเพิ่มพูนประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับนักเรียน

ปัญญา แก้วกัญญา (2545, หน้า 36) กล่าวถึง ความสำคัญของการจัดให้เด็กเลือกเรียนตามความถนัด ว่าช่วยให้นักเรียนกล้าแสดงออกในทางที่ถูกต้องและเหมาะสม และเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เลือกเรียนในสิ่งที่ถนัดและมีความสนใจ

วลัยพร ขวัญพัฒนาพงศ์ (2546, หน้า 23) กล่าวถึง ความสำคัญของการจัดให้เด็กเลือกเรียนตามความถนัด ว่าเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เลือกทำกิจกรรมที่ตนเองสนใจ ทำให้นักเรียนสนใจในการเรียนมากขึ้น เนื่องจากได้เลือกเรียน เลือกทำในสิ่งที่ตนต้องการ

สุวัฒน์ พรหมศิริ (2546, หน้า 61) กล่าวถึง ความสำคัญของการจัดให้เด็กเลือกเรียนตามความถนัด ว่าเป็นการช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีศักยภาพในการเรียนมากขึ้น เพราะนักเรียนได้เลือกเรียนในสิ่งที่สนใจ และมีความถนัดทำให้สามารถเรียนรู้และจดจำเรื่องราวต่างๆ ได้ดียิ่งขึ้น

เบญจมาพร อุ่ณสุข (2552, หน้า 35) กล่าวถึง ความสำคัญของการจัดให้เด็กเลือกเรียนตามความถนัด ว่าเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนมีอิสระในด้านความคิดมากขึ้น เพราะนักเรียนได้เลือกเรียน เลือกทำกิจกรรมและส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนกล้าแสดงออกมากขึ้น

กิลเบิร์ต (Gilbert, 2000, p. 87) กล่าวถึง ความสำคัญของการจัดให้เด็กเลือกเรียนตามความถนัด ว่าเป็นการช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้ ความสามารถมากขึ้น เพราะนักเรียนได้เลือกทำกิจกรรมที่สนใจ ทำให้นักเรียนมีความมั่นใจมากขึ้น

แครร์รอล (Carroll, 2001, p. 687) กล่าวถึง ความสำคัญของการจัดให้เด็กเลือกเรียนตามความถนัด ว่าเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ เพราะนักเรียนได้เลือกเรียนในสิ่งที่ตนถนัดและสนใจ ทำให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นในการเรียน และสามารถจดจำในสิ่งที่เรียนรู้ได้เป็นอย่างดี

มูลี (Mouly, 2002, p. 49) กล่าวถึง ความสำคัญของการจัดให้เด็กเลือกเรียนตามความถนัด ว่าช่วยให้นักเรียนมีโอกาสได้แสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีศักยภาพในการเรียนมากขึ้น

โรเจอร์ (Rogers, 2002, p. 23) กล่าวถึง ความสำคัญของการจัดให้เด็กเลือกเรียนตามความถนัด ว่าเป็นการช่วยให้นักเรียนได้มีโอกาสในการจัดการเรียนรู้ร่วมกับครู ทำให้นักเรียนสนใจในการเรียนเพราะได้เรียนในสิ่งที่ตนถนัดและสนใจเป็นพิเศษ

วูล์ฟอล์ค (Woolfolk, 2004, p. 117) กล่าวถึง ความสำคัญของการจัดให้เด็กเลือกเรียนตามความถนัด ว่าเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนอย่างมีอิสระทางความคิด ส่งเสริมศักยภาพในการเรียนของนักเรียน ทำให้นักเรียนเรียนอย่างสนุกสนานและมีความสุข

สรุปว่า ความสำคัญของการจัดให้เด็กเลือกเรียนตามความถนัด เป็นการช่วยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ทำในสิ่งที่ชอบและถนัด เท่ากับเป็นการส่งเสริมศักยภาพที่มีอยู่ในตัวนักเรียนเอง ทั้งยังก่อให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง ทำให้มีความสุขในการเรียนมากขึ้น

5. บทเรียนสนุกและแปลกใหม่

ความหมายของบทเรียนสนุกและแปลกใหม่

สุจริต เพียรชอบ (2540, หน้า 25) กล่าวถึง ความหมายของบทเรียนสนุกและแปลกใหม่ ว่าเป็น เอกสารที่จัดเป็นรูปเล่ม ใช้สำหรับการเรียนมีสาระตรงตามที่ระบุไว้ในหลักสูตรอย่างถูกต้อง อาจมีลักษณะเป็นหนังสือเล่มเดียวตามกลุ่มวิชาหรือรายวิชาใดหรือเป็นชุด คือมีหลายเล่ม หลายชนิดอยู่ในเดียวกันก็ได้ และอาจมีแบบฝึกหัดประกอบด้วยเพื่อเป็นสื่อ

การเรียนรู้ สำหรับให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดทักษะและแตกฉานในบทเรียน สำหรับรายวิชาที่เน้นทักษะและการปฏิบัติ การจัดบทเรียนให้สนุก ทันสมัย มีสาระชวนให้ตื่นเต้น จูงใจให้ติดตามตลอดเวลา มีการเชื่อมโยงความรู้เก่าไปสู่ความรู้ใหม่

เจือจันทร์ จงสถิตอยู่ (2541, หน้า 46) กล่าวถึง ความหมายของบทเรียนสนุกและแปลกใหม่ ว่าเป็น เอกสารหรืออุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการสอนวิชาใดวิชาหนึ่ง ตามหลักสูตรที่ใช้ในสถานศึกษา มีหัวข้อและเนื้อหาครอบคลุมและครบถ้วนตามรายละเอียดของวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 1 รายวิชาและครอบคลุมด้านๆ ดังต่อไปนี้ 1) ความมุ่งหมาย 2) เนื้อหากิจการและวิธีสอน 3) อุปกรณ์ที่ใช้ 4) วิธีประเมินผล จัดบทเรียนให้สนุก ทันสมัยมีการเชื่อมโยงความรู้เก่าไปสู่ความรู้ใหม่

ปรีศณี จีรวงศ์รุ่งเรือง (2542, หน้า 102) กล่าวถึง ความหมายของบทเรียนสนุกและแปลกใหม่ ว่าเป็น เอกสารซึ่งเรียบเรียงจากผลงานทางวิชาการของตนเองหรือผู้อื่นในลักษณะที่เป็นการวิเคราะห์หรือเสนอแนวคิดใหม่ๆ โดยจัดบทเรียนให้สนุก มีความแปลกใหม่ ทันสมัย มีสาระชวนให้ตื่นเต้น

ธำรง บัวศรี (2543, หน้า 29) กล่าวถึง ความหมายของบทเรียนสนุกและแปลกใหม่ ว่าเป็น เอกสารหรืออุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการสอนวิชาใดวิชาหนึ่ง ตามหลักสูตรที่ใช้ในสถานศึกษา มีหัวข้อและเนื้อหาครอบคลุมและครบถ้วนตามรายละเอียดของวิชาที่กำหนดไว้ โดยอาจเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบต่างๆ ที่ใช้ประกอบทำให้น่าสนใจมากขึ้น

สุรางค์ โค้วตระกูล (2545, หน้า 296) กล่าวถึง ความหมายของบทเรียนสนุกและแปลกใหม่ ว่าเป็น เอกสารซึ่งเรียบเรียงจากผลงานของตนเองหรือผู้อื่น ในลักษณะที่เป็นการวิเคราะห์หรือเสนอแนวคิดใหม่ๆ จากพื้นฐานทางวิชาการนั้นๆ

เบญจมาพร อุ่นสุข (2552, หน้า 48) กล่าวถึง ความหมายของบทเรียนสนุกและแปลกใหม่ ว่าเป็น เอกสารหรืออุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการสอนวิชาใดวิชาหนึ่ง ตามหลักสูตรที่ใช้ในสถานศึกษา มีหัวข้อและเนื้อหาครอบคลุมโดยอาจเปลี่ยนแปลงรูปแบบต่างๆ ที่ใช้ประกอบทำให้น่าสนใจมากขึ้น

มูส, และมูส (Moos, & Moos, 2002, p. 153) กล่าวถึง ความหมายของบทเรียนสนุกและแปลกใหม่ ว่าเป็น เอกสารหรืออุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการสอนวิชาใดวิชาหนึ่ง ตามหลักสูตรที่ใช้ในสถานศึกษา มีหัวข้อและเนื้อหาครอบคลุมและครบถ้วนตามรายละเอียดของวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรโดยอาจเปลี่ยนแปลงรูปแบบหรือภาพต่างๆ ที่ใช้ประกอบทำให้น่าสนใจมากขึ้น

เพรสคอต (Prescott, 2003, p. 210) กล่าวถึง ความหมายของบทเรียนสนุกและแปลกใหม่ ว่าเป็น เอกสารที่จัดเป็นรูปเล่ม ใช้สำหรับการเรียนมีสาระตรงตามที่ระบุไว้ในหลักสูตรอย่างถูกต้องโดยพัฒนาให้มีความแปลกใหม่ น่าสนใจ ทันสมัยมากขึ้นกว่าเดิม

ลอว์เรนซ์ (Rawrens, 2005, p. 89) กล่าวถึง ความหมายของบทเรียนสนุกและแปลกใหม่ ว่าเป็น เอกสารหรืออุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการสอนวิชาใดวิชาหนึ่ง ตามหลักสูตรที่ใช้ ในสถานศึกษาที่มีความแปลกใหม่ไปจากเดิม โดยอาจเปลี่ยนแปลงรูปแบบหรือภาพต่างๆ ที่ใช้ ประกอบทำให้น่าสนใจ มีสาระชวนให้ตื่นเต้น จูงใจให้ติดตามตลอดเวลา

สรุปว่า ความหมายของบทเรียนสนุกและแปลกใหม่ ว่าเป็น เอกสารหรืออุปกรณ์ที่ใช้ ในการประกอบการเรียนการสอนในวิชาใดวิชาหนึ่ง ตามหลักสูตรที่ใช้ในสถานศึกษา โดย พัฒนาให้มีความแปลกใหม่ น่าสนใจมากขึ้นกว่าเดิม ทันสมัย มีสาระชวนให้ตื่นเต้น จูงใจให้ ติดตามตลอดเวลา

ลักษณะของบทเรียนสนุกและแปลกใหม่

กิตยวดี บุญเชื้อ, และคนอื่นๆ (2540, หน้า 67) กล่าวถึง ลักษณะของบทเรียน สนุกและแปลกใหม่ ว่ามีลักษณะดังนี้ 1) มีความแปลกใหม่ ทันสมัย 2) มีการเชื่อมโยงความรู้ เก่าไปสู่ความรู้ใหม่ 3) มีสาระ

ปรีศณี จีรวงศ์รุ่งเรือง (2542, หน้า 113) กล่าวถึง ลักษณะของบทเรียนสนุกและ แปลกใหม่ ว่ามีลักษณะดังนี้ 1) กระตุ้นให้เกิดเกิดความสงสัยใคร่รู้ 2) มีความแปลกใหม่ ทันสมัย ชวนให้ติดตาม 3) ระวังใจให้เด็กอยากศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง 4) จัดเรียงเนื้อหา ตามลำดับความยากง่าย

ศิริพันธ์ ดำรงผล (2542, หน้า 62) กล่าวถึง ลักษณะของบทเรียนสนุกและแปลก ใหม่ ว่ามีลักษณะดังนี้ 1) กำหนดจุดประสงค์อย่างชัดเจน 2) มีความแปลกใหม่ 3) ระวังใจให้เด็ก อยากศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง 4) มีการเชื่อมโยงความรู้เก่าไปสู่ความรู้ใหม่

วิเศษ ชินวงศ์ (2544, หน้า 48) กล่าวถึง ลักษณะของบทเรียนสนุกและแปลกใหม่ ว่ามีลักษณะดังนี้ 1) เนื้อหาวิชาแบ่งออกเป็นหน่วยย่อยๆ แล้วนำมาจัดลำดับความคิด เรียกว่า กรอบ 3) แปลกใหม่ ทันสมัย 4) ชวนให้ติดตามหรือสร้างความสนใจของนักเรียน

วัลย์พร ชาววัฒนาพงศ์ (2546, หน้า 48) กล่าวถึง ลักษณะของบทเรียนสนุกและ แปลกใหม่ ว่ามีลักษณะดังนี้ 1) ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 2) มีการเสริมแรงทุกขั้นตอนของการเรียนรู้ 3) ไม่จำกัดเวลาเรียน 4) มีความแปลกใหม่ 5) มีการ เชื่อมโยงความรู้เก่าไปสู่ความรู้ใหม่

สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์ (2549, หน้า 74) กล่าวถึง ลักษณะของบทเรียนสนุกและ แปลกใหม่ ว่ามีลักษณะดังนี้ 1) จัดบทเรียนให้สนุก มีความแปลกใหม่ ทันสมัย 2) มีสาระชวน ให้ติดตาม 3) กระตุ้นให้เกิดเกิดความสงสัยใคร่รู้

เบญจมาพร อุ่นสุข (2552, หน้า 45) กล่าวถึง ลักษณะของบทเรียนสนุกและ แปลกใหม่ ว่ามีลักษณะดังนี้ 1) มีความแปลกใหม่ ทันสมัย 2) ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม การเรียนการสอน 3) เนื้อหาวิชาแบ่งออกเป็นหน่วยย่อยๆ แล้วนำมาจัดลำดับความยากง่าย

เอมเมอร์, เอเวอร์ทสัน, และแอนเดอร์สัน (Emmer, Vertson, & Anderson, 2000, p. 200) กล่าวถึง ลักษณะของบทเรียนสนุกและแปลกใหม่ ว่ามีลักษณะดังนี้ 1) มีสาระชวนให้ติดตามตลอดเวลา 2) มีความแปลกใหม่ ทันสมัย 3) กระตุ้นให้นักเรียนอยากศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม

ฮิล (Hills, 2001, p. 87) กล่าวถึง ลักษณะของบทเรียนสนุกและแปลกใหม่ ว่ามีลักษณะดังนี้ 1) มีการเชื่อมโยงความรู้เก่าไปสู่ความรู้ใหม่ 2) มีสาระชวนให้ติดตาม 3) มีความแปลกใหม่ ทันสมัย 4) ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและประเมินผล

เฮสซอง, และวีคส์ (Hessong, & Weeks, 2002, p. 139) กล่าวถึง ลักษณะของบทเรียนสนุกและแปลกใหม่ ว่ามีลักษณะดังนี้ 1) ไม่จำกัดเวลาเรียน 2) มีสาระ น่าสนใจ 3) ระวังใจให้นักเรียนอยากติดตาม 4) มีจุดประสงค์ที่ชัดเจนตรงตามหลักสูตร 5) ทันสมัย แปลกใหม่

ฮอร์นบี (Hornby, 2005, p. 357) กล่าวถึง ลักษณะของบทเรียนสนุกและแปลกใหม่ ว่ามีลักษณะดังนี้ 1) มีการเชื่อมโยงความรู้เก่าไปสู่ความรู้ใหม่ 2) จูงใจให้ติดตามอยู่เสมอ 3) กระตุ้นความสนใจของนักเรียน 4) ทันสมัย 5) ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

สรุปว่า ลักษณะของบทเรียนสนุกและแปลกใหม่ ว่ามีลักษณะดังนี้ 1) มีความแปลกใหม่ ทันสมัย 2) มีการเชื่อมโยงความรู้เก่าไปสู่ความรู้ใหม่ 3) มีจุดประสงค์ที่ชัดเจนตรงตามหลักสูตร 4) มีสาระชวนให้ติดตามตลอดเวลา 5) ระวังใจให้นักเรียนอยากติดตาม 6) ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและประเมินผล

ความสำคัญของบทเรียนสนุกและแปลกใหม่

เจือจันทร์ จงสถิตอยู่ (2541, หน้า 68) กล่าวถึง ความสำคัญของบทเรียนสนุกและแปลกใหม่ ว่าช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสงสัยใคร่รู้ เกิดการรับรู้ จำได้รวดเร็ว และสามารถเข้าใจอย่างกระจ่าง

รุ่ง แก้วแดง (2541, หน้า 83) กล่าวถึง ความสำคัญของบทเรียนสนุกและแปลกใหม่ ว่านอกจากจะเป็นสื่อในการถ่ายทอดความรู้ ความคิด และประสบการณ์ อันจะนำไปสู่การพัฒนาการศึกษาให้มีความรู้ ความสามารถทันกับสภาพเปลี่ยนแปลงของยุคสมัย เป็นการเสริมสร้างบรรยากาศทางการเรียนการสอน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญของความก้าวหน้าสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ

วินัดดา ปิยะศิลป์ (2541, หน้า 89) กล่าวถึง ความสำคัญของบทเรียนสนุกและแปลกใหม่ ว่าทำให้นักเรียนอยากเรียนรู้ เกิดความกระตือรือร้นในการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม และสามารถจดจำความรู้นั้นได้อย่างถูกต้องแม่นยำ

ปรัดณี จีรวงศ์รุ่งเรือง (2542, หน้า 120) กล่าวถึง ความสำคัญของบทเรียนสนุก และแปลกใหม่ ว่าช่วยกระตุ้นความสนใจของนักเรียน ทำให้เกิดความสนใจเรียนตลอดเวลา เกิดการรับรู้ได้อย่างรวดเร็ว และสามารถทำความเข้าใจในเรื่องราวที่เรียนได้อย่างถูกต้องและแม่นยำ

สุรัฐ ศิลปะอนันต์ (2542, หน้า 49) กล่าวถึง ความสำคัญของบทเรียนสนุกและแปลกใหม่ ว่าช่วยให้นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ และสร้างวิธีการหาความรู้ด้วยตนเองได้ ซึ่งเป็นพื้นฐานของการกล้าแสดงออกในสิ่งที่เหมาะสม

อุมาพร ตรังคสมบัติ (2543, หน้า 19) กล่าวถึง ความสำคัญของบทเรียนสนุกและแปลกใหม่ ว่าช่วยให้นักเรียนมีความสนใจใคร่รู้ในการเรียน เกิดการกระตุ้นและกระตือรือร้นที่จะแสวงหาความรู้ ทำให้สามารถเชื่อมโยงความรู้เก่าไปสู่ความรู้ใหม่ได้

อมรชัย ดันดีเวช (2546, หน้า 13) กล่าวถึง ความสำคัญของบทเรียนสนุกและแปลกใหม่ ว่าช่วยดึงดูดความสนใจของนักเรียนให้มีต่อการเรียนมากขึ้น กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจใคร่รู้ และช่วยให้นักเรียนจดจำประสบการณ์ต่างๆ ที่เกิดจากการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น

ปณิดา เกษศิลาปะ (2551, หน้า 67) กล่าวถึง ความสำคัญของบทเรียนสนุกและแปลกใหม่ ว่าช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสงสัยใคร่รู้ เกิดการรับรู้ จำได้รวดเร็ว และสามารถเข้าใจอย่างกระจ่าง

โรเจอร์ (Rogers, 2002, p. 23) กล่าวถึง ความสำคัญของบทเรียนสนุกและแปลกใหม่ ว่าช่วยดึงดูดความสนใจของนักเรียนให้มีต่อการเรียนมากขึ้น เกิดการรับรู้ จำได้รวดเร็ว กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจใคร่รู้

บรูม, และเซลซนิก (Broom, & Seiznick, 2003, p. 43) กล่าวถึง ความสำคัญของบทเรียนสนุกและแปลกใหม่ ว่าช่วยกระตุ้นความสนใจของนักเรียน เกิดการรับรู้ได้อย่างรวดเร็ว และสามารถทำความเข้าใจในเรื่องราวที่เรียนได้อย่างถูกต้องและแม่นยำ

ฟอว์, และเบลคิน (Faw, & Belkin, 2004, p. 383) กล่าวถึง ความสำคัญของบทเรียนสนุกและแปลกใหม่ ว่าช่วยให้นักเรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้เก่าไปสู่ความรู้ใหม่ได้อย่างถูกต้องและต่อเนื่อง ช่วยเร้าความสนใจของนักเรียนให้อยากศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง เกิดการรับรู้ได้ดี

กู๊ด (Good, 2006, p. 143) กล่าวถึง ความสำคัญของบทเรียนสนุกและแปลกใหม่ ว่าจูงใจให้นักเรียนสนใจเรียนตลอดเวลา อยากรู้ว่าหาความรู้ด้วยตนเอง ช่วยให้นักเรียนเกิดการรับรู้ที่ดีขึ้น

สรุปว่า ความสำคัญของบทเรียนสนุกและแปลกใหม่ ว่า 1) มีสาระชวนให้ตื่นตื้นตัน จูงใจให้ติดตามตลอดเวลา 2) มีการเชื่อมโยงความรู้เก่าไปสู่ความรู้ใหม่ 3) เร้าใจให้นักเรียน

อยากศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง 4) กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสงสัยใคร่รู้ 5) นักเรียนเกิดการรับรู้ จดจำได้ เข้าใจ ถูกต้องและแม่นยำ

6. ครูมีความเมตตา จริงใจ และอ่อนโยนต่อนักเรียนทุกคนโดยทั่วถึง

ความหมายของความเมตตา จริงใจ และอ่อนโยน

เจือจันทร์ จงสถิตอยู่ (2541, หน้า 71) กล่าวถึง ความหมายของความเมตตา จริงใจและอ่อนโยน ว่าหมายถึง ความรู้สึกเห็นใจต่อผู้อื่น เป็นความตั้งใจที่จะเอาใจเขามาใส่ใจเรา และพยายามเข้าใจในสถานการณ์ของผู้อื่น

รุ่ง แก้วแดง (2541, หน้า 96) กล่าวถึง ความหมายของความเมตตา จริงใจ และอ่อนโยน ว่าหมายถึง การมีความรัก ความปรารถนาดี มีไมตรีจิตคิดช่วยเหลือให้คนอื่นพ้นทุกข์ และมีความสุข

วินัดดา ปิยะศิลป์ (2541, หน้า 102) กล่าวถึง ความหมายของความเมตตา จริงใจ และอ่อนโยน ว่าหมายถึง ความเมตตาปราณี การสงเคราะห์ช่วยเหลือ การให้ด้วยใจบริสุทธิ์ ไม่หวังผลตอบแทนใดๆ

ปรัตณี จิรวงศ์รุ่งเรือง (2542, หน้า 135) กล่าวถึง ความหมายของความเมตตา จริงใจ และอ่อนโยน ว่าหมายถึง ความรู้สึกเห็นใจต่อผู้อื่น ความต้องการให้ผู้อื่นมีความสุข เป็นความรักที่บริสุทธิ์ จริงใจ

อุมาพร ตรังคสมบัติ (2543, หน้า 29) กล่าวถึง ความหมายของความเมตตา จริงใจ และอ่อนโยน ว่าหมายถึง ความสงสาร ลงมือช่วยให้ผู้อื่นพ้นความทุกข์หรือผ่อนคลายจากความทุกข์ยากลำบาก

อมรชัย ดันดีเวช (2546, หน้า 22) กล่าวถึง ความหมายของความเมตตา จริงใจ และอ่อนโยน ว่าหมายถึง การมีความรัก ความปรารถนาดี มีไมตรีจิตคิดช่วยเหลือให้คนอื่นพ้นทุกข์และมีความสุข

ปณิดา เกษศิลป์ (2551, หน้า 74) กล่าวถึง ความหมายของความเมตตา จริงใจ และอ่อนโยน ว่าหมายถึง ความเมตตาปราณี การสงเคราะห์ช่วยเหลือ การให้ด้วยใจบริสุทธิ์ ไม่หวังผลตอบแทนใดๆ

เอมเมอร์, เอเวอร์ทสัน, และแอนเดอร์สัน (Emmer, Vertson, & Anderson, 2000, p. 213) กล่าวถึง ความหมายของความเมตตา จริงใจ และอ่อนโยน ว่าหมายถึง การช่วยเหลือเกื้อกูล ความเอื้อเฟื้อ ความสงสาร ความมีน้ำใจ ปรารถนาให้ผู้อื่นพ้นทุกข์

แคร์รอล (Carrol, 2001, p. 207) กล่าวถึง ความหมายของความเมตตา จริงใจ และอ่อนโยน ว่าหมายถึง ความปรารถนาดี มีไมตรีจิต คิดช่วยเหลือให้ผู้อื่นมีความสุข โดยไม่หวังสิ่งใดตอบแทน

โรเจอร์ (Rogers, 2002, p. 83) กล่าวถึง ความหมายของความเมตตา จริงใจ และอ่อนโยน ว่าหมายถึง ความเมตตาปราณี การสงเคราะห์ช่วยเหลือ การให้ด้วยใจบริสุทธิ์ไม่หวังผลตอบแทนใดๆ

บรูม, และเซลซนิก (Broom, & Seiznick, 2003, p. 78) กล่าวถึง ความหมายของความเมตตา จริงใจ และอ่อนโยน ว่าหมายถึง ความสงสาร และช่วยเหลือให้ผู้อื่นพ้นหรือพ้อคลายจากความทุกข์ยากลำบากเมื่อมีโอกาสโดยไม่หวังผลตอบแทน

ฮอร์นบี (Hornby, 2005, p. 238) กล่าวถึง ความหมายของความเมตตา จริงใจ และอ่อนโยนว่าหมายถึง ความปรารถนาดี มีน้ำใจ ความสงสาร คิดช่วยเหลือผู้อื่นให้พ้นจากความทุกข์ โดยไม่หวังผลตอบแทนใดๆ

สรุปว่า ความหมายของความเมตตา จริงใจ และอ่อนโยน หมายถึง ความรัก ความปรารถนาดี ความเมตตา ความสงสาร ความมีน้ำใจ ช่วยเหลือผู้อื่นให้พ้นจากความทุกข์ และมีความสุข โดยไม่หวังสิ่งใดตอบแทน

ลักษณะของครูที่มีความเมตตา จริงใจ และอ่อนโยนต่อนักเรียนทุกคนโดยทั่วถึง

วินัดดา ปิยะศิลป์ (2541, หน้า 113) กล่าวว่า ลักษณะของครูที่มีความเมตตา จริงใจ และอ่อนโยนต่อนักเรียนทุกคนโดยทั่วถึง มีดังนี้ 1) มีระเบียบวินัย หมายถึง ความประพฤติทั้งทางกาย วาจา และใจ ที่แสดงต่อนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน ไม่เลือกที่รักมักที่ชัง ประพฤติดีทั้งการกระทำ การพูด และการคิด 2) ยึดถือผลประโยชน์ของนักเรียนเป็นสำคัญ 3) ซื่อสัตย์และยุติธรรมกับนักเรียนทุกคน

ปรีศณี จีรวงศ์รุ่งเรือง (2542, หน้า 142) กล่าวว่า ลักษณะของครูที่มีความเมตตา จริงใจ และอ่อนโยนต่อนักเรียนทุกคนโดยทั่วถึง มีดังนี้ 1) วิเคราะห์และตัดสินนักเรียนทุกคนอย่างเป็นธรรม 2) ให้ความช่วยเหลือนักเรียนทุกครั้งเมื่อนักเรียนมีปัญหาหรือขอความช่วยเหลือ 3) ปรารถนาให้นักเรียนทุกคนมีความสุข 4) สนับสนุนและชี้แนะนักเรียนไม่ว่าในกรณีใดๆ

อุมาพร ตรีงคสมบัติ (2543, หน้า 64) กล่าวว่า ลักษณะของครูที่มีความเมตตา จริงใจ และอ่อนโยนต่อนักเรียนทุกคนโดยทั่วถึง มีดังนี้ 1) ประพฤติตัวเป็นแบบอย่างที่ดีต่อนักเรียน 2) ให้ความรักนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน 3) ให้ความช่วยเหลือนักเรียนทุกคน โดยเป็นธรรม

อารี พันธุ์มณี (2544, หน้า 186) กล่าวว่า ลักษณะของครูที่มีความเมตตา จริงใจ และอ่อนโยนต่อนักเรียนทุกคนโดยทั่วถึง มีดังนี้ 1) มีความเสียสละ 2) มีความอดทนอดกลั้น 3) มีความเมตตาอารี 4) รักในวิชาชีพ 5) ช่วยเหลือและจริงใจต่อนักเรียนทุกคน

อมรชัย ดันติเวช (2546, หน้า 59) กล่าวว่า ลักษณะของครูที่มีความเมตตา จริงใจ และอ่อนโยนต่อนักเรียนทุกคนโดยทั่วถึง มีดังนี้ 1) ให้ความช่วยเหลือนักเรียนทุกคน

อารี พันธุ์มณี (2544, หน้า 186) กล่าวว่า ลักษณะของครูที่มีความเมตตา จริงใจ และอ่อนโยนต่อนักเรียนทุกคนโดยทั่วถึง มีดังนี้ 1) มีความเสียสละ 2) มีความอดทนอดกลั้น 3) มีความเมตตาอารี 4) รักในวิชาชีพ 5) ช่วยเหลือและจริงใจต่อนักเรียนทุกคน

อมรชัย ดันติเวช (2546, หน้า 59) กล่าวว่า ลักษณะของครูที่มีความเมตตา จริงใจ และอ่อนโยนต่อนักเรียนทุกคนโดยทั่วถึง มีดังนี้ 1) ให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนทุกคน โดยเป็นธรรม 2) สนับสนุนและชี้แนะนักเรียนไม่ว่าในกรณีใดๆ 3) มีความเมตตาต่อนักเรียนทุกคน

รัชฎา ชื่นเสียง (2547, หน้า 48) กล่าวว่า ลักษณะของครูที่มีความเมตตา จริงใจ และอ่อนโยนต่อนักเรียนทุกคนโดยทั่วถึง มีดังนี้ 1) ให้ความช่วยเหลืออย่างเต็มความสามารถ 2) มีความรักและตระหนักในหน้าที่ของครูที่มีต่อศิษย์ทุกคน 3) เป็นแบบอย่างที่ดีทั้งในด้านการดำรงชีวิตและความประพฤติ

วัลภา เทพหัสดินทร์ ณ อยุธยา (2552, สิงหาคม 25) กล่าวว่า ลักษณะของครูที่มีความเมตตา จริงใจ และอ่อนโยนต่อนักเรียนทุกคนโดยทั่วถึง มีดังนี้ 1) มีความมั่นคงทั้งในด้านการกระทำและคำพูด 2) มีความรับผิดชอบต่อนักเรียนที่ได้รับมอบหมายและในฐานะครูกับศิษย์ 3) ช่วยเหลือ ดูแลนักเรียนทุกคนอย่างเป็นธรรม 4) มีความเสียสละ

แคร์รอล (Carrol, 2001, p. 207) กล่าวว่า ลักษณะของครูที่มีความเมตตา จริงใจ และอ่อนโยนต่อนักเรียนทุกคนโดยทั่วถึง มีดังนี้ 1) เป็นแบบอย่างที่ดี 2) ช่วยเหลือและจริงใจต่อนักเรียนทุกคน 3) มีความเมตตาต่อนักเรียนทุกคน 4) มีความรักและตระหนักในหน้าที่ของครูที่มีต่อศิษย์ทุกคน

โรเจอร์ (Rogers, 2002, p. 83) กล่าวว่า ลักษณะของครูที่มีความเมตตา จริงใจ และอ่อนโยนต่อนักเรียนทุกคนโดยทั่วถึง มีดังนี้ 1) ประพฤติตัวเป็นแบบอย่างที่ดีต่อนักเรียน 2) มีความอดทนอดกลั้น 3) ให้ความรักนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน

แอนเดอร์สัน (Anderson, 2003, p. 218) กล่าวว่า ลักษณะของครูที่มีความเมตตา จริงใจ และอ่อนโยนต่อนักเรียนทุกคนโดยทั่วถึง มีดังนี้ 1) รักในวิชาชีพ 2) เป็นแบบอย่างที่ดี 3) ให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนทุกคนโดยเป็นธรรม

ฮอร์นบี (Hornby, 2005, p. 238) กล่าวว่า ลักษณะของครูที่มีความเมตตา จริงใจ และอ่อนโยนต่อนักเรียนทุกคนโดยทั่วถึง มีดังนี้ 1) มีความรักและตระหนักในหน้าที่ของครูที่มีต่อศิษย์ทุกคน 2) ประพฤติตัวเป็นแบบอย่างที่ดีต่อนักเรียน 3) ให้ความช่วยเหลืออย่างเต็มความสามารถ

สรุปว่า ลักษณะของครูที่มีความเมตตา จริงใจ และอ่อนโยนต่อนักเรียนทุกคนโดยทั่วถึง มีดังนี้ 1) ประพฤติตัวเป็นแบบอย่างที่ดีต่อนักเรียน 2) มีความรักและตระหนักในหน้าที่ของครูที่มีต่อศิษย์ทุกคน 3) ให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนทุกคนโดยเป็นธรรม 4) สนับสนุนและ

ชี้แนะนักเรียนไม่ว่าในกรณีใดๆ 5) มีความเมตตาต่อนักเรียนทุกคน 6) ซื่อสัตย์และยุติธรรมกับนักเรียนทุกคน

ความสำคัญของความเมตตา จริงใจ และอ่อนโยนต่อนักเรียนทุกคนโดยทั่วถึง

วัลภา เทพหัสตินทร์ ณ อยุธยา (2539, หน้า 65) กล่าวถึง ความสำคัญของความเมตตา จริงใจ และอ่อนโยนต่อนักเรียนทุกคนโดยทั่วถึง ว่าทำให้เกิดความรักที่ดีต่อกันระหว่างครูกับนักเรียน นักเรียนเกิดความเชื่อมั่นและไว้วางใจในตัวครูว่าเป็นที่พึ่งได้

ปรัตนี จิรวงศ์รุ่งเรือง (2542, หน้า 154) กล่าวถึง ความสำคัญของความเมตตา จริงใจ และอ่อนโยนต่อนักเรียนทุกคนโดยทั่วถึง ว่าช่วยให้นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็น และกล้าพูดคุยกับครูมากขึ้น

อารี พันธุ์มณี (2544, หน้า 186) กล่าวถึง ความสำคัญของความเมตตา จริงใจ และอ่อนโยนต่อนักเรียนทุกคนโดยทั่วถึง ว่าทำให้นักเรียนเกิดความรักและศรัทธาในตัวครู ทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับนักเรียน

อมรชัย ดันติเวช (2546, หน้า 59) กล่าวถึง ความสำคัญของความเมตตา จริงใจ และอ่อนโยนต่อนักเรียนทุกคนโดยทั่วถึง ว่า 1) ทำให้ครูมีความกระตือรือร้นในการสอนและดูแลนักเรียน 2) ทำให้ครูสอนด้วยความเป็นสุข 3) นักเรียนเกิดความเชื่อมั่นและไว้วางใจในตัวครู ว่าเป็นที่พึ่งได้

รัชฎา ชื่นเสียง (2547, หน้า 57) กล่าวถึง ความสำคัญของความเมตตา จริงใจ และอ่อนโยนต่อนักเรียนทุกคนโดยทั่วถึง ว่า 1) ช่วยให้ครูมองอนาคตของนักเรียนและช่วยเหลือได้ถูกต้อง 2) นักเรียนเกิดความรักและสนใจการเรียน

นงลักษณ์ ไหว้พรหม (2552, สิงหาคม 16) กล่าวถึง ความสำคัญของความเมตตา จริงใจ และอ่อนโยนต่อนักเรียนทุกคนโดยทั่วถึง ว่าทำให้นักเรียนเกิดความรักและเชื่อมั่นใน ตัวครู ทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูและนักเรียน

วินัดดา ปิยะศิลป์ (2552, กันยายน 20) กล่าวถึง ความสำคัญของความเมตตา จริงใจ และอ่อนโยนต่อนักเรียนทุกคนโดยทั่วถึง ว่าเกิดความรัก ความปรารถนาดีต่อกัน มีความเมตตา รักใคร่ ช่วยเหลือกันด้วยใจที่บริสุทธิ์

การ์บาริโอ (Garbarino, 2001, p. 102) กล่าวถึง ความสำคัญของความเมตตา จริงใจ และอ่อนโยนต่อนักเรียนทุกคนโดยทั่วถึง ว่า 1) ครูและนักเรียนมีอารมณ์แจ่มใส 2) เกิดความรักความปรองดองกัน 3) เกิดความเชื่อมั่นและไว้วางใจกันระหว่างครูและนักเรียน

โอเลส (Ohles, 2002, p. 34) กล่าวถึง ความสำคัญของความเมตตา จริงใจ และอ่อนโยนต่อนักเรียนทุกคนโดยทั่วถึง ว่าทำให้นักเรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข และอยากใกล้ชิดกับครู ครูและนักเรียนมีความเข้าใจกัน ทำให้บรรยากาศในการเรียนการสอนมีชีวิตชีวา

โรเจอร์ (Rogers, 2002, p. 90) กล่าวถึง ความสำคัญของความเมตตา จริงใจ และอ่อนโยนต่อนักเรียนทุกคนโดยทั่วถึง ว่า 1) ช่วยให้เกิดความเชื่อมั่นและไว้วางใจกัน ระหว่างครูและนักเรียน 2) ครูและนักเรียนมีความเข้าใจกัน 3) เกิดความรัก ความปรารถนาดีต่อกัน

แอนเดอร์สัน (Anderson, 2003, p. 223) กล่าวถึง ความสำคัญของความเมตตา จริงใจ และอ่อนโยนต่อนักเรียนทุกคนโดยทั่วถึง ว่า 1) ทำให้นักเรียนเกิดความรักและศรัทธาในตัวครู 2) ทำให้นักเรียนเกิดความเชื่อใจและกล้าพูดคุย กล้าปรึกษาครู 3) ทำให้เกิดความรักที่ดีต่อกันระหว่างครูกับนักเรียน

สรุปว่า ความสำคัญของความเมตตา จริงใจ และอ่อนโยนต่อนักเรียนทุกคนโดยทั่วถึง ทำให้ 1) ทำให้นักเรียนเกิดความรักและศรัทธาในตัวครู 2) ครูและนักเรียนมีความเข้าใจกัน 3) ทำให้บรรยากาศในการเรียนการสอนมีชีวิตชีวา 4) ทำให้นักเรียนเกิดความเชื่อใจและกล้าพูดคุย กล้าปรึกษาครู 5) ครูและนักเรียนมีอารมณ์แจ่มใส 6) เกิดความรัก ความปรารถนาดีต่อกัน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

ลักษณะ อินทร์กลับ, สิริวิรัตน์ ฉัตรชัยสุชา, และนฤมล จรุงเรือง (2542, หน้า 59-71) ศึกษาพฤติกรรมใฝ่รู้ทางการเรียนกับความรู้สึกเป็นสุขของนักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 มีความรู้สึกเป็นสุขในระดับปานกลางความรู้สึกเป็นสุขของนักศึกษาพยาบาลมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใฝ่รู้ทางการเรียน พบว่า ระดับความรู้สึกที่เป็นสุขที่แตกต่างกัน มีผลทำให้พฤติกรรมการใฝ่รู้ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลมีความแตกต่างกัน

จันทร์รัตน์ วงศ์อารีย์สวัสดิ์ (2542 , หน้า 74-80) ศึกษาผลของการประยุกต์หลักการเรียนรู้อิงของซิกเคอร์ริงและแกมสันในการเรียนการสอนการพยาบาลจิตเวชต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการเรียนรู้ที่มีความรู้สุขของนักศึกษาพยาบาล โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ จำนวน 48 คน พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลหลังได้รับการสอนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า ในส่วนของการเรียนรู้มีความสุขของนักศึกษาพยาบาลโดยรวมในกลุ่มทดลองระหว่างก่อนและหลังได้รับการสอนมีความแตกต่างกัน โดยเฉพาะด้านความรักและศรัทธา ด้านเปิดประตูสู่ธรรมชาติ และด้านมุ่งมั่นและมั่นคง และในส่วนของด้านเห็นคุณค่าการเรียนรู้ ด้านดำรงรักษามโนธรรม และด้านชีวิตที่สมดุลนั้นไม่แตกต่างกัน

กรมวิชาการ (2543, บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง รูปแบบหรือแนวทางการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เสริมสร้างคุณลักษณะดี เก่ง มีสุข ระดับประถมศึกษา โดยดำเนินการทดลองรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2542 ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลางและขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จำนวน 11 โรงเรียน ผลการวิจัยที่เกี่ยวกับความสุขในการเรียนรู้ของนักเรียน พบว่า นักเรียนทุกชั้นมีความเห็นตรงกันว่าสิ่งที่ได้รับมากที่สุดคือ นักเรียนมีความสุขจากการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ในการเรียน อันเนื่องมาจากการที่นักเรียนได้แลกเปลี่ยนแนวคิดวิธีการปฏิบัติกิจกรรมกับเพื่อนๆ ได้ปฏิบัติงานตามความถนัด และความสนใจของตนเอง นอกจากนี้ยังพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความสุขในการทำกิจกรรมต่างๆ เนื่องจากนักเรียนได้ฝึกค้นข้อมูลจากแหล่งต่างๆ ด้วยตนเอง ได้เลือกทำกิจกรรมตามความสามารถ ความถนัด หรือความสนใจ และจากการสังเกตพฤติกรรม การเรียนรู้ของนักเรียน พบว่า ในการเรียนทุกครั้งที่เกิดนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 ทำกิจกรรมต่างๆ อย่างมีความสุข ต่างจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 4 ที่แสดงพฤติกรรมไม่มีความสุขออกมาในบางครั้ง ซึ่งผลการสรุปคุณลักษณะการมีความสุขในการเรียนรู้ พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1,3,5 และ 6 ร้อยละ 61 - 83 มีความสุขในการเรียนรู้อยู่ในระดับดี ส่วนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และ 4 ร้อยละ 44 - 56 มีความสุขในการเรียนรู้อยู่ในระดับพอใช้

นิตยา ยงภูมิพุกธา (2543, หน้า 59-61) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านนักศึกษา คุณลักษณะครูที่เลี้ยง สภาพแวดล้อมทางคลินิกกับการเรียนภาคปฏิบัติอย่างมีความสุขของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบวัดทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาล แบบสอบถามคุณลักษณะครูที่เลี้ยง แบบสอบถามสภาพแวดล้อมทางคลินิก และแบบวัดการเรียนภาคปฏิบัติอย่างมีความสุข พบว่า นักศึกษาพยาบาลส่วนใหญ่มีคะแนนการเรียนภาคปฏิบัติอย่างมีความสุขค่อนข้างไปทางน้อยกว่าค่าเฉลี่ย ปัจจัยด้านนักศึกษาได้แก่ จำนวนปีที่ศึกษา ทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล ปัจจัยคุณลักษณะครูที่เลี้ยง ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางคลินิก มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเรียนภาคปฏิบัติอย่างมีความสุขอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่มีความสัมพันธ์กับการเรียนภาคปฏิบัติอย่างมีความสุขของนักศึกษาพยาบาล ปัจจัยที่ร่วมกันพยากรณ์การเรียนภาคปฏิบัติอย่างมีความสุขของนักศึกษาพยาบาลอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 คือ สภาพแวดล้อมทางคลินิกที่ทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล และคุณลักษณะครูที่เลี้ยง โดยสามารถพยากรณ์ได้ร้อยละ 44.1

ผ่องลักษณ์ จิตต์การุญ (2543, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาสภาพปัจจัยในการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีความสุขสำหรับนักศึกษาโปรแกรมวิชานิติศาสตร์

สถาบันราชภัฏกลุ่มภาคเหนือตอนล่าง ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจัยในการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีความสุข ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านลักษณะอาจารย์ผู้สอน ซึ่งลักษณะสำคัญที่นักศึกษาต้องการ ได้แก่ การที่อาจารย์มีความรักเมตตาผู้เรียนอย่างจริงใจ มีอารมณ์ดี ใจดี ใจกว้าง มีอารมณ์ขัน มีศิลปะในการพูดให้เกิดประโยชน์ เป็นที่ปรึกษาคอยช่วยเหลือเมื่อผู้เรียนต้องการ ได้มีความรู้ ประสบการณ์ในวิชาที่สอนและมีอุดมการณ์ 2) ปัจจัยด้านเทคนิควิธีสอนโดยรวม ซึ่งลักษณะสำคัญที่นักศึกษาต้องการได้แก่ อาจารย์สอนเป็น สอนรู้เรื่อง สอนให้ปฏิบัติควบคุม ทฤษฎี มีเทคนิควิธีการสอนหลากหลาย ส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าคิด กล้าทำ กล้าเผชิญปัญหา ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ ใช้หลักการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เรียนแบบมีส่วนร่วม สนใจ เป็นกันเองกับผู้เรียน บอกแนวการสอนและการประเมินผลชัดเจนตั้งแต่เริ่มสอน แจ้งผลการประเมินโดยเร็ว มีวิธีการประเมินผลโปร่งใส ใช้สื่อการสอนที่เหมาะสม มีกระบวนการสอนที่ไม่ทำให้ผู้เรียนสับสน ทำเรื่องยากให้เป็นเรื่องง่าย 3) ปัจจัยด้านลักษณะเนื้อหาสาระ ซึ่งลักษณะสำคัญที่นักศึกษาต้องการ ได้แก่ ความมีประโยชน์ในการนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวันและการประกอบอาชีพ ทันสมัย ให้เรียนรู้โดยทำได้จริง ส่งเสริมให้ภูมิใจในวิชาชีพ มีการแทรกประสบการณ์ผู้สอน สอนคุณธรรมและอุดมการณ์ 4) ปัจจัยด้านลักษณะบุคลิกภาพผู้เรียน ซึ่งลักษณะสำคัญที่นักศึกษาต้องการ ได้แก่ การมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ของตนเอง มีความรักและภูมิใจในสถาบันที่ศึกษา รักนับถือและมีความเชื่อมั่นในตนเอง 5) ปัจจัยด้านสิ่งสนับสนุน ซึ่งลักษณะสำคัญที่นักศึกษาต้องการ ได้แก่ การที่สามารถใช้ห้องปฏิบัติการการทำงานได้ตามความต้องการ และมีอุปกรณ์มีจำนวนมากเพียงพอ

วราศิริ วงศ์สุนทร (2543, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การเรียนรู้อย่างมีความสุขการวิจัยรายการกรณีครุต้นแบบด้านการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและพฤติกรรมการสอนของครุต้นแบบด้านการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษา โดยการเลือกกรณีศึกษาจากครุต้นแบบที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติเลือกไว้เป็นครุต้นแบบ เมื่อ พ.ศ. 2541 โดยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสังเกตแบบมีส่วนร่วม การสัมภาษณ์และการวิเคราะห์เอกสาร ผู้วิจัยใช้เวลาอยู่ในสนามนาน 9 เดือน โดยเป็นครุผู้ช่วยสอนของครุต้นแบบ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ ครุต้นแบบ นักเรียน ผู้ปกครอง ผู้บริหาร ครูในโรงเรียน และครูเครือข่ายของครุต้นแบบ การวิเคราะห์ใช้การวิเคราะห์อุปนัยและนำเสนอข้อมูลโดยการพรรณนา ผลการวิจัย พบว่า ครุต้นแบบมีลักษณะทั้งภายในและภายนอกที่เหมาะสมต่อการได้รับรางวัลและมีรูปแบบการสอนที่หลากหลายนำมาปรับใช้เป็นอย่างตนเอง โดยมีรูปแบบและพฤติกรรมการสอน ดังนี้ 1) ครุมีจิตวิญญาณของความเป็นครู ทุ่มเทให้กับงานและเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักเรียนในการปฏิบัติตน 2) ครุมีความเข้าใจในพฤติกรรมและธรรมชาติของเด็กแต่ละคน 3) ครุมีความรอบรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน มี

การวางแผนและเตรียมการสอนล่วงหน้า 4) ครูจัดกิจกรรมการสอนที่หลากหลาย เพื่อสร้างความสนใจของนักเรียน 5) ครูมีสื่อการสอนที่หลากหลายทำงานง่าย ๆ และสอดคล้องกับบทเรียน 6) ครูจัดบรรยากาศและจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 7) ครูใช้วิธีการวัดและประเมินผลนักเรียนอย่างหลากหลายและเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมิน

จากรูปแบบและพฤติกรรมการสอนของครู สะท้อนออกมาเป็นพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้ที่มีความสุขของนักเรียน คือ นักเรียนเกิดความปีติจากการได้เรียนและเกิดแรงบันดาลใจในการเรียนอันเนื่องมาจาก 1) นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองจากการฝึกปฏิบัติ และมีประสบการณ์ตรงที่สัมพันธ์และนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน 2) นักเรียนได้เลือกทำกิจกรรมตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจ 3) นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นและมีโอกาสแสดงความสามารถให้ปรากฏ 4) นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผล เกิดความภาคภูมิใจ ชื่นชมและยอมรับในผลงานทั้งของตนเองและของผู้อื่น

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2543ก) ได้รายงานสรุปย่อการวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา (2543ก, บทคัดย่อ) ว่าได้ดำเนินการศึกษารูปแบบการเรียนรู้ที่มีความสุขของนักเรียน โรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา พบว่า องค์ประกอบของการเรียนรู้ที่มีความสุขของนักเรียน ได้แก่ บุคลิกและลักษณะของครู การจัดสถานที่ภายในโรงเรียน บรรยากาศการเรียนการสอน เนื้อหาที่เรียน กิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการเรียนการสอนและวัสดุอุปกรณ์ การมีส่วนร่วมของนักเรียนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู การดำเนินการสอนของครู และการวัดผลประเมินผลการเรียน ซึ่งรูปแบบการเรียนรู้ที่มีความสุขนั้น มี 3 รูปแบบ คือ รูปแบบการเรียนรู้ที่มีความสุขของครูที่ใจดี ซึ่งมีการสร้างเจตคติที่ดีต่อครู โดยการมีเมตตา สุภาพ ใจเย็น ให้อิสระแก่นักเรียน รักนักเรียนเหมือนลูก การจัดกระบวนการเรียนการสอนยึดนักเรียนเป็นสำคัญ นักเรียนสามารถสรุปผลการเรียนเป็นองค์ความรู้ของตนเองได้ โดยที่รูปแบบการเรียนรู้ที่มีความสุขของครูที่ใจดี จะมีการสร้างเจตคติที่ดีต่อครูก่อนทำการสอน โดยการเป็นกันเองกับนักเรียน ดลกขบขัน นักเรียนมีความรู้สึกสนุกสนานไม่เครียด ส่วนรูปแบบการเรียนรู้ที่มีความสุขของครูมีระเบียบก็จะสร้างเจตคติที่ดีต่อครูก่อนทำการสอน โดยการเป็นคนตรงต่อเวลา แต่งกายสุภาพเรียบร้อย พูดจาตรงไปตรงมา มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง ใฝ่รู้ มีเหตุผล การจัดกระบวนการเรียนการสอนไม่ยึดขั้นตอน แต่จะจัดแบบง่าย ๆ ยึดหลักการยึดหยุ่นเนื้อหาให้นักเรียนสนุกสนานเพลิดเพลินกับการเรียน ส่วนรูปแบบการเรียนรู้ที่มีความสุขของครูอารมณ์ดี จะใช้หลายวิธีในลักษณะง่าย ๆ

พิมพ์ฤทธิ์ เทียงภักดี , นันทิยา ฤทธิ , พัฒนา จันทรผาย, และจุไรพรรณ ชาวเมืองน้อย (2544, หน้า 138-143) ศึกษาการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์ โดยวิธีการเรียนรู้ที่มีความสุขของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เครื่องมือที่

ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จำนวน 72 แผนการจัดกิจกรรมในการปฐมนิเทศการเรียนการสอน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ แบบทดสอบย่อยวัดคะแนนความก้าวหน้าของนักเรียน แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน และแฟ้มสะสมผลงานกลุ่ม/รายบุคคล ผลการวิจัย ได้รูปแบบการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยวิธีการเรียนรู้ที่มีความสุขของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เมื่อผู้เรียนมีอายุระหว่าง 7 ถึง 11 หรือ 12 ปี อยู่ระหว่างขั้นพัฒนาการที่เรียกว่า ขั้นการคิดแบบรูปธรรม (concrete operational stage) และขั้นการคิดแบบนามธรรม (formal operational stage) ในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนวิชาคณิตศาสตร์โดยวิธีการเรียนรู้ที่มีความสุข ทำให้เกิดการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และพบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ มีความตระหนักถึงคุณค่าของตัวเอง นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน มีความสนใจขณะที่ครูสอน มีความสุขในการเรียน มีทักษะทางด้านสังคมสูง มีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าแสดงออก ที่เห็นคุณลักษณะของผู้เรียนเก่ง ดี และมีความสุข

ศักดิ์สิทธิ์ สีหลวงเพชร (2544 , หน้า 129-136) ศึกษาผลการประยุกต์ใช้รูปแบบการสอนการเรียนรู้อย่างมีความสุขในการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในเนื้อหาเรื่อง ระบบนิเวศ รูปแบบการวิจัยเป็นการศึกษารายกรณี มีการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการสอนตามรูปแบบการสอนการเรียนรู้อย่างมีความสุขจำนวน 10 แผน แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่องระบบนิเวศ แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนการสอน และแบบสัมภาษณ์นักเรียน พบว่า รูปแบบการเรียนรู้อย่างมีความสุข ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นในด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวกับผลของการเรียนรู้อย่างมีความสุข ดังนี้ 1) นักเรียน มีความสนใจในการเรียนรู้ เกิดความสนุกสนานและมีความสุขในการเรียน 2) นักเรียนมีการวางแผนในการจัดทำผลงาน และในการเรียนได้ดีขึ้น 3) นักเรียนมีการเตรียมการเรียน มีการทบทวนความรู้ มีการอ่านหนังสือก่อนเรียนล่วงหน้า 4) นักเรียนกล้าพบ กล้าที่จะเข้าหาครูเกี่ยวกับปัญหาในการเรียนและปัญหาส่วนตัวเพิ่มขึ้น 5) นักเรียนมีการร่วมมือกันและช่วยเหลือกันในการทำงาน ทำกิจกรรมต่างๆ ในห้องเรียนและเกิดความสามัคคีเพิ่มขึ้น 6) การช่วยแก้ไขข้อบกพร่องในระหว่างการเรียนการสอน การจัดทำผลงานนักเรียน จะช่วยให้นักเรียนเข้าใจ ในการเรียนได้ดีขึ้น

ต้นสนีย์ ฉัตรคุปต์ (2544, บทสรุปผู้บริหาร) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การเรียนรู้อย่างมีความสุข : สารเคมีในสมองกับความสุขและการเรียนรู้ พบว่า สารเคมีในสมองมีบทบาทสำคัญที่เกี่ยวข้องกับความสุข ความเศร้า สติปัญญา ความจำและการเรียนรู้ คือ การเรียนรู้อย่างมี

ความสุข โดยการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสำคัญที่สุด มีผลต่อสติปัญญา เพราะสมองหลังสารเคมีที่เกี่ยวข้องกับความสุข เช่น โดปามีน นอร์เอพิเนเฟริน และเอนเคอร์ฟิน และสารเคมีที่เกี่ยวข้องกับสติปัญญา และการเรียนรู้ เช่น อะเซทิลโคลีน และเซโรตอนิน ส่งผลต่ออารมณ์คือทำให้เกิดความสุขในการเรียนรู้ ส่งผลต่อพฤติกรรม คือ เกิดความอยากรู้ กระตือรือร้น สนใจไขว่คว้าสนุกที่จะได้เรียนรู้ เกิดพลังที่จะทำสิ่งต่างๆ และจดจำในสิ่งที่เรียนรู้ สมองตื่นตัวที่จะเรียนรู้ทำให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนรู้เพิ่มขึ้น

อมรรัตน์ ทรรคนิยากร (2545, หน้า บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษากการพัฒนาตัวบ่งชี้การส่งเสริมการเรียนรู้ที่มีความสุขของนักเรียนที่มีพื้นฐานมาจากการพัฒนาโดยนักเรียน โดยทำการศึกษาจากนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนรัฐบาล เอกชน และเทศบาล ในเขตอำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย พบว่า เมื่อนำตัวบ่งชี้ที่ได้พัฒนามาตามลำดับขั้นจำนวน 116 ตัวบ่งชี้ มาทำการวิเคราะห์องค์ประกอบ (factor analysis) เพื่อสังเคราะห์ตัวบ่งชี้การส่งเสริมการเรียนรู้ที่มีความสุขของนักเรียน 1 ตัวบ่งชี้หลัก คือ ตัวบ่งชี้การส่งเสริมการเรียนรู้ที่มีความสุขประกอบด้วย 116 ตัวบ่งชี้ย่อย ซึ่งไม่มีตัวบ่งชี้ใดเลยที่ไม่สามารถนำมาจัดองค์ประกอบได้ ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่า การที่นักเรียนจะมีความสุขในการเรียนรู้ได้อย่างแท้จริงนั้น โดยฐานความคิดของนักเรียนแล้ว นอกจากตัวนักเรียนจะเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ตนเองมีความสุขในการเรียนได้นั้นยังต้องได้รับการส่งเสริมจากปัจจัยอื่นๆ ได้แก่ ครู เพื่อน โรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ในการร่วมส่งเสริมให้นักเรียนมีความสุขในการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น

พิกุล สีหาพงษ์ (2546, หน้า 28) ได้ทำการวิจัย เรื่องวัฒนธรรม สภาพแวดล้อม และค่านิยมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ความดี และความสุขของผู้เรียน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาบุคคลให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม และพฤติกรรมที่พึงประสงค์สถานศึกษาจะต้องมีวัฒนธรรมที่เข้มแข็ง มีการจัดสภาพแวดล้อมที่ร่มรื่น เป็นกันเอง มีสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ และมีการปลูกฝังค่านิยมที่ถูกต้องและสอดคล้องกับสภาพของสังคมซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้เต็มตามศักยภาพเป็นคนดีและอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข จึงเป็นความจำเป็นที่สถานศึกษาจะต้องช่วยกันสร้างและพัฒนาให้เกิดขึ้นจนเป็นวัฒนธรรมสถานศึกษาที่น่าชื่นชมยินดี โดยผู้บริหารและบุคลากรในสถานศึกษาทุกคน

มารุต พัฒนาผล (2546, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับความสุขในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสุพรรณบุรี โดยศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระระดับนักเรียน ได้แก่ ความภาคภูมิใจในตนเอง ความสามารถในการปรับตัว เจตคติต่อครูผู้สอน และตัวแปรอิสระระดับห้องเรียน ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และคุณลักษณะของครูผู้สอนกับความสุขในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์

พหุระดับ ด้วยเทคนิคการลดหลั่นสอดแทรกเชิงเส้นตรง โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป HLM version 5.0 students for windows ผลการวิจัย พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรอิสระระดับนักเรียนกับความสุขในการเรียนรู้ มีค่าเท่ากับ 0.616 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ส่วนค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรอิสระระดับห้องเรียนกับความสุขในการเรียนรู้ มีค่าเท่ากับ 0.602 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01 ตัวแปรอิสระระดับนักเรียน ได้แก่ ความภาคภูมิใจในตนเอง ความสามารถในการปรับตัว เจตคติต่อครูผู้สอน ส่งผลทางบวกต่อความสุขในการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01 และตัวแปรอิสระระดับห้องเรียน ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งผลทางบวกต่อความสุขในการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 และคุณลักษณะของครูผู้สอน ส่งผลทางบวกต่อความสุขในการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของ ตัวแปรอิสระระดับนักเรียน พบว่า ตัวแปรการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งผลทางบวกต่อค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของ เจตคติต่อครูผู้สอน ที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01 แต่ส่งผลทางลบต่อค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของความสามารถในการปรับตัวที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

ศิริวัฒนา พูลสวัสดิ์ (2547, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาสภาพปัจจัยในการสอน ได้แก่ ปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้เรียน ปัจจัยในการสอนที่สัมพันธ์กับการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักศึกษาวิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี โดยจำแนกตามเพศ ระดับชั้นเรียน ระดับการศึกษา และอาชีพของผู้ปกครอง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาวิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี จำนวน 210 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยในการสอนที่ทำให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข พบว่า สภาพปัจจัยในการสอนที่ทำให้นักศึกษาวิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี เรียนรู้อย่างมีความสุข 3 อันดับแรก คือ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ด้านอาคารสถานที่และสภาพปัจจัยในการสอนที่ทำให้นักศึกษาวิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรีเรียนรู้อย่างมีความสุข จัดอยู่ในอันดับสุดท้ายคือ ด้านสื่อการเรียนและด้านเครื่องมืออุปกรณ์ต่างๆ ปัจจัยในการสอนด้านบุคลิกภาพของผู้สอน ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ด้านเนื้อหาสาระ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียน ด้านอาคารสถานที่ ด้านสภาพแวดล้อม ด้านเครื่องมืออุปกรณ์ต่างๆ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเรียนรู้อย่างมีความสุข และปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้สอน ด้านกระบวนการเรียนการสอนและด้านสิ่งสนับสนุน มีความสัมพันธ์เชิงพหุคูณในทิศทางบวกการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักศึกษาวิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี

2. งานวิจัยต่างประเทศ

คูนิ (Kounin, 1990, pp. 96-99) ได้ศึกษาเกี่ยวกับบรรยากาศของห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ พบว่า พฤติกรรมของครูมีความสำคัญมากต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ในห้องเรียนที่มีบรรยากาศเอื้อต่อการเรียนรู้มักจะมีครูที่มีความสามารถและพฤติกรรม ดังต่อไปนี้

1. ครูจะต้องเป็นผู้ที่ทราบความเคลื่อนไหวของห้องเรียนอยู่ตลอดเวลา ทราบว่านักเรียนแต่ละคนกำลังทำอะไรบ้าง มีปฏิสัมพันธ์กันอย่างไร เมื่อมีเหตุที่จะก่อกวนความสงบของห้องเรียน ครูก็ตัดไฟแต่ต้นลมได้ เรียกคุณสมบัตินี้ว่า with – it – ness หรือมีความรู้สึกไวต่อบรรยากาศในห้องเรียน

2. ครูเป็นผู้ที่สามารถที่จะดูแลชั้นเรียนได้ทั่วถึง

3. ครูเป็นผู้มีความสามารถที่จะรักษาระดับความสนใจ และความใส่ใจบทเรียนที่ครูกำลังสอนอย่างราบรื่น โดยสามารถที่จะเปลี่ยนกิจกรรมต่างๆ ที่ครูสอนโดยไม่รบกวนหรือทำลายความสนใจของนักเรียน ครูจะต้องมีความไวต่อความรู้สึกของนักเรียน เช่น เมื่อครูสังเกตว่านักเรียนไม่สนใจในสิ่งที่ครูกำลังสอน ครูอาจจะเปลี่ยนกิจกรรมหรือเปลี่ยนเทคนิคในการสอน เพื่อให้นักเรียนทุกคนมีความสนใจในบทเรียน

4. ครูเป็นผู้ที่สามารถเปลี่ยนแปลงเทคนิคของการสอนให้เหมาะสมกับความต้องการของนักเรียนและวิชาที่เรียน มีความกระตือรือร้นในเรื่องที่ตนสอน และพยายามเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเองเพื่อไม่ให้พูดสิ่งที่ซ้ำๆ เป็นประจำ

5. ครูควรพยายามที่จะหลีกเลี่ยงการพูดซ้ำซาก และหยุดยั้งเกี่ยวกับการสั่งงานให้นักเรียนทำ หรือให้นักเรียนประกอบกิจกรรมที่ไม่จำเป็นต่อสิ่งที่นักเรียนต้องการ หรือคาดหวังที่จะทำให้เกิดขึ้นเร็วๆ

6. ครูจะต้องระวังที่จะไม่ทำโทษหรือคาดโทษนักเรียนคนใดคนหนึ่งอย่างไม่มีเหตุผลแล้วเป็นผลกระทบกระเทือนต่อนักเรียนทั้งชั้น ทำให้นักเรียนทั้งชั้นไม่มีความสุขในการทำงานไม่ได้

ริงเกอร์ (Ringer, 1998, pp. 69-72) ได้ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในการทัศนศึกษานอกโรงเรียนกับพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน โรงเรียนเดอะเลควอร์ท คริสเตียน (The lake worth Christian School) มลรัฐฟลอริดา สหรัฐอเมริกา โดยครูจำนวน 4 คน ได้นำนักเรียนจำนวน 17 คน ไปทัศนศึกษาในแอฟริกาใต้เป็นระยะเวลา 15 วัน ณ ประเทศซิมบับเวและประเทศบอสวานา ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้สิ่งต่างๆ เป็นอย่างมาก และนักเรียนสามารถวางแผนการเรียนรู้ในสิ่งที่ตนสนใจได้เป็นอย่างดี เนื่องจากกิจกรรมต่างๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้นมีบรรยากาศที่สนุกสนาน

ฟีเลนด์ (Phelan, 1999, p. 2280) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ของนักเรียนและครูที่มีต่อบรรยากาศในโรงเรียน จำนวน 9 โรงเรียน ในเมืองบาร์แกน รัฐนิวเจอร์ซีย์

โดยเป็นโรงเรียนรัฐบาล จำนวน 6 โรงเรียน โรงเรียนศาสนา จำนวน 2 โรงเรียน และโรงเรียนเอกชน 1 โรงเรียน ผลการวิจัย พบว่า การรับรู้สภาพบรรยากาศในโรงเรียนของครูและนักเรียน มีความสัมพันธ์กัน นอกจากนี้ยังพบว่า คุณลักษณะของครูที่ดูแลเอาใจใส่ต่อนักเรียน และ มีลักษณะความเป็นมิตรจะทำให้นักเรียนมีความรักในการเรียนและมีความสุข เมื่อมาโรงเรียน และใช้ชีวิตอยู่ในโรงเรียน

ฮูด (Hood, 2002, abstract) ได้ทำการวิจัยเชิงคุณภาพ เรื่องการเรียนรู้สู่การเอาใจใส่ : การศึกษาเชิงคุณภาพสัมพันธ์ภาพระหว่างครูที่มีประสบการณ์ในการสอนทั้ง 12 คน กับนักเรียน วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพัฒนาการของสัมพันธ์ภาพระหว่างครูกับนักเรียน กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้หญิงจำนวน 12 คน ที่มีประสบการณ์การสอนตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป จากโรงเรียนประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของรัฐคาโรไลนา โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ การสังเกตแบบมีส่วนร่วม และการเฝ้าชมการสอนในชั้นเรียน ผลการวิจัยพบว่า พื้นฐานครอบครัวและ ชั้นเรียน การเอาใจใส่ครอบครัวของครูมีอิทธิพลต่อการดูแลเอาใจใส่ครอบครัวและนักเรียน การสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างนักเรียน สร้างชั้นเรียนให้มีความเป็นกันเอง แบบครอบครัวและเอาใจใส่ต่อการสอน ครูมีคุณลักษณะ 7 ประการ ที่ช่วยทำให้ชั้นเรียนมีความเป็นกันเองแบบครอบครัว ดังนี้ 1) ครูต้องทำให้นักเรียนมีความสุขทั้งที่อยู่ในโรงเรียนและที่บ้าน 2) ครูมีความคาดหวังที่ดีสำหรับอนาคตของนักเรียน 3) ครูต้องการให้นักเรียนมีความรู้ที่ดี 4) ครูสร้างโอกาสให้นักเรียนมีประสบการณ์ที่สำคัญอันนำมาสู่ความทรงจำที่ดี 5) ครูยึดมั่นในกฎระเบียบข้อบังคับและเห็นความสำคัญ 6) ครูสอนให้นักเรียนมีระเบียบวินัย 7) ครูมีการแลกเปลี่ยนความรู้กับนักเรียนและช่วยให้นักเรียนค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง

หลังจากตรวจสอบข้อมูลจากแนวคิด 3 ประการ คือ 1) ความสำคัญของครอบครัวในการสร้างครูและนักเรียน และทำให้พวกเขาเป็นพลเมืองที่ควรจะเป็น 2) ความสำคัญของโรงเรียนในการนำครูและนักเรียนไปด้วยกัน 3) ความสำคัญของการเอาใจใส่ของครูต่อนักเรียน ทั้ง 3 แนวคิดมีความสำคัญเท่าเทียมกัน และมีความจำเป็นสำหรับการสร้างความสำเร็จชั้นเรียนที่มีความเป็นกันเองแบบครอบครัว

วอร์เลย์ (Worley, 2005, abstract) ได้ทำการวิจัยเชิงคุณภาพ เรื่อง สัดส่วนที่เหมาะสมที่จะสร้างความเกี่ยวพันระหว่างศาสตราจารย์และนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาในการศึกษาขั้นสูง การวิจัยนี้เป็นการศึกษาเชิงปรากฏการณ์นิยมอธิบายและบรรยายถึงสัดส่วนที่เหมาะสมของความเข้าใจของศาสตราจารย์ 3 คน แห่งมหาวิทยาลัย ในรัฐทางตะวันตกเฉียงใต้ของอเมริกา เกี่ยวกับอะไรเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยทำให้เกิดความเกี่ยวพันกันระหว่างศาสตราจารย์และนักศึกษาที่จบการศึกษาแล้ว ผลการวิจัย พบว่า ศาสตราจารย์ทั้ง 3 คน เห็นด้วยกับ การพบปะ การสนับสนุน และจัดหาความต้องการพื้นฐานทางด้านจิตใจทางด้านผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียน/พลัง, เอาใจใส่/ความเป็นเจ้าของ, สนุกและมีอิสระ, ความช่วยเหลือ

ของศาสตราจารย์ ที่สนับสนุนและช่วยเหลือนักศึกษา ถ้าความต้องการทางด้านจิตใจของศาสตราจารย์มีความสมบูรณ์ก่อนเข้าห้องเรียน สามารถนำพานักศึกษาให้มีความเฉลียวฉลาดขึ้น มีความไว้วางใจมากขึ้นและมีความสุข เปิดโอกาสและยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคลและความต้องการของนักศึกษา ประการที่สอง หัวเรื่องที่มีความสนุกและตลกขบขัน หนึ่งหรือสองหัวเรื่องจะต้อง มีความชัดเจนและโดดเด่น ซึ่งศาสตราจารย์ ทั้ง 3 คน ได้ใช้และเชื่อว่าเป็นสิ่งสำคัญสำหรับกระบวนการเรียนรู้ของนักศึกษา สิ่งสำคัญทั้ง 3 ประการ นี้ถูกใช้อย่างเหมาะสมโดยศาสตราจารย์ที่ทำให้ศึกษามีโอกาสอย่างมากที่จะประสบความสำเร็จ นอกจากนั้นศาสตราจารย์ยังใช้สิ่งสำคัญหลายประการที่จะสร้างความเกี่ยวพันกันระหว่างนักศึกษา ความสนุก/ความตลกขบขัน และความเหมาะสมของนักศึกษาเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยสนับสนุนให้เกิดความเกี่ยวพันกันระหว่างศาสตราจารย์และนักศึกษา

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ยังมีจำนวนน้อย แต่ได้ค้นคว้าจากรายงานวิจัยที่ใกล้เคียงทั้งในประเทศและต่างประเทศ ดังกล่าวข้างต้น พอสรุปว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้มีความสุขของนักเรียน ยังมีอีกหลายประการ ซึ่งจะช่วยส่งผลให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้มีความสุข